

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

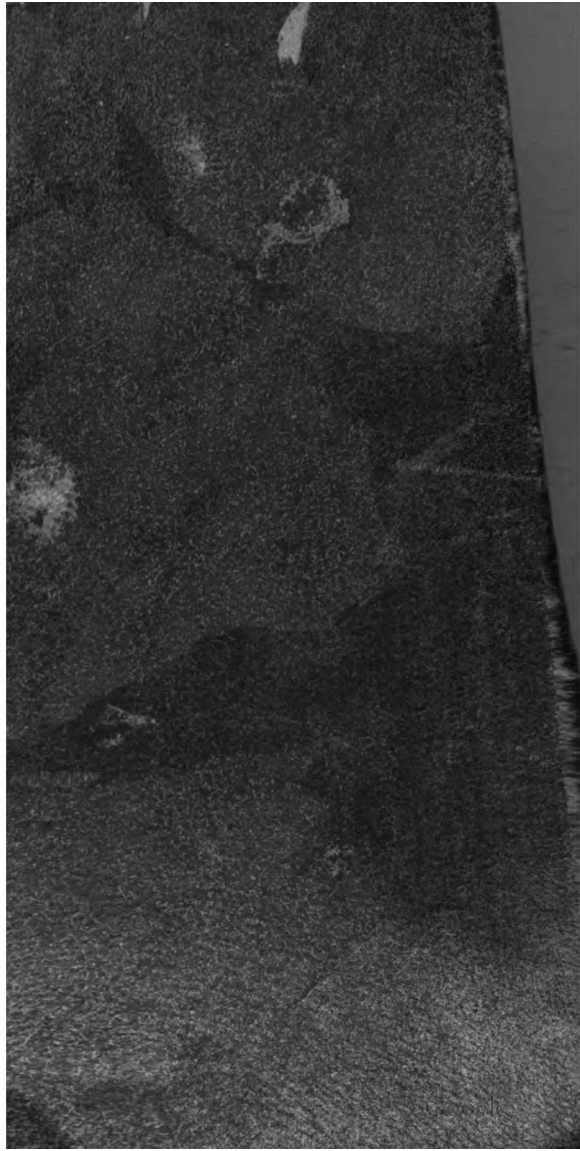
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

~~70-6.~~

FLL
N 1630

B1-4 n° 26065

~~79-6.~~

qui inammissibile in actu ad Deum digni-
tatem exigitur quod sit in actu, ob quam com-
munitatem, per quod est in, et forma ostendit de
naturalium naturalium, quod sit in, et
Deum debere in actu, uno et inammissibile in
actu, Deum, ex quo ex electione gratia gratia in
actu in actu ad Deum dignitatem. Sicut in
Deum videtur ex sola apprehensione terminorum, tamquam
admodum generalis gubernationis, et nulli defectura prout
obscura ostendit, seu omnis, seu violentia, quod alibi
tunc verum naturalium, seu gubernationis naturalium
cui de prima causa officio debere videtur adesse, et acci-
dentis ex quo inammissibile in actu ad Deum
tunc cum peccato inammissibile, et inammissibile. Sicut in
quod sit in, quia causam primum deficere officio, quod alibi
si peccatum arbitratum humana estimatio, quam in
gentia non accurren, vel colorem denegant, vel com-
pignore. Sicut non alia excusa. Sicut officio prout
Maternitati Dei gubernationis a Deo, quod ex com-
munitatem, quod quia illam eduxit, ut igni
naturalium. Sicut vel omni illi, Sicut in, et tem-
per, vel de Deum. Sicut inammissibile in actu ad Deum
in peccato committit.

1530

75-6.

AELIANI

DE VARIA HISTORIA LI-
bri XIII, nunc primum & latini-
tate donati, & in lucem
editi,

IVSTO VVLTEIO V.VETO
terano interprete.

Item,

DE POLITIIS, SIVE RE-
rum publicarum descriptiones, ex Hes-
taclide, eodem interprete.

BASILEAE.

IUSTVS VVLTEIVS VVET

teranus Ioanni Pinciero consobрино

suo S.

Vm superioribus annis bellici motus & arma totam Germaniam occupassent, uidebam extinctis penè scholis, plerosq; à liberalibus studijs discedere: nonnullos etiam, qui maiores progressus in literis fecissent, ciuitatibus ac patriæ suam operam impertire. Quidā uerò priuatam recolendarum artium rationem instituerunt, ut cum ulterius progrediendi ac discendi plura facultas non daretur, interim ad ea quæ cognouissent, usum & exercitationem adhiberent, ac locupletiora redderent, aut saltem percepta conseruarent. Quo tempore deliberanti mihi quid potissimum facerem, aut quomodo meis rationibus consulere, uenit in mentem tantisper in pristinis studijs operam consumere,

a 2 ac

ac permanere, donec quò res euaderet, sciremus. Opportunè igitur accidit, ut eòdem cohortatio doctissimorum uirorū accederet, quorum ego consilijs refragari piaculū ducebam. Ii cum in leuioribus periculum fecissent, quid in reliquis præstare possem, Aelianū mihi de Græco in Latīnum conuertendum proposuerunt. Ita fit, ut neq; ambitione ductus hoc onus susceperim: neq; uerò impulsus temeritate, quæ solet in hanc ætatem, qua ego sum, frequenter cadere. Eruditorum hominum uoluntati morē gerens, non solū meis, uerū etiam aliorum studijs utilitatem aliquam adferre uoluī. quorū alterum me adeptum esse sentio: alterū an assecutus sim, ego de meipso affirmare non debeo. est enim arrogāti: neq; uerò negare, quod est temerarij. Penes te Pinciēre consobrine, Græcæ linguæ peritissimū, & tui similes doctos uiros iudicium esto. Equidē tibi præ cæteris hunc autorem inscribendum,

dum, et has mearum lucubrationum
 primitias dedicandas censui, multas
 ob causas. primum, quoniam ad hoc
 preclarissimum literarum studium,
 suavior & autor mihi semper extitisti:
 qui quicquid in eo profeci, quamvis
 exiguum est, tamen quicquid id est,
 acceptum referre debeo. Deinde quod
 cognatione benevolentiaque mihi es
 coniunctissimus: tum quod scriptor
 est eiusmodi, qui tibi in primis conue-
 niat, cum ob admirandam facundiam,
 & Atticam dictionis concinnitatem,
 cuius te perstudiosum esse animad-
 uerti: tum quod syluam quandam ube-
 rem & copiosam, omnique rerum &
 exemplorum genere refertam com-
 plectitur, quae cupidum uarietatis pluri-
 mum delectare, & auidum cognoscen-
 di iuuare multum potest. Postremo
 fuit necessarium, ut aliquem huius e-
 ditionis mihi patronum assumerem:
 qui si forte labor meus in calumnias
 maleuolorum quasi scopulum incur-
 risset, uindicare me a crimine, uelut

❖ E P I S T O L A.

naufragio posset. Etenim est hæc ætas nescio quo fato ad criminandum procliuior, quàm ad laudandum propensior, ut ne summis quidem scriptoribus, Aristoteli, Homero, Ciceroni parcat. Quæ cum ita sint, quid ego de me futurum sperare debeam, facile est coniectura augurari. Quanquam uerò multos habeam in ea re patronos & aduocatos, tamen Ciceronem aliquem & perfectum oratorem te cupio ad hanc causam adiungere, qui neminem calumniantem non facile uel auctoritate, uel eruditione, uel orationis facultate, repelles & confutabis. Hæ rationes me impulerunt, Pinciere consobrine, ut hanc uersionem, qua Aelianum latinum feci, tibi potissimum dedicarim. Cæterum in eius narrationibus quid est non egregium, non præstans, non idoneum uel ad cognoscendum, uel ad imitandum, fugiendum uē? Nam quæ sine assidua multorum ac diuersorum auto-

autorum lectione & singulari dili-
 gentia colligi non potuerunt, ea no-
 bis Aelianus in unum quasi fascem,
 mirabili uerborum elegantia rede-
 git, ut uno labore, sine tædio fasti-
 dioq; plurima ac diuersissima ani-
 mo comprehenderemus. Quid uerò
 deest sermoni? Quid non in eo ter-
 sum, elegans, politum & Atticum?
 planè ut Romanus Græca cloquen-
 tia multos Athenienses uideatur ex-
 cellere. Quod Philostratum non fe-
 fellit, cum in eius uita sic scriptum re-
 liquit: ἡρῆκε δ' ὁ ἄνθρωπος οἱ ἐν τῇ μεσογείᾳ
 & δὲ λυαῖσι. Sed ille neq; eget lanè meo
 præconio, neq; ut maximè uellem, sa-
 tis pro dignitate laudib. uehere pos-
 sem. Proinde studiosos adolescentes
 ad Aelianum quàm diligentissimè
 legendum, euoluendumq; adhor-
 tor: qui ita breuibus multa uariaq;
 complexus est, ut nemo uel operam
 uel tempus quod in hunc impende-
 rit, sit perditurus, & omnes rogatos

8 E P I S T O L A.

uolo, ut hunc meum conatum in meliorem partem interpretentur. De te Pinciere non mihi dubium est, quin pro mutuo nostro amore, & cognitione, munus hoc à me profectum leuidentem, boni consulas. Vale, Francosurti, Anno 1548.

AELIANI

AELIANI DE VA-

RIA HISTORIA,

Liber primus.

De polypode,

Lurimum roboris habent polypodes in uentribus, & quiduis obuiū sine negotio deuorāt. Proinde neque à suo genere quidem sepe abstinēt: sed cum à maiori captus

minor in laqueos ualidiores incidit, qui flagella piscis appellantur, mox in ferculum ei cedit. Insidias faciunt etiam piscibus hoc pacto. Sub scopulis latitantes sedent, & eorum colorem induunt, sic ut idem cum scopulis esse uideantur. Cum igitur pisces tanquam ad scopulos, ita ad polypodes adnatant, illi suis retibus, nempe cirris, imprudentes implicant.

De phalangibus.

Textoriam artem, atque texere, & Ergane dea munera, neque norunt phalanges, neque nosse uolunt. Quomodo enim uteretur eiusmodi uestimentis talis bellua? Ipsa uero rete, & quasi nassam possidet ijs quae incidunt; magnoque silentio & taci-

a 5 tur=

turnitate excubias agit, & immota similima est. Quod si quid incidit, quicquid illud sit, ex eo coenam parat. Incidit autem tantum, quantum & tela capere potest, & illi ad explendā famem satis est.

De ranis Aegyptijs.

Peculiari quadam sapientia praeclitū est genus ranarum Aegyptiarum, et reliquis maximè praecellit. Si enim in uarum Nili alumnum incidat rana, subito demordet frustum arundinis, & id obliquum gerens, fortiterq; tenens, non remittit pro uirili parte. Ille uerò ranam cum ipsa arundine simul deglutire non potest. Non enim tantam amplitudinem os habet, quantum arundo extenditur. Atq; ita ranae prudentia uincunt, & superant hydroporum robur.

De cane Aegyptio.

Etiam hoc ad singulare quoddam prudentiae donū in Aegyptio cane referendum est, quod neq; cumulatim, neq; remisse, neq; libere bibunt ex fluuio: sed coniectis in eum oculis, simul, quantum satis est ad repellendam sitim, obiter hauriunt. conspiciunt enim subtus in eo bestias. Praeterrunt autem ripam, & suffurantes bibunt, quantum est rapere, iterum atq; iterum. Ita deinde saturati ex interstitijs non perierunt, & sitim nihilominus restinxerunt.

De

De uulpe marina.

Vulpes non solum illa terrestris bestia calliditate pollet, sed etiam marina uersutius plena est. Nam escam quidem non suspicit, neq; uerò obseruat eam propter intemperantiam, sed hamū prorsus etiam contemnit uulpes. prius enim quàm hamator arundinem trahat, illa profilit, & funiculum abradit, ac rursus natat. Sæpe igitur duos aut tres hamos deuorat. nihilominus tamen piscator eam non comedit, aut e mari extrahit.

De testudinibus marinis.

Testudines marinæ partū in terra edunt. Enixæ uerò continuò defossis intra terram ouis reuertuntur, & suo more natant. Tantum autem habent rationis, ut quadraginta dies numerare possint, intra quas foetus compactis ouis in animalia iam euadit. Tunc redeuntes ad eundem locum, ubi reposuerant & absconderant suam sobolem, effodiunt terram, quam iniecerant, & illam iam sequi ualentem secum abducunt.

De suis agrestibus.

Sues agrestes non omnino sunt medicine excurationis imperiti. Itaq; cum per imprudentiam hyoscyamum comederunt, statim attrahunt posteriora, dimissè ita sese gerentes. Deinde licet contrahant tamen ad aquas perueniunt, et ibi collectos can-

cros

eros epulantur promptissimè, qui morbi remediū eis præstant, & pristinam ualeitudinē restituant.

De phalangio.

Phalangium ceruos tanto malo afficit, quanto etiam homines, ita ut sæpe in repentinæ mortis periculum ueniant. At si gustent hederam, mors nihil adfert detrimenti. Hederam uerò syluestrem esse oportet.

De leone ægrotante.

Ægrotanti leoni nulla potest alia medicina adhiberi: sed si comedat simiam, id ei morbi remedium existit.

Quomodo Cretenses capræ sagittarum iacium curent.

Cretenses sagittandi periti sunt. Quare iaculis petunt capras, quæ in montium cacuminibus pascuntur. Illæ uerò coniectæ, repente comedunt herbam dictamum, & simulac gustarunt, iacula tota excidunt.

Quòd futurorum præscij mures.

Mures omnibus animalibus, uaticinandi scientia præstant. Nam cum domus aliqua consenuit, & ruinam iam minatur, primi sentiunt, & reliquis suis cauernis et pristinis habitationibus, quantum contendere pedibus ualent, fugiunt, aliudq; domicilium querunt.

De

De formicis.

Formicæ etiam, sicut accipio, quendam futurorum sensum habent. Nam imminente fame mirum in modum sunt laboriosi ad comportandum uictum, et reponendum sibi frumentum, ac reliquos fructus, quibus uescuntur formicæ.

De Gelone.

Gelon Syracusius, per insomnium ictus fulmine, exclamauit non tacita, neque infirma uoce, sed ut solet in somnijs fieri, strenua, tanquam grauissime metu percussus. At canis qui propè eum dormiebat, uociferatione perturbatus, et circumiens ipsum, uehementer et terribiliter latrabat. Atque his Gelon experges factus, metu solutus est.

De cygno.

Aristoteles inquit, cygnum pulchram multamque sobolem progignere. Solere adhuc predictum esse irascendi facultate animæ: unde fit ut sæpe ad iram prouocentur, sæpe concertantes se mutuo perimant. Idem ille affirmat, cygnos cum aquilis bellum gerere, uerum ita, ut iniuriam à se propulsent, non ut imperium in uictos teneant. Cantandi studiosos esse, iam communi sermone peruulgatum est. Ego uero cygnum nunquam audiui canere, fortasse neque alius. Creditur tamen canere: et tunc potissimum aiunt eorum cantum suauissimum
 et u-

et iucundissimum esse, cum uita permutatio præforibus est. Traiiciunt autem pelagus, et per mare uolant, inde fesso alarum remigio.

De columbis.

Columbas succeſſione perhibent ouis incubare: deinde pullis effectis, masculum eos fouere, repellentem ab ipsis omnem iracundiam, ut inquit, ne si non faciat, contentiones et lites exerceant. Parit foemina duo oua, quorum semper primum marem producit, alterum foeminam. Pariunt omnibus anni partibus, unde per annum decies foetum edunt. De Aegypto ferunt, in ea regione columbas duodecies parere. Aristoteles uero liuias asseuerat diuersas esse à columbis, quod columbae sint maiores, liuia uero minores: et columbae sint cicures, liuia non item. Idem ille tradit, masculum non prius in foeminam ascendere, quam osculum illi dederit: non enim recipere foeminas. marium commercium, si uacuum sit osculo. Addit ad hæc etiam illa, quod foeminae, deficiente mare, seipsas mutuò conscendant, neque quicquam in se inuicem mittant. Gignunt tamen oua, e quibus non efficiuntur pulli. Quod si Callimacho fides est adhibenda: palumbus, pyrrallis, columba et turtur, nihil habent inter se similitudinis. De India dicunt, quod habeat columbas

*Columbas, colore melinas. Charon uerò Lampfacea-
nus affirmat, circa Athon uisas esse columbas can-
didas, cum ibi triremes Persarum quæ præterlege-
bant Athon, perirent. In Eryce uerò Sicilia, ubi
templum Veneris est uenerandum & sanctum,
cum certo tempore offerunt Anagogia sacrifi-
cia Erycini, & Venerem è Sicilia discedere in Li-
byam affirmant, euanescent ex eo loco colum-
bæ, quasi comitantes Venerem. Reliquo uerò
tempore, ingentem earundem auium copiam, su-
per deæ templo superuolare constat. Insuper
Achii commemorant, Iouem ipsum in figuram
columbæ uersum esse, cum amaret Phthiam uirgi-
nem, habitantem in Aegio.*

De Socrate, cum cicutam biberet.

*Cum rediisset nauis è Delo, & Socrates mor-
te mulctandus esset, accedens in carcerem Apol-
lodus Socratis amicus, tulit ei tunicam ex præ-
ciosa lana, pulchrè quæ textam, simile item pal-
lium: & rogauit, ut indutus tunica, amictus quæ
pallio, sic demum uenenum biberet. Dicebat en-
nim, cum magnificæ sepulturæ non expertem
fore, si in ijs mortem obiret: sic enim non prorsus
indecorè cum ornatu mortuum iaciturum. Hæc ad
Socratem Apollodus. At ille non passus est, sed
dixit*

dixit ad Critonem, Simmiam & Phædonē: Quam uerò præclaram opinionem de nobis habet Apollodorus, si sperauit, post propinationem ab Atheniensibus factam, & ueneni absorptionem, se ita uisurum esse Socratem. Nam si crederet me paulo post infra pedes proiectum & prostratum iri, certum est, cum me non agiturum esse.

De minutissimis quadrigis, & elegeio.

Hæc sunt opera Myrmecidæ Milesij, & Callieratis Lacedæmonij, quæ propter nimiam exilitatem in admiratione habentur. Quadrigas fecerunt, quæ sub musca possent abscondi, & in sesamo distichon elegium literis aureis inscripserunt. Quorum sanè neutrum, mea sententia, homo prudens & uirtutum studiosus laudibus prædicabit. Quid enim hæc aliud sunt, quàm temporis uana perditio?

De mulieribus luxuriosis.

An uerò non plurimas mulieres luxu & luxuria diffluxisse putemus, quæ corollam sublimem capiti imponebant, pedes uerò sandalijs induebant, ex auribus longas in aures dependentes habebant. Tunicarum uerò eam partem quæ est ab humeris usq; ad manus, non consuebant, sed continuis fibulis aureis & argenteis constrinxere. Atq; hæc ueterum

terum memoria perpetrata sunt. Atticarum uerò mulierum delicias Aristophanes recenseat.

De Sybaritarum, Colophoniorum, & Corinthiorum luxu.

Dictum uulgare, & in omnes homines euulgatum, ait Sybaritis & eorum ciuitati, nimium luxum exitialem fuisse. Ego uerò ea in medium proferam, quæ non multis cognita & explorata sunt. Colophonij etiam ipsis ferunt intolerandam luxuriam, perniciem & interitum attulisse. Etenim etiam illi splendidis uestibus superbierunt, & in temperantia mensæ supra modum abutentes, iniuriam fecerunt. Adhæc Baccheiadum Corinthiorum magistratus, cum ad summum potentiæ gradum peruenisset, tandem per immoderatam luxuriam dissolutus est.

De Dionysio sacrilegia patrante.

Dionysius ex omnibus Syracusarum templis & delubris per sacrilegiū pecuniam abstulit. Statuam Iouis uestitu & omnibus ornamentis spoliauit, quæ octuaginta quinque auri talentis aestimabantur. Et cum statuā artificibus attingere religiosum esset, ipse primus manum intecit. Deprædatus est etiam simulacrum Apollinis, aureis capillis præditum, quos abraderi aliquem iussit. Inde nauigans

de nauigans in Troezeniam, uniuersas Apollinis et Leucotheæ pecunias uesario scelere abripuit. Mem sam etiam argenteam astantem Apollini iussit auferri, quam fortuna quædam prospera, propitiationum causa, deo donauerat.

Ismenias sine turpitudine Persarum regem adorauit.

Ismenij Thebani sapientissimum et planè Græcum factum, silentio præterire nullo modo possum. Is patriæ causa legatione ad regem Persarum suscepta, uenit, et uoluit ipse de suo negotio regem conuenire. Tribunus itaque militum, cuius officium erat, res nunciatas ad regem deferre, et uolentes ad eum introducere: Verùm ò Thebane hospes, dicebat (hæc autem ioco loquebatur per interpretem. nomen erat tribuno Tithraustes) lex est uernaacula Persis, ut is qui in conspectum regis uenit, non antè sermonem cum eo conferat, quàm genua inclinauerit. Quod si igitur uis ipse eum adire, necesse est, ut quod lex iubet, peragas. Sin minus, nos te cogemus, si nõ adoraueris. Ismenias uerò, Agesis igitur, inquit, deduc me. Cum autem in faciem regis uentum esset, annulum quem gestabat, è digito detractum, clam abiecit ad regis pedes: confestimque procumbens, tanquam adoraret, sustulit eum iterum, et honorem quidem adorationis Persarum regi præstitit: nihil tamen commisit, quod ignominiosum

ñiosum aut indecorum foret Græcis. Quicquid igitur petijt, impetrauit, neq; quicquam à Persa est denegatum est.

Munera, quæ Persarum reges legatis soliti sunt largiri.

Munera, quæ rex dono dabat, uenientib; ad se legatis, siue ij ex Græcia, siue aliunde aduenissent, hæc erant. Vnicuiq; talentum Pabylonicum argenti præstantissimi. Talenta uerò, duæ fuerunt argenteæ phialæ. Conficit autem Babylonicum, septuaginta duas minas atticas. Item armillas, & acinacem dabat, et torquem: uniuersa hæc mille Daricis æstimata. ad hæc stolam Medicam, quam Dorophoricam appellant.

De Gorgia & Protagora.

Veterum Græcorum ætate; summa gloria floruerunt, Gorgias Leontinus Philolai filius; & Protagoras filius Democriti. Sapientia uerò tantum absuerunt, quantum à uiris pueri. Nam fama quodammodo uidetur non semper ueritatem perspicere, & audire. Quam ob causam sæpenumero fallit, & tum ad gratiam blanditur, tum etiam mendacia spargit.

De contentione Herculis & Lepreæ.

Glauco filius Neptuni ex Astydameia filia Phorbantis,

b

a

bantis,

bantis, genuit filium nomine Lepreā: qui cum Augēa consilium inijt, de uinciendo Hercule, cum certaminis & laborum suorum mercedem ab eo repetiuiſſet. Proinde ut ueriſimile eſt, inſenſus Herculi Lepreas erat ex hac cōſultatione. Interiecto deminde tempore, Iouis filius ad Caucones proficiſcitur. intercedente autem per obteſtationes Aſtydamēia, Hercules ſimultates, quas cū Leprea exercebat, diſſoluit. Iuuenilis igitur quædam æmulatio inter hos accidit, ut diſco mutuò contenderent, & aquarum exhaustionē, & ūter prior taurū comedere poſſet. In quibus omnibus ſuperatur Lepreas. Et inde certamen aliud ortum inter eos eſt, uter bibendo plus poſſet: è quo ruruſum inferior diſceſſit Lepreas. Tandem ira & indignatione commotus, ſumptis armis, ad ſolitariam pugnam Herculem prouocat. Perſoluit igitur pœnas eorum quæ eum Augēa tractauerat: pugnando enim interfectus eſt.

De magnificentia Alexandri in Phocionem, & contrā Phocionis in Alexandrum.

Alexander Philippi filius, ſiue quis mauult Iouis, id enim mea nihil refert, ſoli Phocioni, ut aiūt, Athenienſiū duci, cū ſcriberet, χαίρειν, id eſt ſalutē appoſuit. Adeò Phocion Macedonis animum ſibi deuinxerat.

deuinxerat. Insuper etiam centum argenti talenta misit ei, & quatuor ciuitates nominauit, quarū quamcūq; libitum esset, deligere iussit, ut eius census & reditus in suam & propriā utilitatem conuerteret. Erant autem ciuitates, Chius, Elea, Mylasa, Patara. Atq; hac Alexander liberaliter & magnificē. Verū magnificentius longē Phocion, qui cum neq; argētum, neq; ciuitatem accipere uellet: tamen ne planē promissa Alexandri nihili facere et contemnere uideretur, hac re eū honorauit. Eos qui in arce Sardis captiui tenebantur, liberos sibi dimitti rogauit: Ecechratidem Sophistam¹, Athenodorum, Himeræum et Demaratum, qui duo fratres erant, & Rhodij.

De Aglaide multiuora.

Fœminam audio tuba cantasse, eiusq; experimentum simul & artem habuisse nomine Aglaïdam, filiā Megacleis. Comam habebat apposititiam, & cristam in capite, ut testatur Posidippus. Singulis cœnis comedebat duodecim minas carniū, & quatuor chœnices panum, bibebat congiū uini.

De uoracitate multorum.

Voraces supra modum referunt fuisse, Pityreum Phrygem, Cambetem Lydium, Thyū Paphlagonem, Charidam, Cleonymum, Pisandrum, Charippum, Mithridatem Ponticum, Calamodrum Cyzicenum,

zicenum, Timocreontē Rhodium, pugilem simul,
 & poetam, Cartibarim Persam, Erysichthonem.
 Myrmidonis filium, qui ob eam causam etiam asi-
 nus est appellatus. Dicitur autem in Sicilia tem-
 plum existere uoracitati sacrum, & Cereris fru-
 mentariae simulacrum. Testatur etiam Alcman
 poeta, se fuisse uoracissimū. Et Anaxilas comicus
 dicit, Ctesiam quendam infinitae uoracitatis fuisse.

De obsonijs quæ apud Rhodios sunt in precio.

Ego uerò Rhodiam opinionem uobis comme-
 morabo. In Rhodo, ut inquiunt, qui pisces in deli-
 cijs habet, horum suauitatem admiratur, & omnē
 bus reliquis obsonijs anteposit, eum populares
 quasi liberalem commendant. Cui uerò magis arri-
 det carniū esus, ij agrestes & uentres calumnie
 causa apud Rhodios audiunt. Verū hi ne an illi
 recte male ue faciāt, id uerò inquirere supersedeo.

Quod ouis leonem fuerit enixa.

Coi dicunt, in pascuis Nicippi tyranni ouem
 peperisse. Peperisse uerò non agnum, nec agnam,
 sed leonem. Atq; id Nicippo, qui tum priuatam ad
 huc uitā agebat, futuram tyrannidē portendebat.
 Galetem non ob formā magis, quā
 singularem rerum cognitionē à Pto-
 lemæo fuisse adamatū.

Ptole-

Ptolemæus rex amasium habebat Galetam, pulcherrima forma præditum. Animus uero iuuenis longè formam superabat. persepè igitur etiam Ptolemæus testimonium ei perhibebat, inquit, O lepidum caput. Nulli unquam ullius auctor incommodi extitisti, at multorum utilitatem promouisti. Accidit aliquando, ut cum rege adulescens equitaret. Cum uerò procul aliquos ad supplicium trahi uideret, non oscitanter in hæc uerba regem affatus est: Sed ò rex, inquit ad Ptolemæum, quandoquidem prospera quadam fontium istorum fortuna, equos conscendimus, age si tibi gratum est, calcaribus admotis et uelocius persequentes appareamus miseris quasi Dioscuri saluatores, et aduocati salutem ferentes, quod communi prouerbio de his dijs uulgatum est. uerùm ille maximam uoluptatem capiens ex eius bonitate, et propensum ad misericordiam animum amplectens, tum nocentes seruauit: tum amoris, quem erga puerum gerebat, intentionem multum confirmauit et auxit.

Lex Persarum, de ferendis regi muneribus.

Legem habent Persæ, quæ una ex omnibus obseruantissimè ab illis colitur. Cum rex in Persiam equitat, omnes ei Persæ, singuli pro suis facultatibus

b 4

tibus

tibus munera offerunt, ut qui agriculturae dediti sunt, & terrae colendae operam nauant, & qui suae manu laborant opifices, neque nimis attrita & proua, neque nimis preciosa & magnifica donant, sed aut boues aut oves: nonnulli etiam frumentum, siue uinum. Exeunti autem ipsi & praeterequiti, haec à singulis apponuntur, & munerum nomine uocatur, qua appellatione etiam ipse recipit. Qui uero sunt his pauperiores, lac, palmas, & caseum ferunt, maturaque bellaria, & alias primitias da suis fructibus.

De aqua regi Persarum dono data.

Haec igitur historia etiam Persica est. Ferunt hominem Persam, nomine Sinetam, procul à suo tugurio, factum obuiam Artaxerxi, qui Mndamon cognominabatur, & interceptum, metu legis seipsum cruciasse, atque uerecundia regis. Cum uero, quid in praesentia faceret non haberet, aiunt moleste patientem se ab alijs Persis officio superari, neque committere uolentem, ut ipse solus donis non ferendis infamis esset, ad praeterfluentem proximè fluuium, nomine Cyrum, summa celeritate accurrisse, & euestigio procumbentem, aquam utraque uola hausisse, & sic regem allocutum esse: O rex, inquit, Artaxerxa, regnes in aeternum. Nunc ego pro locorum & facultatis ratione te honoro, ut non

non indonatus, quantum ad me attinet, et quantum in me est, prætereas. Honoro te Cyri aquis. Quod si ad tua castra ueneris, domo mea, quantum meæ facultates patientur, preciosissima et optima ferens, te honorabo: et forsitan haud cedam cuiquam illorum, qui nunc te muneribus uenerantur et excipiunt. Artaxerxes hac re delectatus, Et ego, inquit, o homo, grato animo munus tuum accipio, et in preciosissimis numero, et illis æquale ac par esse dico. primum quoniam aqua rerum omnium est optima. deinde, quoniam Cyri nomen præ se fert. Et prorsus uolo, ut mihi diuertenti, in castris appareas. Hæc locutus mandauit spadonibus, ut munus ab eo reciperent. qui sine mora accurrentes, in auream phialam de manibus eius aquam exceperunt. Rex uero, cum ad diuersorium suum peruenisset, misit homini stolam Persicam, et phialam auream, atque mille daricos. Simulque ferentem ea dicere iussit: Visum est regi, ut hoc auro tuum animum oblectes et exhilarēs, quoniam ipsius quoque mentem uoluptate affecisti, qui non indonatum neque inhonoratum præterire passus sis: sed quemadmodum necessitas patiebatur, ita sis ueneratus. Vult etiam, ut hac phiala aquam ex illo flumine haustam bibas.

De malo punico eidem regi
donato.

b

s

Mises

Mises Artaxerxi per Persidem equitanti, maximum punicum maximum obtulit in uanno. Rex magnitudinem eius admiratus, interrogauit, E' quoniam horto depromptum hoc donum mihi adfers? Illo uero respondente, domo sua & ex suis agris: gauisus rex supra modum, misis regijs muneribus uirum ornauit, & Per Solem, inquit, iste homo tali curatione & diligentia poterit etiam ciuitatem, meo quidem iudicio, ex parua ampliorum reddere. Videtur autem hic sermo innuere, omnes res, cura & sufficienti opera, & indefesso labore, contra naturam etiam meliores & praestantiores effici posse.

De patre filium suum capitis reum postulante.

Homo quidam genere Mardus, nomine Rhacones, septem habebat liberos. Sed ex his omnium minimus natus, nomine Cartomes, magos & sapientes multis damnis affligebat. Primum igitur eum pater instituere, erudire, & uerbis reducere in uiam tentabat. Verum cum ille non admitteret disciplinam, & quodam tempore uicini iudices eo uenirent, ubi sedes suas habebat adolescentis pater, ille comprehensum filium, & manibus in tergum reuinctis, ad iudices abduxit. Ibi, quaecunque unquam per audaciam deliquisset, cum accusatio-

ne

ne commemoravit: & à iudicibus postulavit, ut adolescentem ad mortem raperent. At illi animis consternati, suis sententijs eum condemnare noluerunt, sed utrunq; ad regem Persarum Artaxerxem adduxerūt. Mardo uerò semper instante, & eadem contendente, excipiens rex ait: Potis ne es etiam ferre, ut filius in tuo conspectu uita priuetur? qui respondit, Maxime. Quoniam cum in hortu nascentium lactucarum surculos amaros defringo & amputo, tantum abest ut dolorem ex eo mater ipsorum lactuca patiatur, ut etiam magis efflorescat, item magnitudine et dulcedine plus augeatur. Ad eundem modum ego o rex, cum uidero eum, qui meam familiam ledit, & uitae fratrum officit, obstatq; uitam amittere, & à suis in ipsos iniurijs prohiberi, etiam ipse amplificabor, & reliquos mei generis similiter mecum prosperam fortunam agere conspiciam. Quibus auditis Artaxerxes, Rhacnem cohaudauit, & in collegium regiorum iudicum cooptauit, his uerbis praesentes allocutus: Qui tam seueriter & iuste de proprijs liberis sententiam audet pronunciare, omnino etiam in alienis criminibus incorruptum & sincerum iudicem se praestabit: adolescentem uerò praesenti culpa liberauit, grauissimam mortem interminatus, si praeter antecedentia peccata in posterum simili in crimine deprehensus fuisset.

AELIA

AE L I A N I V A R I A E H I S T O R I A E
 riae Liber secundus.

Quemadmodum Socrates animum
 Alcibiadi fecerit, ut ne plus æquo
 metueret amplius populum.

ET hæc Socratis ad Alcibiadem uerba referemus. Qui cum adolescens admodum angeretur, & uehementer timeret in populi concionem prodire, Socrates confidentiorem reddere & excitare uolens, An non, inquit, sutorem illum (adiecto nomine) nihili pendis? Annuente Alcibiade, rursum excipiens Socrates, Quid, inquit, an non etiam illū circorum præconem, aut etiā coriarium illum? Fatente Alcibiade adolescente: Num' ne igitur concio, inquit, ex alijs quàm huiusmodi constat? Quòd si ergo singulos contemnis, contemnendi tibi sunt etiam si unà sint congregati. Hæc prudentissimè filius Sophronisci & Phenareta, filium Clinie & Dinomaches docebat.

De perperam laudatis picturis.

Cū Megabyzus aliquādo picturas tenuiter & ruditer confectas laudibus extolleret, alias uerò cū summa industria elaboratas reprehenderet, pueri Zeuxidis, Meladem tenentes, eum deridebant. Zeuxis itaq; Cum taces, inquit, Megabyze, nescio quid magni de te sibi pueri hi pollicentur. Respiciunt enim

enim ad uestem & cultū tuum. Simulac uerò quid artificiosum uis dicere, te contemnunt. Parcior igitur & consideratior sis in laudandis, compescens linguam; neque cuiusquam, quæ nihil ad te attinent, opera uel artem collaudes.

De Alexandro, quòd simulacrum quoddam non dignè laudauerit.

Alexander Ephesi suam ipsius imaginem, quam Apelles finxerat, contemplatus, non laudauit pro dignitate picturæ. Cum autem introductus equus adhinniret equo picto, perinde atque uero: O rex, inquit Apelles, sed hic equus in discernendis picturis longè te meliore iudicio præditus esse uidetur.

De amore Charitonis et Melanippi, & tyranni erga ipsos miseratione.

Phalaris factum recensebo, nobis abhorrendissimum, ab eius moribus. Nam humanitatē quam præ se fert singularem, & idcirco consentaneum ei non uidetur esse. Chariton erat quidam Agrigentinus, pulchritudinis amator, & circa formam iuuenum infelicitè uersatus. Hic ardenti desiderio Melanippum amabat, qui etiam ipse Agrigentinus erat, animum gerens honestum, & elegantia formæ præstans. Hunc Melanippum leserat.

rat quadam re Phalaris. Cum enim iudicio cum a-
 mico Phalaridis contenderet, tyrannus manda-
 uit, ut litibus desisteret. Qui cum nō obediret, ex-
 tremum periculum ei minitatus est, nisi morem ge-
 reret. At ille iudicio superauit eum, qui necessita-
 tem imponere uoluerat. Principes autem Phala-
 ridis irritam iudicij sententiam fecerunt. Quod a-
 dolescens agrē ferens, iniuriam sibi fieri dixit, &
 amico suam iram prodidit, atq; confessus est Me-
 lanippus, rogauitq; ut sibi adiumento esset, ad in-
 fidias in tyrannum intendendas. Alios etiam ado-
 lescentes in societatem asciscere cogitauit, quos ad
 eiusmodi facinus cōmodissimos paratissimosq; es-
 se sciret. Chariton, cum insaniam eius ac furo-
 rem cerneret, & ab ira incensum rapi, atque sci-
 ret neminem ciuium suam uoluntatem in hanc
 rem daturum esse metu tyranni, se quoque dudum
 aiebat hoc aguisse, & omnem diligentiam sem-
 per adhibere, ut patriam à seruitute præsenti in
 libertatem uindicaret: sed periculose hæc mul-
 tis enunciari, & communicari. Quamobrem ora-
 re, ut sibi de his rebus penitus considerandi cu-
 ram permittat, & tempus idoneum ad obeun-
 dum facinus capere sinat. Concessit adolescens.
 Proinde Chariton, omnem conatum apud ani-
 mum suum agitans, amasium in societatem sce-
 leris assumere nolebat: at si deprehenderetur,
 mani-

manifestum fieret, ipse solus poenas dependeret, non etiam amasium periculi faceret participem. Sumpto igitur gladio, ad tyrannum uiam afferebat. Nec uerò clàm esse poterat, sed deprehensus est à satellitibus, qui in eiusmodi res summo studio intenti erant. Coniectus autem in carcerem, & questionibus examinatus ad prodendos coniuratores, fortiter tolerauit & passus est tormentorum seuitiam atq; uim. Postquam uerò longum id fuit, Melanippus ad Phalarem accessit, & se non tantum socium huius consilij, sed etiam autorem insidiarum, Charitoni extitisse confessus est. Percontante rege, qua causa impulsus hoc fecisset, narrauit ei cuncta, quemadmodum supra retulimus, & iudicij sublationem, atque hæc sibi molesta & indigna uisa esse confirmauit. Miratus igitur tyrannus, utrumque liberum dimisit, sed ea lege atque conditione, ut eodem die non solum ex Agrigentinis urbe, uerum etiam è Sicilia excederent. Nihilominus tamen eis permittebat, ut ex suis possessionibus & facultatibus debitum fructum caperent. Hos postmodum & eorum amicitiam Pythia celebrauit, his carminibus:

Humanæ genti autores cœlestis amoris,

Et Chariton foelix, & Melanippus erat.

Oraculo

Oraculo horum amorem diuinum & cœlestem
appellante.

De temporis dispensatione, & quòd
apud Lacedæmonios non con-
cedebatur deambulatio.

Lacedæmonij temporis parsimoniā magnos
pere putauerunt habendam, impendentes in qua-
uis obuia negotia, neq; cuiquam ciuium permitten-
tes, ut uel in otio uel in ludicris illud consumeret: ut
ne ijs rebus, extra uirtutem positis, tributum fru-
stra perderetur. Huius testimonium cum cæteris
etiam illud est. Cum nunciatum esset ephoris Lace-
dæmoniorum, eos qui Deceleiam tenebant, deam-
bulationibus uti pomeridianis, cum mandato mi-
serunt ad eos, qui dicerent: Ne deambuletis, ut ge-
nio indulgeatis potius, quàm ut corpus exercea-
tis. Nam oportere Lacedæmonios non deambula-
tionibus, sed exercitijs bonam ualetudinem pa-
rare, & tueri.

Exemplum, quod non oporteat
multis placere.

Hippomachus, ut fama est, pugillandi magis-
ter, cum athleta quidam ex eius discipulis speci-
men exhiberet artis, & circumstans multitudo uni-
uersa acclamaret, percussit eum uirga Hippoma-
chus, inquiens: Sed tu perperam, neq; sicut oportet
tebat

tebat fecisti, quod melius fieri debebat. Nam si quid artificiosum praestitisses, non hi te collaudarent: inueniens, eos qui unumquodque rite gerunt et administrant, non multitudini, sed iis tantum qui rei scientiam aliquam habent, placere oportere. Videtur etiam Socrates populi iudicium repudiare, et pro nihilo ducere, in colloquio ad Critonem: cum Crito ueniens ad eum in carcerem, suaderet ut effugeret, et Atheniensium contra se iudicium corrumpere.

Quod Thebani non exponant infantes.

Lex haec Thebanorum, rectissime et humanissime posita est: Ne cui Thebano non liceat infantem exponere, neque in solitudinem abicere, capitis supplicio deuincta. Verum si in extrema mendicitate pater sit constitutus, siue mas sit, siue foemina infans, cogitur eum statim a materno partu ad magistratum cum ipsis fasciis adferre: qui acceptum, alicui tradit leui precio, cum quo pactum et conditiones intercedunt, ut per suam fidem, infantem alat, et adultum serui uel seruae loco habeat, sic ut alimentum et educatio seruitute compensetur.

De Xenocle & Euripide in Olympia certantibus.

Olympiade prima et sexta, qua Exanetus Agrigentinus uicit stadium, contenderunt inuicem

Xenocles

Xenocles & Euripides. Et primam palmam consecutus est Xenocles, quisquis is tandem est, Oedipode, Lycaone, Bacchis & Athamante Satyrico. Post hunc secundus erat Euripides, Alexandro, Palamede, Troianis, & Sisypho Satyrico. Ridiculum igitur est, cum eiusmodi dramata fuerint, Xenoclem non uictum, & Euripidem non superiorem discessisse. Vnum itaq; ex his duobus in causa fuerit necesse est: aut suffragiorum domini nihil uiderunt, & imperitiam suam prodiderunt, proculq; à sano iudicio discesserunt: aut pecunijs confossi fuerunt. Ignominiosum uerò utrunq; est, & Atheniensibus indignum.

De quibusdam defectoribus, Atheniensium decreta.

Quæ uerò dij boni decreuerūt Athenienses, idq; in Democratia? Aeginetarū unicuiq; pollicē ē manu dextra resciderunt, ut hastam ferre nō possent, remos uerò commodè agere possent. Mitylenensium uerò iuuentutem occiderunt. idq; decretum factum est referente Cleone, filio Cleaneti. Captiuos uerò Samiorum punctis in facie notabant, quæ notā suam referrent: quod ipsum etiam Atticum erat psephisma. Hæc autem ut ego Athenis esse statuta, & de Atheniensibus dici uelim, auertat Pallas Minerva, & Iupiter Eleutherius, & omnes Græcorum dij.

Timo

**Timotheus postquam Platonem
differentem audiuiſſet, minus
ſe beatum putauit.**

*Timotheum audio, filium Cononis, ducē Athe-
nienſium, cum floreret omnino rebus ſecundis, &
facilime urbes caperet, neq; ſatis ſcirent Athenien-
ſes, quo eum honore potiſſimum dignarentur, ob
ſummam uiri admirationem: in Platonem incidit
ſe, qui extra mœnia, cum quibuſdam diſcipulis &
notis ambulabat. Cumq; uideret eum grauem &
corpulentum uirum eſſe aſpectu, ceterum uultu
benignum, differentem uerò non de pecuniarum
contributione, neq; de triremibus aut nauticis re-
bus, neq; de ſupplementis, aut quemadmodum auxi-
lium eſſet ferendum, neq; de tributo ſociorum, ſiue
inſularis, neq; de ſimilibus nugis aut ineptijs: ſed de
illis quæ profitebatur Plato, & in quibus omne ſtu-
nium conſumere ſolebat, dixiſſe Cononis filium: O-
uitam, et uerè ſœlicitatem. Ex quibus manifeſtò col-
ligitur, quòd ſeipſum idcirco non omnino beatum
iudicarit Timotheus, quoniam non in iſtis, ſed in
oculis & gloria Athenienſium, & honore uer-
ſaretur.*

**Quæ Socrates dixerit de ijs qui à
triginta tyrannis fuerant
trucidati.**

Socratem, cum uideret in imperio triginta tyrannorum multos summæ exstimationis uiros interfici, & locupletissimos quosq; grauissimis supplicijs per insidias circumueniri, dixisse ferunt ad Antisthenem: Nunquid te poenitet, quòd in uita nihil magnum neq; spectabile cõsecuti simus, quemadmodum uidemus in Tragœdia describi monarchas, Atreos illos & Thyestas, & Agamemnes & Aegisthos. Nam illi obtruncati in Tragœdijs tæcantur, & mala fercula cœnasse atq; comedisse, ubiq; produntur. Nemo uerò poetarum eò progressus est audaciæ & impudentiæ, ut porcum matatum in drama introducat.

De Themistocle renunciante prodigalitati.

Themistoclis, filij Neoclis, nescio an hoc etiam factum laude dignum sit. Postquam enim abdicatus à patre, à luxu & incontinentia desisteret, & in uiam rediret, à scortis abstineret, alio captus amore, reipublicæ Atheniensium, ad magistratus obnixè contendit, ipse primus esse & excellere conatus est. itaq; dixit ad notos & amicos: Quid uerò mihi dederitis, qui nondum in ullius inuidia positus sum. At qui delectantur inuidia, ad illud ipsum Euripidis τὸ περὶ βλάβης οὐδὲν festinat. id uerò stultum est, ipso approbante Euripide.

De

De Socrate in comœdia taxato ab Aristophane.

Anytus causas et vias querebat contra Socratem, propter ea quæ supra diximus. Metuens uerò Athenienses, et illorum uoluntatem suspectam habens, quemadmodum accepturi essent hominis accusationem. (Nam celebre nomen Socratis erat tum propter alia, tum potissimum, quod in Sophistas uehementer inueheretur, in quibus nihil sanum inerat, et qui neque sciebant neque docebant quicquam operæ precium.) Ab his igitur initium petere et periculum facere coepit, quam in partem accepturi essent accusationem Socratis Athenienses. Nam statim eum in crimen uocare, non arbitrabantur esse consultum, partim ob ea quæ exposui, partim ne Socratis amici et asseclæ exasperatos contra accusatorem iudicum animos in suas partes abstraherent, et sic in se aliquod malum redundaret, ut qui falso detulisset hominem, non solum nullius calamitatis reipublicæ autorem, uerum etiam ex diuerso, ciuitatis Atheniensium ornamentum. Quid ergo excogitat? Aristophanem poetam comicum, nugatorem, qui et ridiculus erat, et talis haberi studebat, subornat et persuadet, ut in comœdia Socratem, et omnia quæ uulgo ferrentur de eo mala taxaret et inceperet. Esse loquacem, et dicendo efficere ut male causæ bonæ uideantur, introducere nouos et inusitados

inuitatos deos, cum neq; nossset interim, neq; reuerenter haberet deos: atq; hac ipsa quoq; in eos qui eius opera uteretur, transfundere, et eos in falsam opinionem inducere. Aristophanes arrepto argumento admodum uirili, risum interposuit, et metrorum festiuitatem, optimum Græcorum materiam fumens. Non enim illi Cleon erat in Dramate propositus. Non sugillabat Lacedæmonios, aut Thebanos, aut ipsum Periclem: sed uirum dijs omnibus, præsertim Apollini charum. Proinde rei insolentia, et inuitato in scena spectaculo Socratis, præmum omnes Athenienses, cum nihil minus expectassent, obstupuerunt. Deinde, quoniã natura inuidiosi erant Athenienses, et ad optimis quibuscq; detrectandum procliuēs, non solum ijs qui in administratione reipublicæ et magistratibus excellerent, uerumetiam qui uel doctrina literarum, uel uitæ grauitate præfulgerent: iucundum ludium uise sunt illæ Nebulæ, et actorem plausu tanto prosequerantur, quanto nunquam antea, et clamore uictoriam ei decreuerunt: mandaruntq; iudicibus, ut Aristophanis nomen, non alterius, supremum scriberent. Atq; Drama fuit eiusmodi. Socrates uerò raro ueniebat in theatra, nisi quando Euripides tragicus poeta cum nouis tragædis certaret: tum enim accedere solebat. Et tunc quoq; cum Euripides cū Pireo cõtenderet, præsto erat. Nam

amabat

amabat hominem tum propter sapientiam, tum propter carminum uirtutem & bonitatem. Aliquoties uerò iam Alcibiades filius Clinia, et Critias filius Calleschri uidentes eum ad audiendas fabulas uenisse, e theatro per contentionem eiecerant. Verum ille non magni eos pendere, sed egregiè cōtemnere, ut uir modestus, iustus, probus, & præter hæc peritus, qualem se erga mordaces iniuriosos & quiduis obuium essetientes, gerere deberet: quod ipsos malè habuit. Atq; etiam hæc erant eius comœdiæ seminaria, non solum ea quæ Anytus & Melitus suggeßerant. Haud etiam uero dissimile est, Aristophanem magna pecunia ex hac re locupletatum fuisse. Nam cum illi cuperent, & omnino festinarent Socratē calumnijs & conuicijs profcindere, ipse uerò pauper & scelerosus esset, quid absurdum sequatur, si etiam statuamus, eum argentum ob rem inhonestam & maleficiosam cepisse? Sed de his ipse sibi conscius est. Consecutum est igitur drama magnam gloriam. Etenim illud Cratinitum maximè uerum erat: Theatrum malè sana corda habebat. & quoniā Bacchanaliorum festum celebrabatur, magna multitudo Græcorum eò, spectandi cupiditate confluxerat. Cum ergo circumferretur in scena Socrates, & crebrò nominaretur (non mirum si etiam uisus in histriorum perasonis, nam figulos etiam pulchrè eum in uasis perasepe

sepe expressisse constat) peregrini, quis ille qui in comœdia traduceretur esset nescientes, susurrans & murmur excitabant, atq; quis nam esset ille Socrates, interrogabant. Quod cum animaduertisset ille (etenim non sciens, sed forte fortuna aderat) & intelligeret se in comœdia taxari, sedebat enim in opportuno loco theatri, ad tollendam dubitationem ex animis peregrinorum, surrexit, & per totum drama, congregientibus histrionibus, stans cernebatur. Adeò Socrates & istam comœdiam & Athenienses nihili fecit.

De platano à Xerxe amata.

Ridendus profectò Xerxes est, quòd cum mari terrisq; Iouis operibus posthabitis, noua itinera & insolitam nauigationem sibi parasset, seruiuit platano, & arborem admiratus est. In Lydia igitur, ut rumor fert, cum uidisset proceram platanum, integrum diem ibi commoratus est, nulla postulâte necessitate, & castra posuit in solitudine circa platanum. Sed & multiplicem ac preciosum ornatum ex ea suspendit, torquibus armillisq; ramos ueneratus: & curatorem ei reliquit, quasi custodem & propugnatorem amasie. Sed quid tandem ex his ad arborem emolumentum redijt? Nam ornatus apposititiuus, & nihil ad ipsam pertinens, frustra pependit, neq; ullum momentum ad splendorem & fructû arboris attulit. Sed in arbuſtis com-
mendat

mendantur generosi rami, foliorum frequentia, stirps firma ac stabilis, radices in profundum actæ, uentorum agitatio, umbræ ex ijs procedentis amplitudo, redeuntes inuicem fructus aquarum per sulcos alimentum suppeditans, tum cœlo frequenter depluens. At chlamydes Xerxis, & aurum Barbari, reliquaq; munera, neq; ad platani, neque ad ullius alterius arboris generositatem quicquam faciunt.

De Ephorum subsellijs fuligine tinctis.

Clazomenij quidam Spartam uenientes, per iniuriam & fastum thronos Ephorum, in quibus sedentes ius dicere, & reipub. negotia transigere cōsueuerant, fuligine resperserunt. Ephori recognita, non moleste tulerunt, sed uocato præcone publico, mandarunt, ut publice in ciuitate proclamaret, hoc mirandum: Liceat Clazomenijs inde sorē facere.

De Phocione.

Phocionis filij Phoci, etiam hoc factū laudabile duco. cū enim ad Athenienses uerba faceret pro cōcione, reprehendens quandam in ipsis ingratitudinem, doctissime, & subirata uoce dixit: Malo damnum à uobis accipere, quàm ipse uobis damnum dare.

De sapientia Magorum Persi-
corum & Ocho.

Persicorum Magorum sapientia, tum alia tenuit, quæ ipsis scire fas esset, tum etiam uaticinandi scientiam calluit. Hi ergo prædixerunt etiam Ochi seuitiam aduersus subditos & eadem, cum id ex signis quibusdam arcanis præuidissent. Nam cū Artaxerxe patre uita defuncto regnum Persarum Ochus capesseret, Magi cuidam ex Eunuchis præceperunt, ut posita mensa animū aduerteret, quibus rebus ex obiectis rex primū manum iniiceret. Qui cū oculos ad hoc intentos haberet, Ochus utraq; manu protensa, dextra unum ex adiacentibus cultris arripuit, altera maximum panem accepit, quem carnibus impositum scidit, & alacriter comedit. Quibus auditis, magi hæc duo uaticinati sunt, frugum tempestiuam fertilitatem, atq; anno-
næ copiam illo regnante, & cædium frequentiam portendentes: neq; falsi fuerunt.

De opiparis cœnis.

Timotheus Cononis filius, dux Atheniensium, omis-
sis opiparis cœnis, & epulationibus imperatorijs, assumptus à Platone ad conuiuium Academicum, & frugali musicaq; coena exceptus, reuera
sus ad suos dixit: Qui cum Platone cœnant, etiam
postero die bene habent. Exinde Timotheus uita-
perauit

perant coenas splendidas & onerosas, quæ omni sequentis diei gaudium & hilaritatem præscinderent atq; præriperent. Etiam ille sermo prædicto affinis, & sensum eundem præ se ferens, uerbis autem diuersus circumfertur, quod postridie Timotheus conueniens Platonem dixerit: Vos, ò Plato, melius coenatis sequenti die, quàm præsentì.

De Alexandro, qui se deum appellari uolebat.

Alexander superato Dario, & Persarum regno in suam potestatem redacto, sapiens altum, & prospera fortuna, qua tum usus fuerat, inflatus, Grecis scripsit ut se deum facerent: satis equidem stultè. Nam quæ natura ei largita non fuerat, hæc ab hominibus petendo lucrifaciebat. Itaq; alijs aliter statuentibus, Lacedæmonij decretum eiusmodi fecerunt: Quoniam Alexander deus esse uult, esto deus. Laconicè simul & patrio more, redarguentes stuporem & uacordiam Alexandri.

De Antigonì regis mansuetudine.

Antigonum regem aiunt popularem & mansuetum fuisse. Cui igitur uacat, pernoscere eum, & singula facta hominis perquirere, sciet aliunde. prædicabit etiam eius peculiarem mansuetudinem

nem & humilitatem, de qua nunc dicam. Hic Antigonus cum cerneret filium suum se uiolentiorē, et inmodestiorē gerere erga subditos: An non, inquit, nouisti fili, nostrum regnum nobilem esse feruitutem? Atq; hæc Antigoni uerba, quibus filium allocutus est, maximam mansuetudinē & humanitatem præ se ferunt. Qui id nō approbat, is uero mihi uidetur neq; regem, neq; ciuem nosse, sed tyrannicam potius uitam agere.

De Pausania Agathonem poetam amante.

Agathonem poetam amabat Pausanias figurus. Et hoc quidem manifestum est. Quod uerò non omnibus notum est, id ego exponam. Aliquando uenerunt ad Archelauū ambo, tum amator, tum amatus. Archelaus uerò non minus amoris quam literarum erat studiosus. Cum igitur uideret crebrò esse contentiones inter Pausaniam et Agathonem, arbitratus amatorem ab amasio sperni, interrogauit Agathonē Archelaus, Quid sibi uellet, quòd frequenter simultates exerceret cum eo, à quo sum mopere amaretur? At ille: Huius rei, inquit, ò rex, ego rationem tibi reddā. Neq; enim ei sum infestus, neque rustica quadam morositate id facio. Quòd, si quid ego quoq; de moribus intelligo, tum ex alijs, tum ex arte poetica, iucundissimum amantibus esse reperio,

reperio, si ex contentione & litibus cum amarijs in gratiam redeant. Et sanè mihi uidetur nihil illis delectabilius accidere posse. Huius ergo uoluptatis persepe cum participem facio, frequenter litigando. Gaudium enim capit, si continuam cum eo contentionem dissoluam & reconciliem. Si uerò equaliter & consueti more cum eo semper agam, non experietur dissidium. Laudauit hæc Archelaus, ut inquirunt. Amauit etiam eundem hunc Agathonem Euripides poeta, & drama Chrysippum in eius gratiam elaborasse dicitur. Id certum esse, non possum affirmare : hoc autem scio, dici à quàm plurimis.

Quòd iustissimi Mantinenses.

Iustissimos etiam fuisse Mantinenses audio, nò minus quàm Locros, & Cretenses, & Lacedæmonios ipsos, atq; Athenienses. Nam Solon grauissimus & iustissimus ciuis fuit, quanquam post Athenienses sensim leges, quæ ab illo scriptæ fuerant, sustulerunt.

Quòd Nicodorus pugil, factus est legislator.

Nicodorus autem pugil excellentissimus & celeberrimus, apud Mantinenses extremo ætatis sue tempore, & exacta pugillatione legislator eis extitit, longè utiliorem se patriæ in ea re præstans, quàm

quàm cum publicè uictor in stadijs proclamatus
 tur. Aiunt tamen Diagorā Melium, à quo amaba-
 tur, ei composuisse leges. Haberem aliquid amplius
 de Nicodoro recensere: sed ne uidear laudare Dia-
 goram, hic oratio mea conquiescat. Nam dijs erat
 infestus Diagoras, & mihi molestum est ulterius
 de illo mentionem facere.

Quòd Milo corpore quidem erat
 robustus, animo uerò non
 fortis.

Aliqui robur Milonis Crotoniatæ multorum
 sermonibus usurpatū, ad cœlum extulerunt, eius-
 modi de eo prædicantes. Miloni nemo aduersario-
 rum malum, quod in manu tenebat, eripere potu-
 it. Atqui amasia eius nullo negotio exemit, sepe cū
 eo colludens. Ex quo perspicuum & promptum
 est, Milonem corpore plusquam uirum, animo
 plusquam foeminam extitisse.

Quòd sexta Februarij Græcis
 fuerit auspicata.

Sextam diem mensis Februarij multa bona,
 non solum Atheniensibus, uerum etiam multis alijs
 attulisse ferunt. Ea Socrates in lucem prouenit, &
 Persæ hoc die fusi atq; fugati sunt: & Athenienses
 Agroteæ trecentas capellas in sacrificijs immo-
 lant, facientes id iuxta uotum Multiadæ. Et octa-
 uo idus

Id idus eiusdem mensis aiunt ad Plateas praelium commissum esse, Græcosq; superiores discessisse. Nam priorem cladem, cuius memini, mense Maio factam esse perhibent: neq; uerò partem ad Mycalē Græcis uictoriam alij quàm huic diei acceptā referri, siquidem eodem die uictoriam & ad Plateas, & ad Mycalā adepti sunt. Item Alexandrum Macedonē Philippi filium, multa Barbarorū milia fuisse dicunt octauo idus Februarij, cum Dariū caperet Alexander. Tradunt eodem etiam die Alexandrum & in uitam introisse, & è uita egressum esse.

De Hyperborio Apolline, & quibusdam mirabilibus Pythagoræ documentis.

Aristoteles dicit, à Crotoniatis Pythium Apollinem Hyperborium cognominari. & hæc addit ille Nicomachides: Quòd aliquando eodē die & eadem hora uisus sit à multis et in Metapontio, & in ludis Crotone surgere. Vbi Pythagoras etiam alterum femur aureum ostendit. Dicit idem ille, quòd Cosam fluuium traiciens appellatus sit, & multos ait hanc appellationem auduisse.

Quod Anniceris eques bonus: & qui minimis rebus nimiam operam tribuit, negligit maiora.

Anniceris

Anniceris Cyrenensis ob artem equitandi et curruum regendorum peritiam, superbum animis gerebat. Voluit igitur quodam tempore specimen artis suae Platoni exhibere, et iuncto curru in Academia multos cursus circumequitauit, adeo intentus currus gressum seruans, ut ne digitum quidem latum discederet ab orbitis, sed semper in eodem spacio permaneret. Cateri igitur omnes mirantes obstupuerunt: At Plato nimiam eius industriam reprehendit, inquit, fieri non posse, ut qui rebus tam nullius precij operam nauaret adeo diligentem, possit magnis et praeclaris negotijs uacare. Cum enim omnis cogitatio in ista conferatur, necessum esse ut ea negligentius agat, quae reuera sunt admiratione digna.

Vnde certamen gallorum gallinaceorum initium traxerit.

Post deuictos Persas, Athenienses legem posuerunt, ut galli gallinacei quotannis uno die certamen in theatro inirent. Vnde uero sumpserit occasionem haec lex, planum faciam. Cum Themistocles ciuicum exercitum aduersus barbaros educeret, gallos gallinaceos uidit pugnantes: neque ille spectatorem sese oscitantem eius pugnae praebuit. Sed totum exercitum cohibens, inquit ad ipsos: Sed hi neque pro patria, neque pro dijs familiaribus, neque uero

Uerò pro auitis heroibus periculum subeunt, neq;
pro gloria, neq; pro libertate, neq; pro liberis: sed
tantum, ne alter ab altero superetur, aut alter alte-
ri cedat. Quibus uerbis Atheniensium animos con-
firmant. Quod ergo tunc eis incitamentum ad uir-
tutem extitit, uoluit ad similitum rerum & factoi-
rum memoriam sempiternam consecrare.

Quemadmodum fortunam si- gnificarit Pittacus.

Pittacus Mitylene templis scalam fecit, ad nul-
lum alium usum, quàm ut esset dedicatum donum,
adumbrans fortunæ repentinos ascensus atq; de-
scensus: ascendentibus quodammodo his, quibus for-
tuna aspirat: descendentibus uerò, qui miserijs
premuntur.

De Platone.

Plato, filius Aristonis, primùm omnium ad ar-
tem poeticam animum adiecit, & Heroica carmi-
na coepit facere. Postea combussit, nihili faciens, cū
ad Homeri uersus examinans, longè deteriora ui-
deret esse. Proinde ad tragoedias scribendas operā
applicuit: et elaborata tetralogia, iam in histrionū
mānus poemata tradiderat, & de palma uolebat
contendere. uerū cum ante Bacchanalia semel au-
dito Socrate captus omnino illius sirene, non solum
a certando tunc destitit, sed in totum etiam scri-
bendarum

bendarum tragœdiarum studium abiecit, atq; reliquit propter philosophiam.

Quòd nemo Barbarorum impius.

Et quis non Barbarorum sapientiam laudibus extollat? siquidem nemo eorum ad contemptum deorum unquam excidit: neque in dubium uocant, sint ne dii an non sint, & curent ne res humanas an non. Nemo igitur, neq; Indus, neq; Celta, neque Aegyptius, eam cogitationem in animum induxit, quam uel Euemerus Messenius, uel Dionysius Phryx, uel Hippon, uel Diagoras, uel Sofias, uel deniq; Epicurus. Sed Barbari hi quos dixi, contendunt & esse deos, et nostri curam gerere, & praesignificare futura per aues, signa, uiscera, & alias quasdam observationes atque doctrinas. Quorum ergo praescientiam homines ex beneuolentia deorum habere possint, ea magna ex parte per insomnias & stellas aiunt significari. Et haec immota fidenter tenentes, purè rem diuinam faciunt, sanctè uitam agunt, ceremonias obeunt, orgiorum legem obseruant: & alia patrant, ex quibus certum est, quòd deos obstinatè colant ac uenerentur.

De Herculis cognominatione, & oraculo Apollinis de ipso.

Aiunt

Aiunt quidam sermones Delphici, Herculem Iouis & Alcmenes filium, ex genere nominatum esse Heraclidem. interiecto deinde tempore, quadam de causa oraculum consuluisse, & compotem factum quorum gratia uenerat. Præterea seorsim etiam hæc audiuisse à deo:

Heraclem te alio Phœbus cognomine dicit:

Gratificando etenim, decus immortale tenebis.

De imaginibus fluuiorum.

Fluuiorum naturam, & uolutabra ob oculos cernimus. Nihilominus tamen quidam imagines eorum fabricantes, partim expertes formæ statuunt, partim boum figurâ eis affingunt. nam bom-
bos similes faciunt: Stymphalij Erasinum & Metopam, Lacedæmonij Eurotam, Sicyonij & Phliasij Asopum, Argiui Cephissum. In hominum uerò figura Psophilij Erymanthium, Alpheum Heræenses, Cherronesij qui à Cnida sunt, similiter ipsi quoq; eundem fluuium. Athenienses autem Cephissum colant, ut uirum cornutum. Porro in Sicilia Syracusij Anapum uiro assimulant: at Cyanâ fontem, ut foeminam honorant. Aegestenses Porpacem, Crimissum & Telmissum, uirorû specie colunt. Agrigentini cognominem urbi fluuium speciosi pueri forma effingentes, illi sacrificant. Qui etiam Delphis consecrarunt, eburneam statuam & fluuii nomen inscripserunt. statuam autem fecerunt puerum.

d   a   De

De senectute.

Epicharmum, aiunt, cum omnino esset etate promecta, cum quibusdam aequalibus sedentem in confabulationibus, & singulis ex illis dicentibus, alio, Mihi satis est quinque annos uiuere: alio, mihi tres: tertio dicente, mihi quatuor: respondentem Epicharmum, O' optimi uiri, dixisse, quid mutuo contenditis & litigatis de paucis diebus? Omnes enim qui conuenimus, quodam fato propinqui sumus morti. Itaque tempus est nobis omnibus ocys discedendi, antequam aliquod senectutis damnum experiamur.

Quod somnus mortis frater sit:
& de obitu Gorgiae.

Gorgias Leontinus ad finem uite spectans, & bene senio confectus, cum aduersa uale tudine correptus, paulatim in somnum prolaberetur, et quidam ex necessarijs accedens inuisendi causa, quomodo se haberet quæreretur: iam, inquit, me somnus incipit suo fratri tradere.

De Socrate sene & ægroto.

Socrates etiam ipse cum decrepitam iam etatem agens, in morbum incidisset, et quidam interrogaret quomodo sese haberet: Recte, inquit, utroque modo. Nam si fuero superstes, plures æmulatores habebo: sin uitam exceßero, plures laudatores.

De

De lege, quæ ægrotantibus abstinentiam à uino præcipit.

Zaleuci Locrensis cū multæ leges extant, aliæ rectè commodeq; positæ, tum illa non in postremis est habenda: Si quis Locrensiū Epizephyriorum ægrotans uinum intemperatum bibisset, nisi iubente medico, etiamsi ad pristinam ualeitudinem rediisset, mortis ei supplicium erat constitutum, quoniam non iussus biberat.

Romanorum & aliorum quorundam lex, neq; omnibus, neq; omni ætati uinum bibere permittens.

Lex etiam hæc Massaliotica fuit, ut mulieribus non liceret uinum gustare, sed omnium ætatum foeminae aquam biberent. Affirmat Theophrastus, etiam apud Milesios hanc legem ualere, & Iadæi parère, præter Milesias. Quid uerò obstat, quo minus Romanorum quoq; legem referam? Et quomodo non iurè redarguar inertie, si cum Locrensiū & Massaliotarum & Milesiorum mentionem fecerim, meæ patriæ statuta silentio præteream? Apud Romanos igitur maximè seruabatur hæc lex, ut neq; libera, neq; serua biberet uinum, neq; uerò clarorum hominum quisquam à pube usque ad trigessimū quintum annum.

d 3

Lex

Lex Cretensium de disciplinis.

Cretenses iusserunt liberorum filios cum quodam concentu & melodia leges perdiscere, ut ex musica uoluptatem caperent, & facilius eas memoria complecterentur: & ne, si quid contra leges admisissent, per ignorantiam se fecisse possent defendere. Secundum, quod eis discendum proponebant, erant hymni in honorem deorum facti. Tertium, fortium uirorum encomia.

Animalia bruta uinum fugientia, & alioquin inebriari solita.

Omne brutum à uino naturaliter abhorret, maxime uerò ex animalibus illa, quæ uua acinisq; nimis impleta inebriantur. Et coruæ, si comedant herbam sinutam, atq; etiam canes ipsi ad furorem & bacchationem impelluntur. At simius & elephas, si uinum biberint, hic sui roboris obliuiscitur, ille uersutia: et omnino sunt ad capiendū imbecilli.

Quidam dediti potationibus, & multipoti.

Potandi amantes fuisse traduntur Dionysius Siciliae tyrannus, & Niseus etiam ipse tyrannus, Apollocrates Dionysij tyranni filius, Hipparion cognatus Dionysij, Timolaus Thebanus, Charidemus Orites, Arcado Erasixenus, Alcetas Macedo, & Diotimus Atheniensis: hic etiam dictus est infundibulum.

fundibulum, propterea quòd infundibulo in os imposito, sine interspirio uinum infusum absorberet. Cleomenem Lacedæmonium non solum multum bibisse perbibent, uerum etiam praua illa Scytharum consuetudine præditum fuisse, ut uinum intemperatum biberet. Et Ionem Chium poetam etiam fama est, modum in bibendo uino non tenuisse. Alexander etiam rex Macedonum, cum in honorem Calani Brachmanis Indici sophistæ, qui seipsum combusserat, certamina musica, equestria et pugillatoria constituisset, uolens gratificari ludis, usitatam etiam domesticamq; concertationem in honorem Calani, superioribus certaminibus adiecit, et potandi uini certamen instituit: atq; primas obtinenti, præmium constituit talentum: proximo triginta minas, tertio decem. In his uictoriam consecutus est Promachus. In Bacchi etiam festo libationum præmium ordinatum est ei, qui plus bibisset, aurea corona: quâ meritus est Xenocrates Chalcedonius. qui sumpta corona cum à coena reuertetur, Mercurio, qui stabat ante fores, eam imposuit, iuxta pristinam consuetudinem. Nam et florida, et myrrhina, et hederea, et laurea ferta, solebat hic reponere et relinquere. Etiam Anacharsim, aiunt, plurimum bibisse apud Periandrum, hoc etiam domo secum præsidium apportans. Scytharum enim est, intemperatè bibere. Lacedæmonem etiam, et Ti

monem philosophos plurimum bibisse serunt. Præterea Mycerinus Aegyptius, cum ei uaticinū ē Būta afferretur, prædicēs uite breuitatem, oraculum eludere uolens, tempus duplicādo, noctes adiiciens diebus, semper uigilias agebat, & poculis indulgebat. His etiam Amasim Aegyptium annumera, de quo satis testatur Herodotus. & Nicoteles Corinthius ab his seiungi non debet. Scopam etiam Creontis filium, & Antiochū regem perhibent uini cupidissimum extitisse. Quam ob causam regnum ei gubernantibus Aristæo & Themistone Cyprijs, ipse titulum imperij inanem usurpabat. Et Epiphanes dictus Antiochus, Romanis obses datus, etiam ipse uini erat immoderate appetens. Et huic cognominis Antiochus, qui cum Medis aduersus Arsacem bellum gessit, etiam ipse potationibus seruiebat. Cum his etiam ponatur Antiochus magnus. Et Agronem Illyricorum regem immoderata uini cupiditas occidit, & in pleuritidē coniecit. Item alius Illyriorum rex, strenuus erat in bibendo, & tibi intemperans. Cappadocia uerò regem Orrhophorem quid referamus, qui etiam ipse supra modum bibere poterat. Quòd si mulierum etiam nomina recensere oportet (absurdum & turpe est, foeminam potandi studiosam esse, & longè magis multipotam) dicatur de his etiam. Cleio, ut perhibent, non solum cum foeminis, uerum etiam cum uiris, potando

potando certare ausa, potentiſſima fuit, & omnes ſuperavit. Verum hanc uictoriam adipiſci, turpiſſimum ei fuit, me iudice.

De Platonis gloria, & æquabilitate:

Platonis gloria, & uirtutis fama, uſq; ad Arcadas & Thebanos permanarat. Qui miſſis legatis ſummo ſtudio hominem, non ſolum ad inſtituendos iuuenes, & docendam philoſophiam, uerum etiam quod his maius erat, ad præſcribendas rei publicæ leges uocarunt. Impetraturi igitur fuerant à uiro rogata (magnam enim Ariſtonides ex hac uocatione letitiâ capiebat) uerum cum legatos interrogaffet, quemadmodum ad æquabilem bonorum honorumq; partitionem eſſent affecti, & comperiſſet eos hanc proſus abominari, neque ut ſuſciperent perſuaderi poſſe, noluit ad eos profectionem inſtituere.

Qui nam Græcorum optimi, fuerint pauperrimi.

In ſumma egeſtate uitam traduxerunt optimi Græcorum; Ariſtides Nicomacho ſatus, & Phocion Phoci filius. Epaminondas, Polymatide natus; Pelopidas Thebanus, Lamachus Athenienſis, Socrates filius Sophroniſci, et Ephialtes Sophonide,

Imaginis Theonis pictoris explicatio.

d s De

De Theonis pictoris artificij bonitate cum multa sunt testimonia, tum in primis hæc pictura. Vir armatus excursionem ex urbe repente facit, hostibus eam aggredientibus, et uastantibus radentibusque terram. Manifesto autem, et prorsus animose uidetur adolescens ad pugnam festinare. Equidem diceres eum insanire, quasi ex Marte furore correptum. Torulum uident oculi: armis sumptis uidetur quantum pedibus conniti potest, in hostes impetum facere. Inde scutum protendit, et strictum uibrat gladium, cædem facienti similis, oculis ad occidendum spectantibus: et minabundus toto habitu, se nemini parsurum. Neque quicquam aliud adiecit Theon, non manipularem, non centurionem, non manipulum, non equitem, non sagittarium, sed hic unus armatus ei ad ostendendam imaginis perfectionem satis fuit. Verum artifex non prius exhibuit picturam, neque congregatis ad spectandum proposuit, quam tibicinem iuxta collocasset, quem iussit carmen incitatum canere, penetrans et clamorose quam fieri posset maxime, et quod ad praelium animaret. Simulac igitur auditum est carmen asperum et horrendum, atque tuba quasi armorum expeditionem sonante, picturam ostendit, et miles conspectus est, cum efficaciorum cogitationem de excurrente in animis hominum cantus excitaret.

AELIAN

AELIANI DE VARIA HISTORIA Liber tertius.

Descriptio Tempum Thessaliorum.

A Ge sis igitur, quæ uocant Tempe Thessalica, nunc oratione describamus, atq; effingamus. Nam in confesso est, orationē, si explicandi uim ac facultatem habeat, non minus quæ uelit ponere ob oculos posse, quàm uiros in arte pingendi præstantes. Est itaq; locus inter Olympū & Ossam situs. Sunt autem hi mōtes altitudine inæsitata præditi, et quasi diuina quadam opera diiuncti. atq; in medio locum complectuntur, cuius longitudo ad quadraginta stadia porrigitur. Latitudo uerò in alijs partibus continet plethrum, in alijs paulo etiam plus. per hunc mediū labitur, qui Peneus appellatur: in quem reliqui fluuij confluant, & aquam ei communicando, magnum efficiunt. Hic locus habet uaria & omnis generis diuersoria, non manibus hominum facta opera, sed spontanea nature, quæ tunc plurimum ad pulchritudinem contulit, cum locus primū nasceretur. Nam in eo hedera copiosa, & admodum hirsuta uiget ac floret, & instar generosarum uitium, in processu arbores ascendēdo serpit, atq; ipsis agnascitur.

Smilacis

Smilacis etiam magna copia, quæ se rupibus aduoluit, et ita saxum opacat, ut occultetur petra, et præter uiriditatem nihil conspiciatur, atque sit oculorum panegyris. In ipso campo et planicie uarij sunt horti, et scenæ continuæ, æstiuo tempore gratissima uiatoribus receptacula, in quibus suauiter refrigerari possunt. Diffluunt etiam crebri fontes, et aquæ frigidae, adque bibendum suauissimæ. Has aquas perhibent prodesse lauandis, et ad sanitatem conferre. Concinunt etiam aues hinc inde dispersæ, et in primis muscæ, quæ auribus magnam uoluptatem afferunt, atque indefessos cum uoluptate deducunt, modulationibus suis prætereuntium laborē subleuantēs. Ad utrunque latus fluminis comorationes sunt, de quibus antea dixi, et recreationibus apta loca. Per media uero Tempe Peneus uenit, quiete et leniter procedens in modum olei, qui umbris affatim contegitur, quæ ab assitarum arborum ramis ortæ maxima diei parte solares radios arcent à flumine, et nauigantibus temperatam frigore nauigationem præbent. Omnis autem uicinus populus, alij cum alijs conueniunt, et sacrificia offerunt, et coitiones faciunt, atque comessantur. Quum igitur multi sunt qui sacra faciunt, et rebus diuinis operam continuo nauant, sit ut istac iter facientibus, aut naui uectis, fragrantes odores suboleant. Ita deorum cultus indefinens, locum sanctum

sanctum efficit. Hic aiunt Thessali Apollinem Pythium ex mandato Iouis purgatum, cum Pythonem serpentem iaculis interemisset, adhuc Delphos tenentem, terra oraculum habente. Deinde uerò coronatum ex hac lauro Tempica, & ramo in dextram sumpto uenisse Delphos, & oraculum occupasse Ioue & Latona natum. Est etiam ara in eo loco, ubi coronatus est, & ramum abstulit. Proinde etiamnum nono quoque anno Delphi nobiles pueros mittunt cum Architheoro, qui aduenientes magnifice rem diuinam perficiunt in Tempibus, & neſtentes ſerta ex ea lauro diſcedūt, qua tunc temporis deus etiam amans, coronatus est. Ea uerò uia ueniunt, quæ dicitur Pythias, & ducit per Theſſaliam in Pelagoniā, Oetam, Aeniorum regionem, & Melienſium, & Dorienſium, et Locrenſium Heſperiorum. Qui etiam deducunt pueros cū reuerentia & honore, non minus quàm illi, eos qui ex Hyperboreis ſacrâ ſerunt eidem iſti deo, uenerantur. Atq; hinc eſt, quòd in Pythiorum ludis uiſtoribus laureæ coronæ dona dantur. De Tempibus igitur Theſſalicis hæc mihi in præſenti commemorata ſufficiant.

De Anaxagora fortiter libero- rum mortem ferente,

Cum quidam Anaxagoræ Clazomenio, cum
alijs

alijs negotium agenti nunciasset, duos liberos ~~enit~~
mortuos esse, quos etiā solos habebat: ille nihil per-
territus, aut affectus nuncio, respondit: Sciri eos
mortales natos esse.

De Xenophonte filij obitum fortiter tolerante.

Xenophonti rem diuinam obeunti, nunciū
quidam ex Mantinea dixit, filium eius Gryllum ni-
ta defunctum esse. At ille solum coronam deposuit;
et in sacrificando perstitit. Cum uerō nunciū etia-
m illud adijceret, eum cum uictoria mortuū esse;
receptam coronam iterum imposuit. Hæc autem
uulgaria sunt, et multorum sermone celebrata.

Quòd Dion ob filij mortem non perturbatus sit.

Dion Hipparini filius, Platonis discipulus, pub-
lica quædam et communia negotia tractabat. Eius
filius à tecto delapsus in atrium, uitam cum morte
commutauit. His nihil commotus est Dion, neque
mutatus, sed constanter in eo quod inceperat, effi-
ciendo perseuerauit.

Antigonus filium suum mor- tuum uidens, nihil pertur- batus est.

Antigonum secundū aiunt, cum aliqui filium
eius ex acie mortuum reportarent, uidisse quidem
ipsum;

ipsum, sed uultum non mutasse, neq; uerò lacrymas fudisse: sed collaudatū, quòd ut fortis miles occubisset, sepulchro mandari iussisse.

De magnificentia Cratetis.

Crates Thebanus tum in alijs rebus magnificus deprehensus est, & contemptor omnium quæ uulgo admirationi erant: tum præsertim pecuniarum, & patriæ. Quòd igitur suas facultates Thebanis tradiderit, id in omnes emanauit. Alterum uerò factum eius non omnibus notum est, hoc uidelicet. Relinquens Thebas, quas antea inhabitaue-
rat: Non opus est, inquit, mihi ciuitate, quam Alexander uel alius subuersurus sit.

De calumnia populi.

Demochares, nepos Demosthenis, significare uolens, se nihili pendere obtrectationes uulgi, cum uideret multos obtrectatores unà sedentes in tonstrina, & malè loquendi omnino cupidos: Quid loquimini, inquit, uos Dysmenidæ: simul hoc nomine ingenium naturamq; ipsorū innuens, & detegens,

Quòd Phrynichus propter poema quoddam in ducem electus sit.

Phrynichum Athenienses belli ducē creauerūt, neq; propter facta, neq; propter generis claritudinē, neq; uerò quòd diues locuplesq; esset. Sæpe enim
adhas

ad hæc animos Athenienses, oculosq; retulerunt, & eos alijs in eligendo præposuerunt. Sed cum Pyrrhichistis in quadam tragœdia conuenientes & bellicos modulos fecisset, adeo tenuit uniuersum theatrum, & præsentium animos cepit, ut confestim eum ducem eligerent, arbitantes eum bellicis rebus cum utilitate præfuturum esse, qui à uiris armatis non abhorrentia carmina poemataq; in dramatica confecisset.

De amore.

Quis cum amatore, qui ipse non amet, quum pugna committenda, ferroq; de rebus decernendū est, manus conserat? Nam expers amoris fugit & declinat semper amatorem, tanquam profanus, nec percitus numine: tantumq; audet, quantum & animo ualeat, & corporis robore pollet. Extimescit autem illum alterum, quasi diuino furore correptum: & non solum à Marte, quod quidem commune est, uerum etiam ab amore concitatum. Nam qui solum ab altero horum deorum sunt inflammati, quorum unum perinde ac Martem Homerus dicit grassari, cum unum solum numen habeant, recte beneq; pugnant tantum, quantum animi potest unum per se numen suppeditare. Amoris uero ministri pugnantes, & mauortio impetu, & amoris ardore stimulatī, cum duplicem cultum ac numerū sustineant, non iniuria (ut sentiunt Cretæ) dupliciter

ter quoque facinora faciunt. Non igitur eū qui ex Marte & Amore simul occidit, quisquam reprehendet, si armatus eius uim non possit reprimere, solum ab uno deo pugnans, non à duobus.

De Lacedæmoniorum amatoribus & amasijs.

De Lacedæmoniorum Ephoris, cum habeant multa præclare facta dictaq; recensere, in præsentiarum ea dicam tantum, quæ proposui. Cum quidam apud eos forma præstans, in amorem sui pertraxisset hominem locupletem, eo quod ipse pauper esset, irrogarunt illi pecuniariam mulctam, plectentes, ut apparet, pecuniarum illicitam cupiditatem, ablatione pecuniæ. Alium quendam formosum ac bonū uirum, quod neminem amaret ex ijs qui deteriores essent, poena affecerunt: quod cū bonus esset, neminem amaret. Similem enim sui potuisset amasium reddere, forsitan etiā alium. Nam amatorum beneuolentiā, plurimum ualet apud amasios ad uirtutem colendam, si moderati sint ipsi, & honesti. Est etiam eiusmodi lex apud Lacedæmonios, si quis adolescens in delicijs habitus peccasset, concedebant aut morum simplicitati, aut ætati iuuenili: amatorem uerò eius poenas luere cogebant, uolentes arbitros eos & inspectores esse omnium, quæ isti facerent.

e   De

De anima.

Peripatetici dicunt animam interdum corpori seruitium præbere, et inuolui, neq; purè ueritatem perspicere posse. Noctu uerò, liberatam à ministerio corporis, & in orbem iuxta thoracem redactā, magis ad præuidenda futura idoneam esse, unde existunt insomnia.

De amoris ratione apud Lacedæmonios.

Apud Lacedæmonios, qui honesta liberaliq; forma præditi sunt, non gerunt sese delicatè erga amatores, neq; nimis arroganter. Siquidem hi diuersum à reliquis faciunt adolescentibus formosis. Nam ab amatoribus petunt ut sese ament. Lacedæmoniorum autem ea uox est, oportere amare dicens, Spartiata & amor nihil turpe nouerunt. Siue enim adolescens ausus sit stuprū pati, siue amator inferre, neutrum prætermitti Sparte utile fuisset. Aut enim è patria discessissent: aut quod grauius est, è uita.

De uinolentia Tapyrorum.

Adeò dedita uino est gens Tapyrorum, ut in uino uiuat, & plurimum uitæ tempus in id insumat: neq; solum eo ad potandum abutitur, uerum etiam ad ungendum, quemadmodum ceteri oleo.

De uinolentia Byzantiorum.

Byzantijs

Byzantij uerò, quoniam procliuēs et propensī sunt ad uinum, relictis suis aedibus et domibus, peregrinis eas mercede locant, et transmigrant in cauponas, ut fama est. Neque solum haec, sed etiam uxores illis relinquunt. Itaque duorum criminum calumnia eodem facto sese implicant Byzantij, temulentiae et prostitutionis. Quoniam uerò ebrietate uinoque diffluunt, delectantur tibiārum sono, et tibijs maxime uacant. At tubae fremitum primo auditu etiam non sustinent. Ex quibus liquet, quod ab armis belloque gerant alienissimos animos Byzantij. Propter hanc causam Leonides dux militaris ipsorum in acerrima urbis oppugnatione, cum hostes moenia adorirentur, et illi relictis excubijs totos dies in consuetis diuersorijs tererent, mandauit ut caupona ipsis in moenia transferreretur. quod sophismate serò tandem eis persuasit, ut aciem ne desererent, cum praetextus et causa, quam obrem abirent, non esset. Haec affirmat de ipsis Damon. His astipulari uidetur Menander cum dicit, Vinolentos negotiatores facit Byzantium, totam noctem perpotat.

De Argiuorum, Corinthiorum, Thracum, Illyricorum uinolitate.

Argini etiam et Corinthij in comœdijs taxati sunt,

ti sunt, sine modo uina bibisse. De Thracibus iam confirmatus constansq; rumor est, plurimum eos bibendo posse. Neq; uerò Illyrij carent hoc tempore tali crimine, qui hanc etiam calumniam adiecerunt, quòd in conuiuio peregrinis & hospitibus permittitur, ut unusquisq; mulieribus propinet si libeat, etiamsi foeminae nihil ad se pertineant.

Comparatio Demetrii & Timothei ducum.

Vter uerò præstantior dux fuit, Demetrius Poliorcetes, an Timotheus Atheniensis? Ego mores & ingenium utriusq; explicabo. Vobis autem deinde præferre alterum licebit. Demetrius per uim atq; auaritiam, perturbansq; multos & iniuriam inferens, ciuitates subigebat admotis machinis, concussis & suffossis mœnibus. Timotheus uerò persuadens uerbis, & oratione docens utilius esse, ut Atheniensium dicto audientes essent, eadem hæc quæ ille perfecit.

Quod philosophia ab administranda repub, non sit aliena, & quod ex philosophis quidam rempublicam gubernarint.

Ex philosophis etiam aliqui ad gubernacula rerumpublicarum sederunt: aliqui uerò hoc solo contenti, quòd animum uirtutibus excoluissent, quietam

quietam uitam traduxerunt. Correxerunt enim
& constituerunt respublicas. Zaleucus Locrensiſſus,
Charondas Catanēſium, item Rheginenſium, cum
in exilium eiectus eſſet ē Catana. Tarentinis pro-
fuit Archytas, Solon Athenienſibus, Bias & Tha-
les in Ioniam adiumenta maxima importarunt.
Chilon iuuit Lacedæmonios, Mityleneos uerò Pit-
tacus, Rhodios Cleobulus, & Anaximandrus colo-
niam Mileto Apolloniam deduxit. Xenophon eti-
am bellicis laudibus floruit, & optimus dux iudica-
tus eſt inter eos qui unā cum Cyro aſcenderāt, tunc
cum Cyrus & multi alij cū ipſo occubuiſſent. Nam
cum neceſſitas postularet aliquem qhī poſſet ſer-
uare Græcos, & incolumes domum reducere, hoc
negotium illi datum eſt. Plato uerò Ariſtonis filius
Dionem reduxit in Siciliam: & conſilium mo-
dumq; docuit, quo tyrannidem Dionyſij ſubuer-
teret, ac nullo negotio diſſolueret. At Socrates nul-
lam ſibi curam de Athenienſium republica ſuſce-
pit, quòd uideret Athenienſium democratiam ſi-
milioſiorem eſſe tyrannidi & Monarchiæ. Proinde
neq; ſuffragio ſuo decem duces morti adiudicauit,
neq; triginta tyrannis quicquam communicauit,
in illorum nefarijs ſcleribus. Cum autem pro pa-
tria decertandum eſſet, tunc ſine recuſatione mili-
tem agebat. Geſſit autem arma contra Delum, Am-
phipolum, & Potidæam. Ariſtoteles patriam ſuam

non in genua (quod dicitur) procidentem, sed in os prostratam erexit atq; restituit. Demetrius Phalereus, summa cum dignitate rem publicā Atheniensium rexit, donec cum Atheniensibus consueta solitaq; inuidia eiecit: sed in Aegypto etiam apud Ptolomaeum regem in rogandis ferendisq; legibus primas tenebat. Quis uero inficias iuerit, Periclem Xantippi filium philosophiae praecepta calluisse, & Epaminondam filium Polymnidis, & Phocionem filiū Phoci, et Aristidem Lysimachi, & Ephialtem Sophonidae, & post hos interiecto tempore Carneadem & Critolaum: quoniam Romani quoq; missi sunt pro Atheniensibus legati, & pacem impetrauerunt, qui tanta grauitate dicēdi senatum perpulerunt, ut diceret, Miserunt Athenienses legatos ut nos persuaderent, sed enim qui coegerent nos facere quod ipsis collibitum esset. Ego uero illud etiam Persaei, in administratione reipublicae habeo, quod Antiochum erudiuit: & illud Aristotelis, qui ipse quoq; iuuenem adhuc Alexandrū philosophiae praeceptis imbuit. Et Lysias, Pythagorae discipulus, Epammondam instituit. Si quis igitur nihil rerū agere philosophos dicit, inconsiderate facit, & stultē. Nam ego ipsorū otium & solitudinis studium, libentissimo animo amplecterer.

De

De consuetudine Midæ Phrygis & Sileni, & de ijs quæ ab hoc incredibiliter dicta sunt.

Narrat Theopompus, familiaritatem quamdam inter Mydam Phrygem & Silenum intercessisse. Hic Silenus erat Nymphæ filius, & dijs quidē conditione inferiore, mortalibus uerò, morteque superior. Hi tum alia multa sunt inter se collocuti, tum hæc Silenus aliquando Midæ retulit, Europā, Asiam & Libyam insulas esse, quas circumcirca Oceanus circumfluat. Continentem uerò unam extra hunc mundum existere, & magnitudinem ipsius infinitam & immensam esse narrabat: alere diuersa animalia grandia, & homines qui eam inhabitant duplo maiores esse nobis: neque tantū temporis spaciū ad uiuendum illis sufficere, quā tum nobis: sed etiam illud duplum, & multas magnasque ciuitates atque uiuendi rationes, & leges apud eas planè nostris contrarias esse constitutas. Duas urbes esse magnitudine maximas dixit, nihil uerò sibi mutuò similes: quarū altera dicatur Machimus, id est pugnax: altera Euous, id est pia. Pios igitur in pace uitam agere, & amplissimis opibus, fructū ex terra capere sine aratris & bobus, agricultura seminationeque nihil eis opus esse. Et ut ille retulit, à morbis immunes sunt, atque suū tempus in suavisimo

uissimo risu & uoluptate consumunt. Adeo uerò sine controuersia iustitiam colunt, ut persepe dii quoq; immortales non dedignentur illorū uti commercio. Qui uerò Machimū urbem incolunt, bellia-
 cosissimi sunt, & arma induti semper bella gerunt, finitimosq; in suam potestatem redigunt: atq; hæc una ciuitas in plurimas gentes imperium tenet. Ci-
 ues in ea sunt non pauciores ducentis myriadibus. Moriuntur aliās egrotantes, quod perrarò acci-
 dit. Siquidem in bellis plerunq; lapidibus aut fuste percutiuntur. nam ferro non possunt uulnerari. Auri argentiq; maximam copiam possident, ita ut minoris apud ipsos aestimetur aurum, quàm apud nos ferrum. Eos quodam tempore conatos etiam fuisse in has nostras insulas transire, dixit: & tra-
 iecto oceano mille myriadas hominum usq; ad Hy-
 perboreos peruenisse: cumq; audiuissent hos popu-
 los inter nostrates esse religionis obseruātissimos, contempsisse tanquam prauos, maleq; sese geren-
 tes in faciundo, & idcirco indignum duxisse pro-
 gredi ulterius. Hoc etiam adiecit multo mirabili-
 us, homines aliquos nomine Meropes in illis locis, multas magnasq; ciuitates habitare. In finibus au-
 tem regionis illorum locum esse & nominari Ano-
 stum, id est, sine reditu, seu unde non est reditus, si-
 milem uoragini & hiatui: neq; uerò tenebris, neq; lumine distinctum, sed aerem impendere obscuro
 quodam

quodam rubore permixtum. In eo loco duos fluuios labi, alterum uoluptatis, alterum tristitiæ: & ad utrunq; arbores sitas esse, magnitudine platani magnæ. Quæ ad flumen tristitiæ sunt, eiusdem naturæ ac potestatis fructus producere: si quis ijs uescatur, cum tantum eijcere lacrymarum, ut per uniuersæ uitæ reliquum tempus, fletibus luctibusq; diffluat, & sic uitam finiat. Alteras uerò, quæ fluuiio uoluptatis agnascuntur, fructum contrarium ferre: qui enim hunc gustat, ab omnibus pristinis cupiditatibus abducitur: & si quem amauit, in eius obliuionem uenit, paulatimq; fit iunior, atq; præcedentem ætatem & iam transactam retrò agit ac resumit, abiecta senectute ad uigorem ætatis reuertitur, deinde adolefcentiam induit, tum pueritiam, postremo fit infans, & sic deniq; expirat. Hæc, si cui fide dignus uidetur Chius, credat. Mihi egregius fabulator tum in his, tum in alijs uidetur.

De dissidio Aristotelis à Platone.

Primum dissidium Aristotelis aduersus Platonem ex his ferunt initium cepisse. Non probabat eius uitam Plato, neque corporis habitum & ornatum. Nam Aristoteles uestibus & calceamentis magnificis utebatur, & contra Platonis morē crines abradebatur, annulisq; ferendis se exornabat, uultu cauillationem & irrisiōem quandam præferbat. Et intempestiua loquacitas in sermone, inge-

e s nium

nium eius moresq; redarguebat. Hæc omnia philo-
 sopho indigna esse manifestum est. Quæ cum uide-
 ret Plato, non admittebat hominem, sed ei pro-
 ponebat Xenocratem, Speusippum, Amyclam, et
 alios, quos tum alijs honoribus prosequabatur,
 tum disputationum suarum participes esse patie-
 batur. Cum uerò quodam tempore Xenocrates in
 patriam iter suscepisset, Aristoteles cum suorum
 discipulorum caterua, inter quos erat Mnason
 Phocæsis, et alij, Platonē impugnabat de industria.
 Laborabat tunc ex morbo Speusippus: quamob-
 rem Platoni adesse non poterat. Plato octuagesi-
 mum annum agebat, ita ut iam propter ætatem
 destitueretur memoriæ uiribus. Intendens igitur
 in eum, et adoriens ex insidijs Aristotelis, magnaq;
 cum ambitione quæstiones neçtens, ac sophisticè
 eum redarguens, iniurium simul & ingratum sese
 præbebat. Proinde desistens exteriore deambula-
 tione, domi cum familiaribus priuatim ibat. Exa-
 ctis tribus mensibus Xenocrates à peregrinatione
 reuersus, inuenit Aristotelem deambulantē, & do-
 centem ubi reliquerat abiens Platonem. Videns au-
 tem eum cū familiaribus suis non ad Platonē com-
 meare, sed aliò in ciuitatē seorsim ex auditorio ue-
 stigia ferre, interrogabat quendam in Peripato,
 ubi nam esset Plato, existimans eum decumbere. At
 ille re spondit: Nō malè habet, sed Aristoteles ei mo-
 lestiam

lestiā faciens, effecit ut ē Peripato discesserit, & in horto domi philosophiā tractet. His auditis Xenocrates repente se ad Platonē contulit, et offendit eum differentem cum his qui simul aderant. Erant autē frequentissimi, et summæ existimationis uiri, et adolēcentes aliqui illustrissimæ famæ. Qui cum loquendi finē fecisset, perhumaniter pro more solito Xenocratem salutauit, rursūq; illū similiter Xenocrates. Deinde conuersatione dimissa, Xenocrates nullum uerbū hac de re cū Platone locutus, neq; audiens, collectis suis commilitonibus uehementer obiurgauit Speusippū, quod Aristoteli cessisset ex Peripato, et ipse quā potuit instructissimis uiribus, contra Aristotelem pugnaui: eoq; contentionis progressus est, ut eum eijceret, & in consuetum locum Platonem restitueret.

De Lysandro, & allatis ei munerib.

Lysandro Spartiatæ in Ioniam proficiscenti, hospites quos habebat in Ionia, cum alijs multis, etiam bouem & placentā dono miserunt. Qui placentam contemplatus rogabat, quid nam illud cupediarum esset. Cui cum is qui attulerat, responderet, ex melle caseo alijsq; quibusdā confectum esse: Sed hoc, inquit Lysander, ijs date qui nouerunt. Non enim hic est liberi & ingenui hominis cibus. Bouem uerō patrio ritu mactandum apparandumq; curauit, quem cum uoluptate comedit.

DE

Demagnanimitate Themistoclis.

Puer adhuc Themistocles quodam tempore è ludo literario redibat: quem cum pædagogus obuius Pisistrato, de uia decedere tyranno iussisset, planè regiè libereq; respondit: Nunquid hæc uia non ei sufficit? Adeo quiddam ingenuum & magnificum ex eo in Themistocle refulsit.

De pietate Aeneæ, & Græcorū misericordia in Troianos.

Cum iam captum esset Ilium, Achiui miserati captiuorū ærumnas, omnino Græcè hoc per præconem denunciarunt, ut singuli ex liberis ciuibus, quod uellent unum aliquod, secum auferrent. Aeneas igitur cæteris neglectis, deos penates exporabat. Græci pietatem uiri summo cum gaudio suspicientes, permiserunt insuper unum ex suis possessionibus accipere. ille patrem annis & senio confectum, sublatum in humeros portabat. Obstupescentes etiam hoc facto non mediocriter, uniuersas possessiones ei reliquerunt: confitentes, eos qui pietatem in homines, & deos excercent, quiq; parentes reuerenter colunt, etiam natura inimicos non posse non æquos & placatos se præbere.

De Alexandro.

Præclara & laudabilia sunt Alexandri opera
ad

ad Granicum & Issum perpetrata. Pugna ad Arbelos commissa, Darius captus, Persæ subiecti Macedonibus, Asia tota subacta, Indi Alexandro subditi. Laudanda etiam quæ ad Tyrum & in Oxydacris gessit, & alia multa. Quid enim hic uerborum angustia complecti tam latè patentem eius hominis fortitudinem conamur? Siue etiam fortunam quis inuidus & obrectator, quæ adhæserit Alexandro, uelit appellare. Sit sanè. Attamen hoc in eo laudabile & præclarum est, quòd fortunæ non succubuit, neq; eius erga se beneuolentia & promptitudine destitutus est. Verùm illa non sunt amplius laudanda in Alexandro, quòd cum quinta die mensis, ut fama est, perpotasset apud Eumæam, deinde sexta crapulam edormierit, neque plus illo die uixerit, quàm ut surgeret, et ducibus de crastina profectione mandata daret, inquiens eā summo mane futuram. Septima deinde die epulatus est apud Perdiccam, qua se rursus uino ingurgitauit, & octaua dormiuit. Et decimoquinto die eiusdem mensis, iterum indulgit uino, & sequenti solito more crapulam somno decoxit. Vigesimoquarto cœnauit apud Bagoam. Distabat à regia Bagoæ duodecim stadiis decem, post tertio dormiuit. Ex duobus igitur alterū sit oportet: aut quod Alexander magno nocumento sibi fuerit, tot diebus potando consumptis: aut quod qui hæc tradiderunt, mendacia dixerint.

dixerint. Ex quibus colligi potest, eos in reliquis itidē à ueritate deflectere, in quibus Cardianus ille non postremum locum obtinet.

De Xenophontis pulchritudinis amore.

Xenophonti tum alia honesta bonaq; curae fuerunt, tum ut haberet arma pulchra & exposita. Aiebat enim, si uicisset, elegantissima quoque se stola ab hostibus indutum iri: & si uitam amittat in praelio, cum quodam decore iacere in armatura splendida. Nam hanc esse strennuo & fortis uiro monumentum, quod reuera ipsum ornaret. Dicitur igitur habuisse scutum Argolicum, thoracem Atticum, galeam Boeotico artificio factam, equum Epidaurium: quae sanè non aliter ego dixerim, quàm arguere uirum elegantiae studiosum, seq; dignum his quae pulchra sunt, iudicantem.

De Leonida, & triginta, qui ultro pro salute totius Graeciae, se morti obtulerunt.

Leonides Lacedaemonius, & una cum ipso triginta uiri, ad Pylas mortem uaticinio sibi denunciatam obierunt. Et pro defensione Graeciae strenueq; pugnam facientes, gloriosum finem

tem fortiti sunt, ac perpetuam sibi gloriam et nomen clarissimum reliquerunt.

De Pindaro tyranno.

Pindarus Melanis filius, Atyatti uero Lydi ex filia nepos, suscepta Ephesiorum tyrannide, in supplicijs sumendis asperum et inexorabilem se præbuit, in reliquis benignus ac sapiens uisus est: magnamque curam adhibuit, ne in Barbarorum seruitutem patria redigeretur. Hæc ita se habere, illo facto declarauit. Cum enim Croesus ipsius auunculus ex matre totam Ioniam subegisset, legationem ad Pindarum misit, Ephesios in suam potestatem tradi postulans. At cum non permetteret, Croesus urbem obsidione cinxit. Cum autem turris quædam subuersa cecidisset, quæ in posterum proditrix appellata est, et præ oculis damnum cerne-
ret, consilium dedit Ephesijs Pindarus, ut ex portis et turrib. funes ad columnas templi Veneris alligaret, ac urbem quasi anathema Veneri esse fineret: per hæc securitatem Epheso præstans. et suasit, ut ipsi Lydum adirent, ac pacem expeterent. Exponentibus igitur preces Ephesijs, risisse Croesum aiunt, neque moleste hoc industrium factum accepisse, et Ephesijs concessisse libertatem, sed ea conditione atque lege, ut Pindarus ciuitate excederet. Qui nihil contradixit: amicis, qui secum discedere uellent, assumptis, filium et uniuersas substantias ciuitati commisit:

et uia

Et uni ex familiaribus Pasicli tum filij tutela, tum bonorū cura delegata discessit in Peloponnesum, regium uiuendi splendorem cum spontaneo exilio commutans, ut ne patria sub iugum Lydorum mitteretur.

De Platonis paupertate, & quomodo ad philosophiæ studium accesserit.

Hoc etiam audiui, an uerum sit, nescio. Quod igitur audiui, illud est. Plato filius Aristonis, afflētus paupertate, proficisci in militiam instituit. At deprehensus à Socrate, et edoctus, quæ par erat, uendit arma, et animam mutauit, atque suauis Socratis ad philosophiam sese contulit.

Quomodo Socrates factum Alcibiadis retulerit.

Socrates cum uideret Alcibiadem ob diuitias elatum animum gerere, et ob agrorum multitudinem superbire, adduxit ad locū in quo tabula quædam ambitum terræ complectens suspensa erat, et eum rogauit ut Atticam ibi requireret. Quam cū inuenisset, suos fundos eum iussit ostendere, et cum responderet, nusquam ibi pictos esse. Horū, inquit, possessione te effers, qui nulla pars sunt terræ.

De Diogenis mendicitate & fastu.

Diogenes

Diogenes Sinopenfis de feipfo dicere folitus
eft, fe implere & ferre tragicas execrationes. Nam
erronem fe eſſe, domo & patria carere, mendia-
tum agere, tenui ueſtitu uti, & in diem uiuere. Ni-
hilominus tamen in his ſibi non minus placebat,
quàm Alexander in terrarum orbis imperio, cum
ſubactis Indis in Babylonem reuerteretur.

De quibusdam modestis & con-
tinentibus.

Amoebas citharæduſ maxima continentia
præditus fuiſſe dicitur. cumq; uenustiſſimam uxo-
rem haberet, non cum ea coiuiſſe. Item Dionyſius
tragicus hiſtrio. Clitomachus uero pancratiſtes,
ſi quando canes uidebat coeuntes, ſeſe auertit. Et in
conuiuijs ſi de rebus uenereis ſermo incidifſet, con-
tinuò ſurgens diſceſſit.

De Niciæ diligentia, quam in artem
ſuam contulit.

Nicias pictor, tantam diligentiam ad pingenda
dum adhibuit, ut ſæpenumero intentus arti, cibum
ſumere obliuiſceretur.

De Alexandro & Hercule citha-
ram pulſare diſcentibus.

Alexander Philippi filius, puer adhuc, cum
non dum ad puberem ætatem perueniſſet, citharā
didicit pulſare, magiſtro iubente chordam quan-
dam

dam tangere modulis conuenientem, & quam postulabat artis ratio. Et quid interest, inquit, etiam si hanc pulsauero? in aliam digitum intendens. Qui respondit: Nihil interesse tuum regis, sed non eodem modo nihil interesse futuri citharædi. Timuit autem hic ne si non commodè eum institueret, idem sibi eueniret quod Lino. Nam Herculem puerum adhuc Linus fidibus canere docuit. Verum eum imperitijs instrumentum tangeret, increpauit eum Linus. At Hercules incensus ira, plectro Linum percussum interfecit.

De Satyro fistulatore.

Satyrus fistulicem persepe Arstonis philosophi disputationibus intererat, & his quæ dicerentur mirè affectus aiebat: Cur ego non igni trado hoc nihil utile telum? Subobscure referens tibiã, & quodammodo suam artē ad philosophiæ studium comparatam extenuans, & nihili æstimans.

Lex Romanis & Lacedæmonijs communis.

Lacedæmonijs iuxta & Romanis lex erat, ne cui licitum esset cœnare, quæ uel quando ipsi liberet. Nam cum per alia ciues ad temperantiã reuocare uoluerunt, tum non minimè per rationem mensæ.

Quòd in Academia ridere non licebat.

Fama

Fama etiam illa percrebuit Attica, quæ refert, ne ridendi quidem potestatem in Academia prius fuisse. Nam ab iniuria & ignavia purum & inaccessible hunc locum seruare conabantur.

Cur Aristoteles reliquerit Athenas.

Aristoteles cum iudiciorum metu Athenis profugisset, interroganti cuidam, qualis esset ciuitas Atheniensium? respondit: Pulcherrima, sed in ea pyrus super pyrum, & ficus super ficum consenescit. fycophantas intelligens. Et interroganti, cur reliquisset Athenas? respondit, quoniam noluisset committere, ut Athenienses bis peccarent in philosophiam. obscure Socratis mortem innuens, et suum periculum.

Lex Ceorum de senibus.

Consuetudo est apud Ceos, ut ij qui senio plane confecti sunt, tanquam ad conuiuium se mutuo inuitent, aut ad quoddam solenne sacrificium conueniant, & coronati cicutam bibant: cum sibi ipsis confecti sunt, se ad promouenda comoda patrie inutiles amplius esse, animo iam ob etatem delirare incipiente.

Quædam Athenis primum inuenta.

Athenis aiunt primum repertam esse oliuam & ficum, quæ primum etiam terra protulit. Item poenas dare & repetere, primi Athenienses instituerunt. Et certamen corporum primi inuenerunt, et exuerunt se, unxeruntque. et equos primus Erichthonius iunxit.

f 2

Quid

Quid olim quidam comederint.

Arcades glandes, Argiui apios, Athenienses ficus. Tirynthij uerò syluestria pyra comederūt, Indi arundines, Carmani palmas, Maota & Sauromata milium, Persæ terebinthum & nasturtium.

De Satyris, Tityris, & Silenis.

Comites Bacchi fuerunt Satyri, quos nonnulli Tityros appellant. Hoc nomen habuerunt à tere-
tismatis, hoc est, lasciuis & procacibus saltationibus, quibus gaudent Satyri. Satyri uerò dicti sunt, ab oris rictu. Sileni uerò, ἀπὸ τοῦ συλλαίνειν, quod est conuicijs proscindere. Nam conuiciatoria scomata iaciunt, cum molesto quodam lusu. Vestitus autem erat Silenis, tunica utrinq; uillosa. Refert enim stola Bacchi plantationem, & uinearum palmitumq; hirsutam densitatem.

Multa Bacchi cognomina.

Veteres uberum fructuum prouentum uerbo φλῆειν significabāt. Vnde Bacchum Phleonem appellarunt, & Protrygam, & Staphylitam, & Omphacitam, & alijs multis diuersisq; uocabilis.

De quibusdam amentibus fœminis.

Elegam & Celenam filias Proeti regina Cypri ad insaniam impulit, quæ in quibusdam Peloponnesi locis uisæ sunt nude furentesq; discurrere.
Eruperunt

Eruperunt etiam in alias regiones Græciæ, agitatæ impulsæq; isto morbo. Audio etiam Lacedæmoniorū foeminas æstro Bacchico percitas fuisse, & Chiorū. item Bœotorum mulieres, quasi diuino furore concitatæ insanierunt. Et tragœdia uocifrat̃ur. Solas uerò Minyades Leucippen, Aristippen, & Alcithoen, aiunt hanc choreā detrectasse ob eā causam, quòd maritos ambirent. nā idcirco bacchari in honorē dei noluerunt. Qui excanduit, et cum illæ telis operam nauarent, atq; opificio lanæ summo cum studio incumberent, confestim hedera racemiq; in colibus serpsit, in calathis dracones nidos posuerunt, & à summis pensis lactis uiniq; stille demanarunt. Verum cū ne his quidem rebus ad cultum dei adduci possent, tum inuasit eas furor, extra Cithæronem non leuior quàm in Cithærone. Nam Leucippæ filium tenerum adhuc, et admodum iuuenem, Minyades furore imbutæ discerpserunt, hinnulum esse putantes, atq; inde ad prius commemoratas Minyadas pertraxerūt: quæ cum eas ob admissum scelus insequerentur, in aues sunt mutatae: & una assumpsit formam cornicis, altera uespertilionis, tertia noctuæ.

De citharœdo à Sybaritis occiso.

Cum Sybare citharœdus caneret in certami-
f 3 ne.

ne, quod in honorem Iunonis erat institutum, inter Sybaritas propter eū est orta contentio. cumq; mutuo ad arma uenirent, citharædus cum ipsa stola confugit ad arā Iunonis. At illi ne in isto loco quidem manus à citharædo abstinuerunt. Paulo uero post sanguis uidebatur in Iunonis templo scaturire, non secus quàm ex perenni fonte. Sybaritæ cum oraculum Delphicum consultum misissent, tale responsum acceperunt :

Cede meis mensis, manibus nam sanguis adherens,
Destillansq; recens, prohibet tibi limina templi.
Non tibi fata canam: magnæ Iunonis ad aram,
Musarum innocuum strauisti cæde ministrum.
Non immortales hoc dii patientur inultum.
Si quis enim prudens, scelerata è mente profectum
Comittat facinus, grauis hunc propè poena sequetur.
Non exorabit, neq; si genus ab Ioue summo
Duceret: ipse suo collo, collisq; nepotum,
Hoc luet, & generi cumulatim damna ferentur.

Neq; ultio tardata est. Cum enim aduersam Crotoniatis bellum gererent, subacti sunt ab illis, & ciuitas eorum subuersa est.

De quodam qui poterat quidem sociis auxilium ferre, non autem uolebat: & alio, qui uolebat succurrere, infœliciter autem cesserat.

Tres

Tres adolescentes eiusdem ciuitatis, iter Delphos ad consulendum oraculum facientes, in latrones incidunt. Vnus correpta fuga, declinat latrones. Alius uerò, cum reliquis interfectis impetum faceret in superstitem sicarium, à latrone aberrauit, in socium uerò ensē impulit. Ei igitur qui fugerat, tale responsum ab oraculo datum est:

Occidi socium præsens es passus amicum,
Non tibi uaticinor, sacro te proripe templo.

Et alteri consulenti, talia respondit Pythia:
Defendens socium, uerso mucrone necasti:
Purior es manibus nunc, quàm prius esse solebas.

Oraculum Philippo redditum.

Philippum in Bœotia ferunt in æde Trophonij responsum accepisse, ut caueret sibi à curru. Illum igitur metu oraculi, nunquam ascendere currū uoluisse perhibent. Hinc iam duplex fama euulgata est. Nam alij dicunt, Pausanæ gladiū, quo Philippum peremit, in capulo currum ex ebore sculptum habuisse. Alij uerò, cum circuiret Thebaicam paludem, cui Currus nomen erat, trucidatum esse. Atq; prior sermo uulgaris est, posterior uerò non ita infrequenti fabula.

Lex Stagiritarum.

Stagiritarū hæc est lex, planè eiusmodi ut Græcam agnoscere possis: Quod nō deposuisti, inquit, ne tollas.

f 4

De

De Timotheo, & alijs, quibus sua uirtus non profuit.

Timotheum primùm quidem laudibus Athenienses extulerunt. postquam uerò delinquere peccareq; uisus est, nihil eum iuuat pristina uirtus, neque res antea gesta. Ad Themistocle uerò nullum omnino redijt emolumentũ, neq; ex nauali pugna quam circa Salaminẽ fecit, neq; ex legatione quam Spartam obiuit, cum Atheniensium munitionem occultaret. Exulauit enim ille non solum ex Atheniensium urbe, uerumetiã è tota Græcia. Et Pausanias Lacedæmonio nihil adiumenti attulit. Plataeensis uictoria, quo minus cum Byzantijs nouas res moliretur, & Persico morbo laboraret, etiam eum fauorem, quem ex antea actis sibi conciliarat, amitteret. Phocyonem uerò præconium illud bonitatis & iustitiæ non eripuit, quo minus cum iam septuagesimum quintum annum ageret, neque uel minimam iniuriam Atheniensibus intulisset (quoniam ita uisum esset Antipatro, qui Pireum prodeire uellet) capitis ab Atheniensibus damnaretur.

AE L I A N I

AELIANI VARIAE HISTORIAE Liber quartus.

Gentium & populorum diuerſi mores.

L Eucanorum quædam lex ſic habet. Si ſub occaſum ſolis uenerit peregrinus, uolueritq; ſub tectum alicuius diuertere, & iſ hominem non ſuſceperit, mulctetur, & poenas luat inhospitalitatis: ut mihi quidem uidetur, & uenienti, & Ioui hoſpitali.

Dardanenſes Illyrides ter ſolummodò per uniuerſam uitam audio lauari conſueuiſſe, poſt partum, cum nuptias ineunt, & cum mortè obierunt.

Indi ad uſuram pecuniam nō locant, neq; accipiunt. Sed neq; ſas eſt, hominem Indum aut iniuriā inferre, aut pati. Proinde neq; ſyngrapham, aut depositum faciunt.

Lex erat Sardoa, ut filij patres iam ſenio conſectos ſuſtibus cæderent, & interemptos ſepelirent: abſurdum arbitantes eſſe, ſi delirus ſenex ulterius in uiuis agat, eo quòd ſæpiſſimè in fraudem peccatumq; impellatur corpus ſenectute grandæua maceratum. Apud eoſdē eiufmodi lex erat. Poenas ignauie & ſocordie conſtituebant: & qui otioſè uiueret, eum rationem reddere oportebat, & unde uiueret oſtendere.

f s Affyrij

Assyrii uirgines suas coniugio maturas in unā ciuitatem aliquam conducunt, atq; uenum proponūt. Et quam quisq; emerit, eam sponsam abducit.

Biblij in uia, si inciderunt in aliquid, nihil tolerant quod non reposuerunt. Non enim hoc inuentum, sed furtum arbitrantur esse.

Berbicæ omnes septuagesimum annum egresfos, interficiunt: uiros mactando, mulieres uerò strangulando.

Colchi mortuos suos in pellibus sepeliunt, & insutos ex arboribus suspendunt.

Lydis moris erat, ut mulieres, antequam cum maritis concumberent, corpus prostituerent. Cùm autem semel laxatæ fuissent, deinde omni tempore continentes essent. Quæ uerò postea cum alio rem habuisset ea sine uenia & misericordia plectebatur.

De Nicostrati citharistæ dissidio cum Laodoco citharædo.

Rumor quidam circumfertur, Nicostratum citharistam cum ob artem musicam disideret à Laodoco citharædo, dixisse, illum in magna arte exiguum esse, se uerò in exigua magnum. Non igitur solum laudabile, est rem familiarem et opes amplificare sed, etiam artem, si Nicostratum rectè & bene hoc consulentem audire uolumus.

De

De Polygnoto & Dionysio pictoribus.

Polygnotus Thasius & Dionysius Colophonius, duo pictores erant. Et Polygnotus iam magna pingebat, atq; in perfectis certamina subibat. Dionysij uero picturae, praeter magnitudinem continebant exquisitissimam Polygnoti artis imitationem affectus, motus, formae habitudinem, uestium subtilitates, & reliqua.

Lex Thebana de artificibus & pictoribus.

Audio legem fuisse Thebis, praecipientem artificibus, tum pictoribus, tum figulis, ut imaginum formas quoad possent optime exprimerent. Iis autem omnibus qui deterius aut finxissent, aut pinxissent, pro poena multam pecuniariam irrogatam.

Qui beneficiorum memores fuerint.

Beneficia in memoria habuerunt & gratiam pro ijs reposuerunt: Theseus Herculi. cum enim Aedoneus rex Molossorum Theseum in unacula coniecisset, quando uenerat cum Pirithoo ad rapiendam regis coniugem, non ut sibi nuptias pararet, sed in gratiam Pirithoi illud faciens, Hercules profectus ad Molossos, eum liberauit: ob quam causam Theseus aram in honorem illius erexit. Et septem illi ad Thebas Pronacti

Pronasti gratiam pro officio reposuerunt. Cum enim ipsorum causa periisset Pronax, in honorem illius ludos instituerunt, quos multi putant Archemoro duci consecratos fuisse. Et Hercules beneficiū rependit Nestori. Cū enim Neleus eū hospitio recipere nollet, omnesq; ceteri filij pedibus in parētis sententiam irent, solus Nestor nō cōsensit. Quamobrem etiam capta ciuitate Neleum unā cum reliquis filiis interemit. Nestori uerō non solum pepercit, uerumetiam auitum ei regnum gubernandum tradidit. Vnde etiam Athenienses publicē gratiam posteris Herculis retulerūt: quoniam enim stirpis illorum autor de Theseo bene meritus fuerat, idcirco deduxerunt eos Athenienses in Peloponne sum. Hercules etiam Cleonensibus illis trecentis & sexaginta, gratiam reddidit: qui cum eum in expugnan-
dis latronibus adiuuissent, & fortiter honesteq; cecidissent, in ipsos honorem transtulit, quē sibi Nemeenses deferrebant, cum leonem in illorum regione uersantem, et omnium opera disperdentem debellassent. Item Menestheus Peteoi filius non ingrātū se praeuit aduersus Tyndaridas, qui eiecto Theseo, matreq; eius Aethra captiua ducta, regnū Menestheo tradiderunt, quamobrem primus eos Menestheus regum & saluatorum nomine salutauit. Darius etiam cum adhuc in priuatis uitam degens, uestem dono à Sylofonte accepisset, postquam im-
perijs

perij compos effectus est, remuneratus est eum, potestate patriæ Sami ei concessa: aureis ferrea, si precium spectes, commutans.

Oraculum pro Atheniensibus.

Cum Lacedæmonij uellent ciuitatem Atheniensium fuditus extirpare, consulto oraculo, responsum eiusmodi tulerunt: Communem aram Græciæ ne moueatis.

Quòd aliquando ne in morte quidem requiem impetrent mali:

& de Pausania.

Ne in morte quidem scelerosis hominibus aliquid lucri propositum est, quoniam neq; tunc possunt quiescere. Sed aut prorsus destituuntur sepultura: aut quanquam sepeliatur, tamen supremum honorem & communem omnium corporum portum amittunt. Sic Pausaniam Lacedæmonij, cum ad Medorum partes animum deflexisset, non solum fame ad mortem adegerunt, sed insuper etiam cadauer eius extra terminos eiecerunt, ut refert Epitimedes.

De fortunæ uicissitudine.

Quis uerò tam stupidus est, qui instabiles & repentinas fortunæ commutationes ignoret? Sic Lacedæmonij cum Thebanorum domini essent, adeò rursus ab illis fuerunt subacti, ut Thebani non solum

solum in Peloponnesum peruenirent, uerum etiam Eurotam transirent, & Lacedaemoniorum terram deuastrarent. & propemodam ciuitatem etiam ipsam cepissent, nisi ueritus esset Epaminondas, ne uniuersi Peloponnesij conspiratione facta, pro Sparta dimicarent.

Dionysius tyrannus à Carthaginiensibus interceptus, cum nullam spem salutis restare uideret, plane animo consternabatur, & pedum uitam meditabatur. Verum cum ex familiaribus quidam Hellopidas nomine diceret, O Dionysi, quàm speciosum sepulchrum est ipsa tyrannis: pudore suffusus animum recepit, & cum paucissimis multa millia superauit, ditionemq; suam ampliorem effecit.

Amyntas Macedo, cum ab accolis finitimisq; Barbaris uictus, regnū perdidisset, statuebat apud animum suum regionem etiam in uniuersum relinquere, tantum ut uitam saluam & incolumem seruare posset. Dum in his anxius ageret, quidam ad eum dictū Hellopidae protulit. Itaq; occupato illo loco, collectisq; militibus, recuperauit imperium.

Ochum Aegyptij uernacula lingua asinum appellabant, inertem eius animū, imbecillitati animalis per uituperium comparantes. Quamobrē ipse Apin, ui abstractum immolauit asino.

DionHipparini filius in exilium missus à Dionysio cum bis mille militibus eum rursus expugnauit.

uit. Ita effecit, ut in quo statu ipse fuisset antea, in eum iam suæ calamitatis autorem detruderet.

Syracusij nouem triremibus inuadentes centum & uiginti triremes Carthaginensium, longè superiores extiterunt.

De Platonis humilitate, & Aristotelis ingratitude.

Plato filius Aristonis in Olympiade cum ignotis hominibus, ignotus etiam ipse contubernium instituit. Quorum animos ita sibi deuinciebat & demerebatur in conuersatione, frugaliter cum eis conuiuando, & totum diem commercium agitando, ut peregrini gauderent sibi talem uirum oblatum esse. Sed neq; Academiæ, neq; Socratis mentionem ullam fecit: solum hoc eis indicans, se Platonem appellari. Cum uerò Athenas uentum esset, perhumaniter eos recepit Plato. Tum hospites: Age monstra nobis, inquiunt, Platonē tibi cognominem discipulum Socratis. Et duc nos in Academiā eius, sisteq; nos coram hominē, ut etiam aliquā uoluptatē ab eo percipiamus. At ille clam subridens, quemadmodum solebat: Ego uerò, inquit, ille sum. Quod cum audissent, obstupuerunt, quòd ignorassent se tanti uiri uti familiaritate, qui sine iactantia omni & sine doctrina secum esset conuersatus, & specimen dedisset: quòd etiam sine consuetis philosophicisq; sermonibus, quorumuis beneuolentiā sibi conciliare posset. — Plato

Plato nominare solebat Aristotelem mulum.
 Quid autē hoc sibi nomen uoluerat, ex eo liquet.
 Quod mulus cū saturatus est lacte materno, calci-
 bus petit matrē. Significabat igitur Plato, inuoluto
 quodam sermone, ingratitude Aristotelis. Ete-
 nim is cum maxima philosophiæ semina & acce-
 ssus à Platone accepisset, suffartus optimis quibusq;
 auersatus scholam contra Platonem aperuit, & in
 Peripato cum suis familiaribus & discipulis ad-
 uersus eum pugnavit, & Platonis aduersarius esse
 cupiebat.

Quo animo fuerit erga populum Atheniensem Pericles.

An uerò non summè populum Atheniensem
 colebat Pericles, Xanthippi filius? Ego quidem ita
 credo. Quotiescunq; enim uerba facturus in con-
 cionem prodiret, optabat ut sibi nullum eiusmodi
 uerbum excideret, quod populum exasperare atq;
 irritare posset: aut quod illi contrarium esset, &
 cum ipsius uoluntate pugnare uideretur.

De Socratis delicijs.

Diogenes Socratem etiam ipsum deliciari so-
 litum aiebat. Nam ad nullum usum necessarium
 comparauerat domicilium & lecticam, item cre-
 pidas, quibus aliquando solebat uti.

De imagine Helenæ à Zeuse picta. Zeussis

Zeusis Heracleotes , cum pinxisset Helenam ; magnū ex eo opere quæstum fecit . Non enim gratis , neq; quemuis obuium impudenter ad id contemplandum admittebat , sed primū oportebat certam pecuniæ summam numerare , deinde potestatis uidendi permittebatur . Quoniam igitur lucrum ex hac pictura faceret Heracleotes , Græci qui eo sæculo uiuebant , Helenam illam scortum uocabant .

Epicuri sententia , & foelicitas .

Epicurus Gargettius dicebat , Cui pauca non sufficiunt , ei nihil satis est . Ille idem dicebat , se cum Ioue etiam paratū esse de foelicitate certare , si aquam haberet & offam . Cum hæc senserit Epicurus , quo animo uoluptatem laudauerit , aliis sciemus .

De pecuniarum parsimonia , & custodia .

Sæpe pecunias quas multo cum labore quis ut ciuitim uix comparserit , iuxta Archilochum , eas uniuersas semel in scorti marsupium effundit . Quemadmodum enim echinum , sic etiam nummos capere facilius est , retinere uerò difficile . Et Anaxagoras in libro de Regno , inquit , magno cū negotio pecunias comportari , sed multo maiori opera conseruari & custodiri .

De quibusdam qui in morbo mus-
cam & alia didicerunt, atq; uale-
tudinem bonam recu-
perauerunt.

Hieron Siciliae tyrannus primum fuisse prius
tutus dicitur, & omnium hominum à musica alie-
nissimus, ac rusticitate nihil inferior fratre Gelo-
ne. Verum cum aliquando in morbum incidisset,
factus est literatissimus, cum otium, quod ei cor-
poris imbecillitas imponebat, doctorum hominum
sermonibus audiendis tribueret. Conualescens igitur
ex aduersa ualetudine, frequenter audiebat Si-
monidem Coum, Pindarum Thebanum, & Bac-
chylidem Iulietam. Gelon uerò, indoctus homo
permansit.

Doctissimum etiam Ptolemæum secundum a-
iunt euasisse, cum egrotaret. Plato affirmat Thea-
gem nulla alia occasione philosophiæ statuta con-
gnouisse, quàm morbi otio. Nam cum is eum à ci-
uilibus rebus prohiberet, compulit ad sapientiæ
studium & amorem. Quis autem sapiens non
imprecatus fuisset eiusmodi morbum Alcibiadi,
Critiæ, Pausaniæ Lacedæmonio, & reliquis? Al-
cibiadi & Critiæ, ne fugientes à Socrate, alter So-
cratem iniuriæ lesisset, & nunc Spartanorum,
nunc Bæotiorum partes fouisset, nonnunquam
etiam

etiam Theſſalorum, Medorum & Perſarum, adhærens Barnabazo: Critias uero trucidentiſſimus euſiſſet, & infinitis cadibus manus ſuas polluiſſet, qui multas calamitates intulit patriæ, & uitam omnium odijs propoſitam egit.

Straton etiam filius Corrhagi, utiliter & comode ægrotaffe uidetur: quoniam cum eſſet ex illuſtri familia oriundus, & diuitijs abundaret, non ante corporis exercitia uſurpauit, quàm ex ſplendide laborare cœpit. Tunc enim cum remedium petere ex palæſtra & corporis exercitijs oporteret, primùm quidem ad recuperandam ualeitudinem iſus uſus eſt. Deinde uero cum proſectus in arte non pœnitendos feciſſet, & iam ſpecimen eius daret, in ludis Olympicis una die uicit luſtam & pancratium, & ſequenti olympiade, & in Nemea, & in Iſthmica, & in Pythica.

Democrates pugil etiam ipſe cum laboraret ex pedibus, ad certamina uenit: & conſiſtens in ſtadio, deſcripſit ſibi circum, & iubebat aduerſarios, ut ſe expellerent extra lineam. At illi uicti ſunt ab ægrotò: & ipſe cum bene & fortiter in ſtatione ſua perſitiſſet, coronam ſecum deportauit.

Veterum quorundam proprietates.

8

Si quis

Si quis obsequatur Calliæ, statim reddet eum temulentum Callias: si Ismenię, tibicinem: si Alcibiadi, iactatorem & superbum: si Crobylo, coquũ: si Demostheni, eloquentia præstabilem: si Epaminondæ, rei militaris peritum: si Agesilao, magnificum: si Phocioni, probum & bonum: si Aristidi, iustum: & si Socrati, sapientem.

De quibusdam Pythagoræ mirabilibus, & opinionibus.

Pythagoras homines docuit, se præstantiorum seminum commixtione natũ esse, quàm quod mortalitati esset obnoxium. Nam eodem die, & eadem hora uisus est in Metopontio & Crotonæ. tum in olympiade, alterum femur aureum ostendit: & Milonem Crotoniatam admonuit, quòd esset Mydas filius Gordij, Phryx: & aquilam albam, quæ sustinentem ipsum, plumis nudauit. Transiens etiam fluuium Cosam, appellatus est à fluuio dicente, Salue Pythagora.

Dicebat etiam, sanctissimum esse folium malachæ. Dicebat binarium numerum esse omnium sapientissimum, eo quòd nomina rebus imponeret. Terræ motus nullam aliam causam uel originem esse dicebat, quàm conuentum mortuorum. Et iris, dicebat, quemadmodum terra Nili est. Et sonus qui per sepe accidit auribus, esse meliorum. Non licebat

cebat autem in dubium uocare quæ ipse dixisset, neque ultra quicquam interrogare. Sed tanquam oraculo, ita eius dictis, ij qui tunc erant, acquiescebant. Cumq; ueniret in ciuitates, fama exibat, eum non docendi, sed medendi causa uenisse. Iubebat etiam Pythagoras à corde abstinere, & alba gallina, & in uniuersum ab omnibus animalibus, & nō uti glande, neque per uias publicas ingredi. Incertum enim esse, an hæc etiam ipsa sint sancta.

De reuerentia & honore, quem Dionysius Platoni exhibuit,

Cum Plato multis & crebris legationibus à Dionysio accersitus, in Siciliam uenisset, Dionysius iuuenis in currum eum imposuit, & ipse aurigam egit, Platonem uerò sessorem fecit. Tunc adiunt Syracusium uirum gratiosum & urbanum, Homeriq; poematum non ignarum, delectatum spectaculo, paululum remisso curru, hæc ex Iliade recitasse:

Μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξωμ, (γομ.
Βρυθοσύων, δεινὸν γὰρ ἄγε βροτόν, ἄνδρα τ' ἄρι

Dionysius igitur, quū in omnes reliquos suspiciosus existeret, tamen ita reuerenter habuit Platonem, ut eum solū sine inquisitione ad se admitteret, tametsi sciret eum intimū Dionis amicum esse.

Quòd disciplinam amauerit Philippus, & de Aristotele.

Philippus Macedo non solum bellicis & oratorijs uirtutibus claruit, sed etiam institutionem et doctrinam admodum honorificè habuit. Aristoteli igitur infinitas pecunias suppeditans, causa fuit tum alius magnæ eruditionis & doctrine, tum etiâ eius scientiæ quæ uersatur in contemplatione animalium. Et horum historiam Nicomachi filius propter abundantiam diuitiarum Philippi lucratus est. Platonem etiam & Theophrastum muneribus honorauit.

De Democrito, & eius, Theophrasti, Hippocratis, aliorumq; gloria.

Democritum Abderitam fama est tum in alijs singulari fuisse sapientia, tum in hoc, quòd ignorari & latere cupiebat, quod etiam opere reque compleuit. Proinde multas terras adibat, & perueniebat ad Chaldaeos atq; in Babylonē, & ad magos, & ad sophistas Indicos. Cū diuiderentur ab eo patris Damasippi bona, tribus fratrib. in tres portiones, ipse solummodo argentū quod ad uaticum sufficeret, accepit, reliquū omne fratribus permisit. propter eā causam laudatus est à Theophrasto, quòd circumiens plura collegerit, quàm uel Menelaus, uel

vel Vlyſſes. nam illi circumerrabāt, nō aliter quā
mercatores Phœnicia. Pecunias enim cum alabant:
et hæc cauſa illis fuit tū pedestriū, tū naualiū itine-
rū. Abderitæ quoq; Democritum nominabant phi-
loſophiā, Protagoram uerò ſermonē, ſeu fabulam.

Democritus omnes deridebat, et aiebat eos in-
ſanire. unde etiam Gelasimū, id eſt riſorem, cum ci-
ues ſui appellarunt. Dicūt etiā in primo congreſſu
cū Democrito Hippocratē de ipſo tanquā de ſtult-
to ſenſiſſe. Poſtq̃ uerò ipſis familiaritas interceſſe-
rat, mirū in modū admiratū eſſe hominis ſapiētīā.

Dicunt præterea Hippocratem fuiſſe Dori-
cum: ſed in gratiam Democriti, Ionica lingua ſuos
libros ſcripſiſſe.

Amasij Socratis & Platonis.

Socratis amasius fuit Alcibiades, Platonis ue-
rò Dion. At Dion fructum etiam aliquem ab ama-
tore percepit.

De Athenienſium delicijs.

Veteres Athenienſes, purpureas uestes induere
ſoliti ſunt, & uarijs amiciri tunicis. Corymbis im-
plicarunt capillos, & os aureis cicadis, alijsq; or-
namentis ex auro appoſitijs circumdantes, in
publicum proceſſerunt. Et quocunq; ibant, ſeque-
bantur pueri cum ſellis claudicantibus, ne temere
in quouis loco ſedere cogerentur. Manifeſtum
eſt autem, menſam etiam & alias uitæ rationes

g 4 ipſis

ipsis fuisse delictiores. Et eiusmodi cum essent, tamē in eō praelio Marathonensi uictores discesserunt.

De quibusdam prodigis.

Periclem, Calliam filium Hipponici, et Nicias, prodigalitas, et uita uoluptuaria, ad paupertatem redegerunt. Postquam enim defecit eos pecunia, tres simul cicutam inuicem propinantes, extremam potionem, quasi e conuiuio ad inferos migrarunt.

Qua ratione maximē conseruetur amicitia.

Leoprepem Ceum patrem Simonidis, cum sederet aliquando in palestra, duo adolescentes amici accedebant: et quomodo durare maximē mutuo amore posset, interrogabant. Qui respondit, si neque mutua ira concitati, neque dissidentes animis, alter alterum irritarit.

De repentino furore Thrasylli.

Thrasyllum Aexoneum inauditus quidam ac nouus dementiae morbus inuasit. Nam urbe relicta migrabat in Piræum. cumque ibi habitaret, omnes naues quaecumque in eo subducerentur, suas esse putabat, et in album suum referebat, sicque dimittebat eas. Quod si quae saluae et integrae in portum ingrederentur, supra modum gaudebat. Multum autem temporis hoc morbo tenebatur. Proinde frater

ter eius profectus ē Sicilia, tradidit eum medico ut sanaretur, atq; sic eum reliquit uacordia. Sapiſſimè igitur ſuæ uitæ mentionem faciebat, quam in amentia egiffet: & ſe nunquam cumulatiuſ gaudiū percepiſſe dicebat, quàm cum uidiſſet naues ſeruari, quæ tamen ad ſe nihil pertinerent.

De Electra.

Xanthus, poeta carminū, qui fuit legatus Steſichori Himeræi, dicit Electram Agamemnonis ſiliam, antea non appellatam eſſe hoc nomine, ſed Laodicen. Poſtquam uerò de medio ſublatus eſt Agamemnon, & Aegiffthus in uxorem accepit Clytemneſtram, regnumq; gubernauit, ipſam caruiſſe ſe coniugali lecto, & in uirginitate conſenuiſſe. Quamobrem Electram eam Græci nominarunt, quòd expers mariti uixerit, & lectum coniugalem non cognouerit.

De Pamphas dono, & Diotimi.

Pamphaes Pryeneniſis, Cræſo Lydo, ſuperſtite adhuc ipſius patre, triginta minas dono dedit. Qui cum imperium accepiſſet, currum argento plenum ei remiſit.

Diogenes acceptis paucis nummis à Diotimo Caryſio, dixit: Dij tibi largiantur tantum, quantum animo tuo cogitas, & cupis: uirum ſcilicet, & donum. Videbatur autem animo delicatiore eſſe Diotimus.

g s Quòd

**Quòd Pherecydes in phthiriasim
inciderit, propter impie-
tatem in deos.**

Pherecydes Syrius miserrimè omnium hominum uitam exegit, toto suo corpore à pediculis exeso atque consumpto. Et cum foeda turpisq; facies euasisset, abstinuit à consortio familiarum, & eos fugiebat. si uerò quis accederet, & interrogaret quomodo haberet? per foramen ianuae, digito, qui prorsus emarcuerat, extenso respondit, ita totum corpus suum habere. Dicunt autem Deliensēs, deum in Delo ira commotum & indignatione, hunc ei morbum iniecisse. Nam cum quodam tempore sederet cum discipulis suis, atque alia multa de propria sapientia iactitaret, tum praecipue illud, quòd etiamsi nulli deo rem sacram faceret, nibilo inuicundius neq; tristius uitam ageret, quàm qui Hecatombas sacrificarent. Huius igitur uani sermionis grauissimas poenas dedit.

**Mundos esse infinitos, Alexander
ridiculè credidit.**

Non possum mihi ipsi imperare, quo minus rideam Alexandrum, Philippi filium. Siquidem cum audiret Democritum in quibusdam libris infinitos mundos constituere, indoluit, quòd ipse nondum unius dominium teneret. Quantum uerò cum de-
riferit

viserit Democritus, quid opus est referre, cum hoc fuerit ei consuetum & proprium?

ÆLIANI VARIARUM HI-

storiarum Liber quintus.

Quod Tachos propter lautio-
riam uitam finierit.

Tachos Aegyptius, donec usus est uernaculo uictu, et frugaliter uixit, omnium hominum fiat sanissimus. postquam uero ad Persas uenit, et in illorum luxum delapsus est, cum non posset ferre insolentiam ciborum, uitam in dysenteria transiit, et luxuriam cum morte commutauit.

Quomodo mortuus sit Phe-
recydes.

Pherecydes præceptor Pythagoræ morbo correptus, primum emisit sudorem calidum, viscosum, et mucari simile. Postea uero prorsus beluinum, et deinde pediculi creuerunt: cumque carnes in pediculos dissolueretur, liquæfactio secuta est, et ita animam exhalauit.

De columnis Herculis.

Aristoteles affirmat, eas columnas quæ nunc Herculis appellantur, antequam hoc nomen sortirentur, Briarei dictas esse. Postquam uero Hercules terram mareque purgasset, et sine dubio bene meritus esset de genere mortalium, in honorem eius Briarei memoriam ipsos deleuisse, et Herculis columnas nominasse.

De

De plantis quibusdam nascentibus in Delo.

Fama est, in Delo nasci oliuam & palmam, quibus tactis Latonam subito partū edidisse, cum antè id facere non potuisset.

De Epaminondæ inopia & magnificentia.

Epaminondas unam solum habebat uestem, eamq; sordidā. si quando uerò eam misisset ad sūlonē, ipse se domi continere ob indigentiam alterius cogebatur. His facultatibus præditus, tamen cum sibi Persarū rex magnam uim auri dono misisset, non accepit. & ut mea quidem fert sententia, magnificentior fuit is qui non aurum cepit, quam qui donauit.

De ultronea morte Calani.

Sanè etiā laude, seu potius admiratione dignus est finis Calani, qui fuit eiusmodi. Calanus sophista Indicus, cum longum uale dixisset Alexandro, Macedonibus & uitæ, quando seipsum è corporis uinculis liberare uolebat, extructa & apparatus pyra in suburbio Babylonis, ex lignis aridis, & ad prouocandam bonam fragrantiam delectissimis, cedro, ulua, cupresso, myrta & lauro, ille solitum exercitium obiuit, (erat autem id cursus) & accendens in media strue constitit coronatus folijs arundinum

dinum, affulgente sibi sole quē ipse adorabat: atq;
hoc dederat signum Macedonibus, ut. pyram incen-
derent. quod cum fecissent, ille circumdatus flam-
mis, immotus constitit: neq; antè loco cēssit, quā-
m expirasset. Tunc aiunt Alexandrum cum stupore
quodam admiratum dixisse, Calanum potentiores
hostes debellasse, quā se. Nam Alexander cum
Poro, Taxila & Dario bellum gesserat: Calanus
uerò cum labore & morte.

De Anacharside.

Scythæ in sua tantum regione oberrant. Ana-
charsis uerò, tanquam uir sapientia eximia muni-
tus, etiam ulterius suum errorem produxit. Venit
enim in Græciam, & apud Solonem in magna fuit
admiratione.

Quomodo aliqui tulerint scommata.

Scommata & conuicia mihi per se nullam uim
habere uidentur. Etenim si ad animum solidum &
sibi constantē applicantur, intereunt. Sin ad illibe-
ralem & abiectum, possunt aliquid: & saepe non
solum in dolores, uerumetiam in mortem coniici-
unt. Argumento sint illa. Socrates, cum in comœ-
dia taxaretur, ridebat. Polyagrus uerò, seipsum
strangulabat.

De Aristotele.

Ari-

Aristoteles abliguritis omnibus pecunijs, quæ ex hereditate parentis ad ipsum deuenierant, in militiam profectus est. Deinde cum sinistrè malisq; auibus hoc ei procederet, pharmacopolam egit. Frequentatis autem Peripatum, et audiens docentium sermones, cum natura multis esset præstantiore, habitum sibi comparauit, quem deinde in opus produxit.

**Nauium aliquarum & armatorum
numerus, quos amiserunt
Athenienses.**

*Athenienses semper summo studio nauium classem sibi compararunt: et pro temporis interval-
lis nunc uictores, nunc uicti amiserunt triremes in Aegypto ducentas, unam cum supplementis in Cypro centum et quinquaginta, in Sicilia ducentas et quadraginta, in Hellesponto ducentas. Armaturæ grauis milites eis perierunt in Sicilia ad quadraginta millia, in Cheronia mille.*

**De crudelitate regis Thracum
erga liberos.**

Rex Thracum (nomen alius dicat) cum Xerxes in Græciam bellum importaret, aufugit in montem Rhodopen. Sex uero suis filiis consulebat, ut ne contra Græciam arma caperent, ex quo manifestum est, cum Græcis bene cupiuisse. Verum cum
illi

illi patri morē non gessissent, reuersis omnib. oculis eruit, non praeferens in hoc Graecū ingenium.

Demades punitus est, quòd decretum fecerat, ut Alexander in deorum numero haberetur.

Non possum non hoc factum Atheniensium exosculari. Conuocata Atheniensium concione, Demades surgens, decreto iussit ut Alexander scriberetur deus decimustertius. At populus impietatis magnitudinem non ferendam ducens, Demadi irrogauit multam centum talentorum, quòd Alexandrum mortalem & hominem ascripsisset Olympicis.

Quòd Athenienses ad nouas res procliues fuerint.

Athenienses omnino ad commutandos reipublicae status erant uersatiles, & omnium propensissimi ad uicissitudines. Nam regnum Cecropis, Erichthei, Thesei & Codridarum postea moderate tulerunt. Tyrannidē experti sunt sub Pisistratis. Aristocratia usi sunt usq; ad quadraginta. deinde singulis annis in posterum, decem ex ciuib. remp. gesserunt. Postremò cum triginta tyranni constiterentur, coorta est confusio, & sine magistratib. respub. fuit. Hanc tam procliuem commutationem morum, an laudare æquum sit, ego sanè ignoro.

Lex

Lex Attica de corporum sepultura, & bouum mactatione.

Lex etiā hæc inter Atticas scripta fuit. Si quis in insepultū cadauer hominis incidat, omni parte id terra obruat, & sepeliat ad occasum spectans: atq; id seruatum custoditumq; apud ipsos est. Bouem aratorem, qui iugum trahit, uel in aratro, uel in plastro ne mactes: quoniam ille etiam agricola est, & humano generi laborum socius.

Loca ubi iudicia Athenis exercebantur in homicidas.

Loca erant in Attica iudicijs constituta, si quis consulto & præmeditatē mortem alicui intulisset, in Martio pago: sin præter uoluntatem & cogitatam rationem, in Palladio: sin uerò cedere factam esse confiterentur, iure uerò an iniuria patrata esset, id in dubium uocaretur, in Delphio rationes dijudicabantur.

Puer sacrilegij nomine capitis damnatus est.

Puer cum auream laminam, quæ ex Diane corona deciderat, sustulisset, in iudiciū adductus est. Iudices igitur crepundia, talos & laminam auream proposuerunt puero. qui cum iterum ad aurū inclinaret, plexus est tanquam sacrilegus. neq; ætati ueniam dederunt, sed flagitium & scelus uindictarunt.

De

De Atheniensium superstitione.

Tantam superstitionem Athenienses animis conceperant, ut si quis scobem excuteret ex Heroo, cum morte mulctarent. sed & Atarbem, quoniam Aselepij sacrum passerem usq; ad necem uerberasset, non impune ferre siuerunt sed. Atarbem morti adiudicarunt, neq; impudentiæ, neq; insaniæ rationem ducentes, sed utrisq; his antiquiora habentes sacra dei. Dicebatur enim inuitus id factum designasse. Alij uerò eum furore percitum fecisse commemorant.

De muliere prægnante, quæ capitis damnata est.

Iudices Areopagita, cum ueneficam mulierem deprehendissent, & eam morti tradere uellent, non prius ipsam interemerunt, quam partu liberaretur. postquam uerò peperit, comprehenderunt ipsam, & solucentes à damnatione innocentem infantem, eam quæ commeruerat supplicium, solam morte mulctarunt.

Aeschylus impietatis nomine condemnatus, quomodo euaserit.

Aeschylus tragædus in quodam dramate impietatis damnatus erat. Cumq; Athenienses iam pa-
h   rati

rati essent eum lapibus obruere, Amyntas iunior frater, detecta ueste, cubitum ostendit manu uacuum. Fuerat autem Amyntas in Salamine, unus ex primoribus, ubi manum amisit, & primam palmam ex omnibus Atheniensibus consecutus est. ubi uero iudices hominis incommodum & damnum aspexerunt, repetentes facinorum eius memoriam, Aeschylum absoluerunt.

De Tarentinorum ieiunio, & Rheginorum.

Cum Tarentini à Romanis obsiderentur, periculūq; esset, ne fame ad deditionem compellerentur, Rhegini decimo quoq; die ieiunium decetnentes, uictum concesserunt Tarentinis. proinde cum decedentibus Romanis liberarentur, memores calamitatis Tarentini, festum constituerunt, quod ieiunium appellabant.

Quòd Medea proprios liberos non occiderit.

Quidam dicunt falsum esse rumorem, qui de Medea fertur. Non enim illam liberis suis mortem intulisse, sed Corinthios. fabulam uero & actum de Colchide inde natum esse. Euripidem rogantibus Corinthijs, confinxisse, & à mendacio ueritatem superatam esse, propter poetae ingenium & artem. Pro scelere uero in filios patrato etiam multis fama

fama est, Corinthios expiatoria sacrificia filijs offerre, & ea quasi tributum eis referre.

ÆLIANI VARIÆ HISTORIÆ Liber sextus.

De quorundā in alios ira, inhumanitate, iniuria, uī, contumelia.

AThenienses deuictis Chalcedonenſibus, terram eorū, quæ Hippobota dicitur, in quadraginta portiones forte distribuerunt. Templū uerò Mineruæ reliquerunt in loco quem Lilantiū uocant. Reliquam terram omnē precio elocarunt, & columnas ad regiam porticum collocatas, quæ etiam monimenta continebant elocationis. Captiuos uerò uinculis affecerunt, neq; hic iræ libidinem aduerſus Chalcedonenſes extinxerunt.

Lacedæmonij Meſſanijs ſuperatis, omnium quæcunq; in Meſſania erant, dimidiatā partem ſibi met ipſi ceperūt, & mulieres liberæ in funera prodire coegerunt, & alienos, neq; quicquā ad ſe pertinentes mortuos lugere. Ex uiris aliquos reliquerūt colendū ruri, nonnullos uendiderūt, multos etiā morte mulctarunt. Athenienſes parem ſeuitiā exercuerunt. Nam aſpirante ſibi fortuna, nō potuerunt eā modeste ferre. Sed inquilinorum puellas adigebāt, ut attegias ſuis puellis in pompis præferrent, & mulieres mulieribus, & uiri ſcaphas geſtarent,

h 2 Sicyonijs

Sicyonij cum cepissent Pellenam, uxores et familias Pellenensium in lupanari prostituunt. Cru- dele ò deum immortalem scelus, et barbaris etiam, ut mea fert opinio, indignum.

Cum uicisset Cheronensem pugnam Philippus, superbum animum gerebat tum ipse, tum Macedones propter res gestas. Græci uerò metuentes eum, secundum ciuitates singulas se in eius fidem dedidere: idq; fecere Thebani, Megarenses, Corinthij, Achiui, Elienses et Eubœi, qui in litore habitabant omnes. At non stetit conuentis Philippus quæ cum eis pepigerat, sed omnes præter omne ius et æquitatem in seruitutem redegit.

De fortitudine filij Harmatodij.

Harmatodij Thespiensis filius, cum alijs ciui- bus auxilio ueniens Atheniensibus, primum qui- dem strenuè riteq; pugnauit. Consumptis autem omnibus armis, nudis manibus aduersus armatos dimicando, uitam cum gloria finiuit. Itaque patriæ nomine iuuenem appellauit, et Homericè celebra- ui. Ipsius uerò nomen si quis flagitet noscere, ali- unde sciet.

De Isada puero.

Lacedæmonij Isadam, puerum adhuc, quæ lex nondum ad pugnam uocabat, quoniam exiliens gymnasio strenuum se præstiterat, corona dona- uerunt.

uerunt. quoniam uerò nondum etate postulante,
 & cum insolitis armis in hostes irruerat, pœna
 affecerunt.

**De eo cui Lysandri filia despon-
 sa erat.**

Lysandro uita defuncto, ille qui superstitis
 adhuc filie fidem dederat coniugij, puella orbata
 parente cum Lysander post obitum pauper reper-
 tus est, sponsionem antea factam reuocauit, & se
 nolle eam ducere uxorem dixit. Ob eam causam pu-
 nierunt eum communi decreto Ephori. Neq; enim
 Laconica erat integritate, neq; Græco animo, qui
 mortuo amico gratiam non præstaret, & pactis
 fideq; diuitias potiores haberet.

De legatis Atheniensium.

Athenienses, missos in Arcadiam legatos, quo-
 niam alia uia, quàm imperatum erat, profecti fue-
 rant, tametsi mandata perfecèrant, tamen mor-
 te mulctarunt.

Laconicæ leges.

An uerò non hæc etiam Laconicam olent di-
 sciplinã? Lex est Spartanis, ut qui tres filios suppe-
 ditaret reipub. is ab excubijs liber esset: qui uerò
 quinq; ab omnibus publicis officijs immunitatem
 haberet. Item ut matrimonia? nulla intercedente
 dote contraherentur. Item in conflictus indutis pur-

h 3 pura

pura uenire necesse erat, ut color etiam aliquam grauitatem præferret: & si ad hanc adspargerentur sanguinis guttæ de uulneribus, terribilior existeret hostibus, aspectu magis sensum penetrante, & formadibiliore.

Lacedæmonio ne manubias quidem hosti detrahere licebat. Qui uerò se strenuos præbuisserent, & occubuisserent, oliua & alijs ramis redimiti, laudibus uehebantur. Qui uerò perfectam & absolutam uirtutem præstitissent, ij etiam amicti purpura, gloriose sepulchris mandabantur.

De terræmotu qui Spartæ contigit.

Cum Lacedæmonij cōtra seruos Tanarenses per uim et perfidiā insurrexisset, et eos occidissent (erāt autem hi serui ex Eilotarū genere) propter indignationem Neptuni terræmotus insperanti Spartæ accidens, fortissimè discussit ciuitatē, ita ut ex uniuersa urbe quatuor solū ædificia relinquerentur.

De occisione Artaxerxis.

Aliunt Artaxerxem, qui etiam Ochus cognominatus est, cum eum per insidias Bagoas eunuchus Aegyptius de medio sustulisset, interemptum & occisum, felibus proiectum fuisse. sepultus autem est eius loco alius, & regijs munimentis traditus. Sacrilegia autem Ochi cum alia multa feruntur,

nantur, tum præsertim quæ in Aegypto commisit. Bagoæ uerò non satis fuit occidisse Ochum, nisi etiam ex femoribus eius manubria gladiatorum faceret, ut suum animum ad cædes propensum re præsentaret. Odio autem eum habuit, quòd Apim in Aegypto trucidarat, uelut etià Cambyses antea.

De thesauro quæsito à Delphis in templo Apollinis.

Quoniam ex Homeri carminibus fama ad Delphos peruenerat, Apollinis templum ditissimum antiquitus esse, his uersibus:

Οὐδ' ὅσα λαῖνος οὐδὸς ἀφύτορος ἐντὸς ἱέγγι,
οἷβρον Ἀπόλλωνος πυβοὶ ἐνὶ πετρῆῳ.

Delphos aiunt, circa aram & tripodem suffocare coepisse; cumq; tremotus horribiles orirentur, monitos ab incæpto destitisse.

Lex de ciuibus à Pericle posita.

Pericles dux Atheniensium legem scripsit, ut nemo ad gubernandam reipublicam accedere permitteretur, nisi qui utroque parente ciue natus esset. Tetigit autem ipsum legis ultio. Nam duo filij, quos habuit, Patroclus & Xanthippus, communi morbo pestilentie confecti, mortem obierunt. superstites autem Pericli fuere nothi,

h 4

quibus

quibus potestas administrandi rempublicā per legem patris erat erepta.

De Gelone uolente subditis imperium reddere.

Gelon cum in Himerensi pugna deuicisset Carthaginenses, uniuersam Siciliam sub suum imperium coegit. Post nudus in forum progressus, affirmavit se ciuibus imperium restituere uelle. Qui reuebant, experti eius humanitatem, quod uidelicet popularior esset, quā pro potestate monarchæ. Propter hanc causam in Sicilia simulacrum ipsius in delubro Iunonis nudum stat, & pictura factum Gelonis ob oculos ponit.

De Dionysij fœlicitate, & qualem exitum ea sortita sit.

Dionysius secundus imperium tenebat optimè constitutū, munitumq; hoc modo. Naues possidebat non pauciores quadringentis, seremes & quinqueres. Pedestres copias ad centum millia hominum, equitum nouem millia. Ciuitas uerò Syracusiorum maximis portibus erat instructa, & moenibus altissimis circumdata, atque in promptu habebat omnem apparatus bellicum quingentis nauibus. Reconditum etiam habebat frumentum ad centum modiorum myriades, & armamentarium scutis, gladijs, hastis, tibialibus innumeris,

tho

Thoracibus & catapultis plenum refertumq; (catapultae autem inuentum fuit ipsius Dionysij) praeterea socijs infinitis uigebat. His rebus confidens Dionysius, adamante colligatum imperium obtinere se putabat. Sed ipse primos fratres suos morte affecit. Vidit etiā filios suos crudelissimè mactari, & uirgineum pudorem filiabus eripi, atq; deinde nudas trucidari. Breuiter, nemo ex eius propagine sepulturā eam quam putasset adeptus est. Nam alij uiui combusti sunt: alij dissecti, et in mare proiecti sunt. Id adeo euenit ei, cum Dion Hipparini imperiū occuparet. Ipse uero in extrema mendicitate senex uitā transegit. Theopompus dicit eum nimia uinplentia perdidisse oculos, ita ut cecuteret, & sedisse in tonstrinis, risumq; hominibus commouisse, atq; in media Græcia turpiter & præter decorum uersatum miserrimam uitam traduxisse. Et non leue documentum extitit mortalibus, ad amplectendam temperantiā & morum honestatem, Dionysij ex tantis opibus in tam miserum statum, rerum uicissitudo.

De tyrannidibus, quæ usq; ad posteriores in Græcia perdurarunt.

Pulcherrimè à dijs immortalibus comparatum est, ut nullam tyrannidem usq; ad tertiam generā

h

s

neras

nerationem propagent, sed aut confestim tyrannos quasi arundinem discutiant & conterant, aut liberos eorum uiribus denudent & spolient. Memorantur apud Græcos ante hominum memoriam hæ solum tyrannides usq; ad posteros permansisse, Gelonis in Sicilia, Leucaniorum in Bosphoro, & Cypselidarum Corinthi.

De Dario insidijs petito.

Singularem mansuetudinem in Dario filio Hydaspis hoc factum arguit. Aribazus Hyrcanus insidias illi ponebat, una cum alijs non obscure fame in Persia uiris. Erant autem collocata inter uenandum. Quas ille cum rescisset, non exanimatus metu est, sed iussit eos arma sumere & equos: atq; deinde mandauit, ut intenderent arma. toruumq; aspiciens eos: Quid igitur non exequimini, inquit, id cuius gratia uenistis? At illi cum intrepidum hominis uultum aspicerent, non solum impetum remiserunt, uerum etiã usq; adeò terrore perculsi sunt, ut hastas abijcerent, & desilientes ab equis Darium adorarent, atq; reciperent sese facturos quicquid uellet. Qui disgregauit eos à se mutuo, & alium ad Indiæ consinia misit, alium ad Scythicæ.

Atq; illi beneficij memores, fideles in posterum & obediētes ei fuerunt.

Æ L I A

AELIANI VARIAE HISTORIAE
Liber septimus.

De Semiramide, & quomodo regnum Assyriorum sibi uindicauerit.

DE Semiramide alij alij dicunt. Ea fuit inter omnes foeminas speciosissima, tametsi reuulsius & negligentius formam curabat. Cum uenisset ad regem Assyriorum, uocata propter formae pulchritudinem, ille ubi uidit, statim eam deperire coepit. At illa petijt ab rege munus, stolam regiam, Asiaq; imperium ad quinque dies, & eorum quae in hoc gererentur potestatem. neque frustrata est eam petitio. Cum uero collocasset eam rex super thronum, & ipsa iam manu sententiaq; cunctorum potens esset, mandauit satellitibus, ut regem interficerent. atq; sic Assyriorum imperium obtinuit. Refert haec Dinon.

De Stratonis & Nicoclis delicijs.

Straton Sidonius dicitur omnes homines luxu et munificetia superare studuisse, & Theopompus Chius comparat eius uitam Phaeacum comessationibus, quas Homerus pro suo singulari ingenio & consuetudine taxauit. Huic non unus praesto erat

erat cœnāti, qui cantationibus ipsum exhilararet: sed multæ quoq; mulieres musices peritæ, fistulicines, lupæ decora facie, & saltatrices. Egregiè uerò certabat cum Nicocle Cyprio, quoniam hic etiam cum illo. Erat autem illa contentio de nulla re honesta seriaq; sed de prædictis cupedijs. Nam cum audiret uterq; ab ijs qui adueniebant de alterius rebus, uterq; alterum cum quadam æmulatione superare conabatur. Veruntamen neuter potuit his in perpetuum indulgere. Nam uterque violenta morte de medio sublatus est.

Sermo Aristippi quidam, ad sedandum dolorem idoneus.

Aristippus, cum quidam ex necessarijs eius uehementi & acerbo luctu se ipsos conficerent, cum alia multa ad sedandam moerstitiam in medium attulit, tum hæc exordij uice: At ego non uenio ut ad uestros dolores meum adiungam, sed ut uobis omnem moerorem ex animis eximam.

De laude molæ.

Pittacus magnis laudibus molam euehebat, idq; eius encomium decantabat, quod in exigua loco multi sese exercitare possent. Extabat item canatilena, quæ ob eam causam Epimylion nomen habebat.

De

De manuario in multis rebus
Achillis & Vlyssis
labore.

Laertes etiam in manuarialia opera deprehensus est à filio, poliens plantam, cum iam esset extreme senectutis. Fatetur etiam Vlysses se et multa scire, et quæ sciat manibus exequi.

Ἀγρομοσύνη δ' οὐκ ἂν μοι ἐρίσσειεν βροτὸς ἄλλος,
ἔργῳ τε κατευνῆσαι, διὰ τε ξύλα πολλὰ κείσσει.

Et rates, nihil opus habens fabris, ipse suo labore celerrime confecit. Itemq; Achilles, cum esset tertius à Ioue, ipse carnes dissecans, legatis qui ab Achiviis uenerant, coenam summo studio parauit.

Scythæ cuiusdam responsum
de frigore.

Cum aliquando copiosa nix cecidisset, interrogauit rex Scytharum quendam nudum perseuerantem, An ne frigeret? qui è contrario regem interrogauit, Possit ne frigere frons? respondente ipso, Non posse. Quare igitur, inquit, ego frigus non tolerem, cum totus sim nihil aliud præter frontem.

De uigilijs Demosthenis.

Pytheas scommata iecit in Demosthenem, Demosthenis (inquiens) eius enthymemata lucernam olere: quod totam noctem meditando uigilandoque consumeret, et memoriæ mandaret, quæ pro concione

concione ad Athenienses dicturus esset.

De luctu Alexandri, quem ex Hephaestionis morte cepit.

Cum Hephaestion diem suum obiisset, Alexander iniecit in pyram armis, auro et argento, simul ea cum mortuo igni tradidit, itemque uestem magni precij apud Persas. Rasit etiam omnes bellicosos et fortes, atque seipsum, imitatus in hoc Achillem Homericum illum. Sed hic illo uiolentius et feruidius fecit, cum circumradens euerteret muros Ecbatanorum artis: usque ad suos igitur capillos, uideatur mihi plane Græco ingenio fecisse. at cum muros dirueret, tum uero barbarico more luxit, et stolam permutauit, dolori, amoris et lacrymis omnia permittens.

Hephaestion mortuus est ad Ecbatana. Fama autem emanauit, hæc parata esse Hephaestioni mortuo, sed Alexandrum uita defunctum ijs usum esse. Non enim à luctu ob iuuenem suscepto, destituisse Alexandrum, quam ipsum quoque mors abstulerit.

De continente scæmina.

An non hæc singularis erat continentia? Me sane iudice maxima. siquidem Phocionis uxor, uestem Phocionis gestabat, neque opus habebat uetrototo, uel Tarantino, uel Anabola, uel Ene-

clio

cto, uel Cecryphalo, uel peplo, uel tinctis & coloratis tunicis, sed primum inducebat temperantiam, deinde quæ suppeterent.

De Socratis uxore.

Xantippe Socratis, cum nollet eius uestem induere, atque sic ad spectandam pompam prodire, respondit, Vt quàm non spectandi causa, sed potius ut specteris, abeas.

De calceamentis Romanarum mulierum.

Ex Romanorum foeminis, multæ eosdem cum uiris calceos gestare consueuerunt.

Lyfandri, seu Philippi apophthegma de periurio.

Pueros tesseriis, uiris iuramentis oportet circumuenire. Quidam ascribunt hoc dictum Lyfandro, alij uerò Philippo Macedoni. uter uerò dixerit, mea sententia longè à recto iustoq; aberrauit. Neq; uerò absurdum est, si dissentiam à Lyfandro. Nam ille tyrannidem exercebat. Ego uerò quo animo sim, ex eo manifestum est, quòd mints me mihi hoc dictum probatur.

De patientia Agesilai.

Agesilau Lacedæmonius iam senex, persepe sine calceis & tunica prodibat in publicum cum la
ceta

cera ueste, idq; matutino tempore hyemis. Cum autem quidam eum obiurgaret, quod puerilius ageret, quàm etatem illam deceret, respondit: Verum, inquit, iuniores ciuium, quasi muli, si uestem uirilem induam, omnes oculos in me coniiciunt.

De philosophis qui militarunt, & respublicas gesserunt.

Quamobrem uerò non fuerunt bellandi periti etiam philosophi? Mihi sanè uidentur. siquidem Architam sexies in ducē elegerunt Tarentini. Melissus uerò nauali prælio præfuit. Socrates ter in militiam profectus est. Plato etiam ipse fuit in opapugnatione Tanagrae & Corinthi. Xenophontis autem expeditiones & militias cum multi alij descripserunt, tum etiam ipse de se fatetur in libris de Cyro. Dion item Hipparini, Dionysij tyrannidem euertit. & Epaminondas Bœotarchus ad Leuctra missus, superauit Lacedæmonios, & tum inter Romanos, tum inter Græcos primus fuit. Multa etiã pro Atheniensibus confecit Zenon, contra Antigonũ. Nihil enim interest, siue quis animi sententia, siue quis armis alios inuuet et promoueat.

Quomodo Mitylenensium socij defectionis pœnas dederint.

Cum maris imperium tenerent Mitylenenses, socijs qui descuerant, hanc pœnam imposuerunt, ut

ut liberos suos non docerent literas, neq; artes liberales, omnium suppliciorum hoc grauissimum iudicantes, in inscitia & ignorantia artium liberalium uitam transigere.

De Roma, Remo, Romulo & Seruis.

Roma condita est ab Remo & Romulo, filijs Martis & Seruie, quæ una erat ex prosapia Aeneæ.

De Eudoxi aduentu in Siciliam.

Cum Eudoxus in Siciliam uenisset, uerbo se Dionysius ei gratias egit aduentus. At ille nihil adulatus, neque refugiens: Veni, inquit, quasi ad bonum hospitem, apud quem Plato diuerteret: confitens se non ipsius, sed huius causa uenisse.

Quod Aegyptij patientes sint tormentorum, & de mulieribus Indicis.

Aegyptios aiunt patientissime ferre tormenta: & citius mori hominem Aegyptium in questionibus, tortum exanimatumq; quam ueritatem prodere. Apud Indos uero eundem ignem cum mortuis uiris, uxores audent ingredi. Contendunt autem de uiris mulieres: & quam sors tetigit, ea simul comburitur.

i. De

De stratagemate Solonis contra Megarenses, & quomodo deinde uerbis eos uicerit.

Solon in bello de Salamine suscepto, ducem egit: & captis duobus templis, duces Atticos in eos imposuit, atq; hostium arma suis militibus induenda dedit: sicq; per insidias multos Megarensium circumueniens, inermes trucidauit. uicit autem eos non eloquentia, sed argumentis ipsis & rebus eos confutauit. Aperiens enim uetustos & antiquos loculos, ostendit omnes Athenienses uersus occasum patrio more iacere: Megarenses uerò temere & sine discrimine sepultos esse. Iudicaruntq; causam Lacedæmonij.

De sene Ceo, qui crines tinxerat.

Ceus quidam ætate prouectus, uenit Lacedæmonē: et cum aliàs turgeret superbia, propter senectutem reuerenter habebatur, proinde canos occultare conabatur tinctura. Itaq; cum in conspectum Lacedæmoniorum prodissset, ostenso tali capite, exposuit quorum gratia uenerat. Consurgens itaque Archidamus rex Lacedæmoniorum: Quid, inquit, hic sani diceret, cuius non solum animus, uerum etiam caput fucis contaminatum est. & explosit

*Prosit eius dicta, ingenium Cei redarguens, ex ijs
quæ oculis cernebantur.*

**De Cæsaris & Pompeij sedulitate
& cura perdiscendi ea, quæ ad
rectè regendas respub-
licas pertine-
rent.**

*Non dedignatus est Cæsar, Aristonis ianuâ fre-
quentare: neq; Pompeius Cratippi. Non enim eos
potentia ad contemptum rapiebat earum rerum,
quæ maximè ipsis profuturæ putarentur: imò ro-
gabant etiam illos, quamvis tanta essent dignitate.
Non enim imperare, ut apparet, sed rectè impe-
rare cupiebant.*

**ÆLIANI VARIÆ HI-
storix Liber octauus.**

De Socratis genio.

Dicebat Socrates de genio qui sibi adesset,
ad Theagenem, Demodocum, aliosq; mul-
tos, & persæpe sanctam pompæ uocem obtine-
gere, quæ (inquit) si contingat, eius quod factu-
rus sum, dehortationem & intermissionem si-
gnificat: adhortatur autem nunquam. At-
que etiam, si quis amicorum mihi de aliqua re
i 2 commu-

communicet, & illa uox audiatur, rursus à propò-
 fito reuocat, atq; illa me sui consilij participem fa-
 cit. ego uerò rursus eum qui consilium à me petit,
 neq; permitto ut quod instituit agat, secutus diuina
 hæc prænuncia. Testem autem citabat Charmidem
 Glauconis filium. Nam cum se præparare uellet
 ad ludos Nemeæ, statim incipiente loqui ad Socra-
 tem, hæc uox audita est, & Socrates Charmidem
 dehortatus est ab instituto: qui cum nollet obsequi,
 digno exitu compensatum est ei hoc studium.

De Hipparchi sapientia, & studio erga doctos, & Homericis carminibus.

Hipparchus filius Pisistrati, cum esset maxi-
 mus natu inter suos fratres, omnium Atheniensium
 erat sapientissimus, & Homeri carmina primus at-
 tulit Athenas, coegitq; rhapsodos ea in commu-
 ni Græcorum conuentu canere. Misit etiã ad Ana-
 creontem Teium pentecontorum, ut ad se ueniret.
 Simonidi uerò Ceo summa cum diligentia adhæsit,
 semperq; secum habuit magnis muneribus & mer-
 cede (ut uerisimile est) persuasum. Etenim si dicam
 de Simonidis auaritia, & pecuniarum cupiditate,
 nemo opinor repugnabit. Hic Hipparchus om-
 nem operam nauauit eruditis doctisq; uiris, & no-
 luit suo ipsius exemplo præire Atheniensibus ad
 studia

*studia literarū, & præstantioribus atq; meliorib.
ipsis imperare conabatur. Nemini enim sapienti-
am inuideri, par esse censebat: quippe cum esset uir
bonus & integer. Hæc commemorat Plato, siqui-
dem Platonis reuera discipulus est Hipparchus.*

De bouis mactatione apud Atheni- enses, & festis diipoliorum, buphoniorumq;.

*Atticis in more est, ut cum occiso boue reliqua
omnia à cede libera pronuncient, singulis ordine
iudicatis: solum autemensem condemnent, & di-
cant illū cedis autorem extitisse. Et eius diei, in quo
hæc patrant, festū uocant Diipolia & Buphonia.*

De Poliarchi delicijs.

*Poliarchum ferunt ad eam mollitiem perue-
nisse, ut canes etiam & gallos, si quibus delectatus
fuisset, mortuos efferret publicè, & amicos suos
conuocaret ad funus, splendideq; eos sepeliret, at-
que erigeret in illorū monumentis columnas, qui-
bus epitaphia eorum insculpserrat.*

De Neleo, Medonte, & duode- cim Ioniæ ciuitatibus.

*Neleus filius Codri cum regno pulsus, Athenas
relinqueret, propterea quòd oraculum Apollinis
Medonti, qui in coloniam ex urbe migrauerat, im-
perium destinaret, ad Naxum non uoluntate, sed*

tempestate delatus appulit: soluere uerò inde uolentem, contrarij uenti exorti prohibuerunt. Qui cum quid factu opus esset ambigeret, uates responderunt, oportere expiari & purgari exercitum, eo quòd multi simul nauigarent qui pollutis & contaminatis essent manibus. Itaq; simulauit etiam ipse se puerum trucidasse, & purgationis indigere. Sic alios qui sibi conscij essent, etiam persuasit. Quod cum factum esset, patefactis iam qui se contaminassent, eos reliquit. illi uerò Naxum inhabitauerunt. Neleus autem peruenit in Ioniam, & primum consedit Mileti, eiectionis Caribus, Mydonibus, Lelegibus, alijsq; barbaris, à quibus duodecim Ionie ciuitates appellate sunt. quarum hæc sunt nomina, Miletus, Ephesus, Erythræ, Clazomenæ, Priena, Lesbos, Teus, Colophon, Myus, Phocæa, Samus, & Chius. Alias etiam multas in continente ciuitates incoluit.

De inscitia literarum, & disciplina in Barbaris.

Ex ueteribus Thracibus neminem aiunt literas nouisse. Turpißimum etiam putarunt, & summum dedecus inhabitantes Europam Barbari, literis uti. Asiatici uerò, ut fama est, magis sunt eis usi. Vnde affirmare etiam audent, ne Orpheum quidem sapientem fuisse, quòd ex Thracia sit oriundus.

duis, sed eius carmina uanis mendacijs esse referta. Hæc Androtion memoriæ prodidit, si cui dignus uidetur, cui fidem adhibendam putet, de Thracum in literis imperitia & inertia.

De celebratis nuptijs ab Alexandro post uictum Darium.

Alexander cum Darium uicisset, nuptias & sibi & amicis parauit. Erant autē qui uxores ducerent, nonaginta, totidemq; thalami. Locus uerò, in quo conuiuium recipiebantur & accumbebant, centum habebat mensas, quarum unaquæq; argenteis pedibus nitebatur, ipsius uerò aureis: et omnes purpureis stragulis erant ornata, uariaq; ueste textura barbaricæ & preciosissimæ. Recepit etiā in conuiuium peregrinos hospites, quos sibi è regione accumbere iussit. In aula uerò conuiuia agitabant copiae pedestres & nauales, equites, legationes & peregrini Græci: atq; ante cœnam tubis dabatur signum, quo conuocarentur, si ad mensam ueniendi tempus esset: alterum uerò, quo surgerent, si discedendum ab epulis esset. Quinq; dies integros & continuos ordine nuptiales epulas celebrauit. Adueniunt etiam musici & histriones, tam cômici quàm tragici permulti. Aderant insuper circulatores mirifici ex India, quod genus reliquis ferè cæterarum nationum præstare uidebatur.

De pingendi arte.

Conon Cleonensis artem pingendi, pullulan-
tem iam & ruditer sineq; arte ante sua tempora
exercitatum, ac quodammodo in fascijs lacteq; in-
centem perfecit. Quare pleniorum etiam merces-
dem, quàm superioris ætatis pictores, retulit.

De tyranno, qui à suo amasio
est interfectus,

Archelaum Macedoniae tyrannum (sic enim
eum Plato nominat, nō regem) amasius ipsius Cra-
teus, qui non minus imperium deperibat, quàm
tyrannus amasium, interfecit amatorem suum ea
spe, quòd credebatur se tyrannum beatumq; in poste-
rum fore. Atqui cum uix tres aut quatuor dies im-
perium tenuisset amasius, ipse rursus ab alijs per
insidias circumuentus et occisus est. Aptissime sanè
quadrat huic Macedonio dramati uersus ille,

Qui struit insidias alijs, sibi damna dat ipsi.

Nam perhibent Agesilaū ei despondisse unam
ex filiabus: quam cum alijs elocasset, indignatione
commotus Archelaum occidit.

De Solone, & eius Draco-
nisq; legibus,

Solonem Athenienses ad gerendum imperium
elegerunt, nō sorte crearunt. Postquam autem elo-
ctus est, cum alijs rebus multis ornavit ciuitatem

tum

tum etiam leges, quas usq; in hodiernum diem ratas habent, eis scripsit. Atq; tunc abrogarunt Athenienses Draconis leges, qui Thesmi dicebantur. Eas duntaxat quæ de homicidio late erant, retinuerunt.

De rerum diminutione & interitu, atq; ipso mundo.

Nihil amplius miramur, si hominum natura, mortalis cum sit & fluxa, cogit eos interire: si quidem & flumina deficere ob oculos cernimus, atque summos & altissimos montes etiam defuisse audimus. Sic Aetnam, aiunt ij qui mare nauigant, multo minori parte uideri, quàm antea conspici solitus sit. Idem etiam in Parnasso accidere, & Olympo Pierico. Itemq; , qui se totius uniuersi naturam tenere profitentur, aiunt mundum etiam ipsum periturum,

De Demosthene, Aeschine, Theophrasto, & Demochare,

Fortè incredibile uideatur, attamen uerū est, cum Demosthenem in Macedonia uerba ingeniumq; deficerent, Aeschines Attromitæ filius Cambocides magnus et illustris apud Macedones erat, multumq; reliquos legatos animo consilioq; superabat. In causa fuit, quamobrem ita succederet Aeschini,

Aeschini, Philippi amicitia, & eius munera, & quod Philippus placide libenterq; eum audiebat, beneuolis oculis afficiens, et suam beneuolentiam prodens: quae uniuersa fuerunt Aeschini quasi ephorcia, & incitamenta ad dicendi audaciam, & uerborum profluentiam. Non solum autem hoc accidit Demostheni, summo oratori, in Macedonia, uerum etiam Theophrasto Eresio. Is enim etiam cum in Areopago uerba faceret, defecit: & hanc excusationem praetendit, se perterritum fuisse senatus autoritate. Amarulenter uero, & aptissime ad hunc eius sermonem, respondit his uerbis Demochares: O Theophraste, Athenienses erant, non duodecim numina, qui iudicio praeerant.

Qui non riserint.

Anaxagoram Clazomenium aiunt nunquam ridere uisum esse, neq; subridere à principio. Dicunt etiam, Aristoxenum ualde à risu abhorruisse, et Heraclitum omnia in communi uita deplorasse.

De morte Diogenis.

Diogenes Sinopenfis, cum iam morti proximus esset, seipsum deiecit de ponte qui prope Gymnasium erat: mandauitq; custodi palaestrae, ut cum expirasset, se abiceret in illud. At deò pro nihilo duxit mortem & sepulturam Diogenes.

De

**De Philippi in uictoria continentia,
& cuius sibi memoriam refrica-
ri identidem uoluerit.**

Philippus cum in Cheronea fudisset Athenienses, licet fortuna euectus, tamen appetitum rationi subdidit, neq; iniuriam fecit. Proinde consultum esse putabat, quendam ex pueris quotidie, hoc ei mane in memoriam reuocare, quod esset homo. Quare puero delegauit hoc officium, neq; ipse prodibat antea, sicut fertur: neque quisquam qui eum conuenire uellet, prius ad eum introibat, quam singulis diebus puer hoc ter ei proclamasset, dicens, Philippe homo es.

De Solone & Pisistrato.

Solon Execestidae filius iam annis grandior, suum speculum habere cepit Pisistratum, nomine tyrannidis affectata, cum progredieretur in concionem Atheniensium, & postularet praesidium à populo. Videns autem Athenienses negligentiores, & parum attentas aures sermonibus suis praebere, Pisistrato uero animum aduertere, dixit, eum alijs calidior, alijs fortior esse. Quicumq; enim non intelligerent ipsum, si accepisset corporis satellitum, tyrannide quoque potiturum, his uersutior esse: qui uero tametsi intelligerent, tamen subtilefcerent, his fortior esse. At ille cum
impe-

impetrasset copias, tyrannidem occupabat. Solon uerò ante domum suam sedēs, protendebat scutum & hastam, inquiens, se arma sumpsisse ad asserendam patriam, quoad posset. Cum iam ætate minimè par esset ad agendum ducem aut militem, tamè animo patriæ fauebat. Nihilominus tamen Pisistratus, seu reuerentia tanti uiri & sapientia, seu recordatione adolescētiae prohibitus (dicitur enim amasius fuisse Solonis) nullo eum damno affecit. Solon uerò paulo post, ad decrepitam usq; senectutem ætate prouectus, uitam cum morte commutauit, magnamq; sapientiae & fortitudinis laudem sibi reliquit. Atq; in hōnorem eius aenea statua in foro posita est, sepultusq; publicè, iuxta portas moeniorum, ad dextram introitus; edificatumq; ei est ibidem monumentum.

De Oenycino Zancleorum monarcha.

Oenycinus Scythæ, Zancleorum rex, cum ad Dariū ascendisset in Asiam, omnium hominum, qui ex Græcia uenerant, existimatus est ab illo instissimus esse, eo quòd in Siciliam ad regem profectus esset, pacis exposcendæ causa, rursumq; e Sicilia retrorsum ad regem iter fecisset. Sed id Democides Crotoniata non fecit: & ob hanc causam malo eum epitheto Darius affecit, uersipellem, uasrum & pēsia

¶ pessimum hominem appellans. Scythia igitur in Persia summa cum felicità, usq; ad mortem ætatem egit.

De Euthymo & Temesense heroe, & prouerbio.

Euthymus Locrensis omnium Italiæ pugillatorum facile princeps, corporis robore incredibili & immenso admirabilis fuisse creditur. Locri enim lapidem ostendunt magnitudine maximum, quem portauit, & ante fores posuit: atq; Temesensi heroi, qui tributum ab accolis exigebat, hanc potestatem eripuit. Accedens enim in delubrum eius, quod uulgò inaccessum erat, cum ipso certamen iniuit, coegitq; multo plura, quàm prædatus fuerat, rependere. Vnde prouerbiū manauit, quod de ijs qui inutiliter lucentur, dicit, uenturum ad eds Temesensem heroa. Euthymum uerò, cum descendisset ad flumen Cæcim, quod præterlabitur ciuitatem Locrensiū, non amplius in terris uisum esse perhibent.

Epitaphium sepulchro Anaxagoræ insignitum, & eiusdem ara.

Εὐθαδὶ ὁ πλεῖστον ἀληθείας ἐπὶ τέρμα περήσας
Οὐρανόου κόσμου κἔταυ ἀναξαγόρας.

Item positum est ei altare, inscriptumq; est hoc quidem Intelligentiæ, illud autem Veritatis.

AELIA=

A E L I A N I V A R I A E H I
storiarum Liber nonus.

Quòd Hieron doctrinam complexus, & singulari in omnes liberalitate, peculiariq; in fratres amore fuerit.

Hieronem Syracusium aiunt Græcæ literaturæ fuisse perstudiosum, et plurimi doctrinam fecisse. item ad largienda beneficia propensissimum fuisse, multoq; promptiorem in dandis, quàm petentes in accipiendis. Erat autem laudabili animi magnitudine præditus, et sine omni iurgio fratribus tribus numero conuersatus est, mirumq; in modum tum ipsos amauit, tum ab iisdem mutuo amore habitus est. Eadem ratione cum Simonide uixit, et Pindaro. neq; Simonidē impediuit senectus profunda, quo minus ad eum ueniret. Erat enim Cæus auidissimus pecuniæ, magisq; ipsum commouit Hieronis munificentia, ut fama est.

De Taurosthenis uictoria.

Vno eodemq; die uictoria Taurosthenis ex Olympia Aeginā nunciata est ipsius parenti, ut alij affirmant, per spectrum. Alij uerò dicunt Taurosthenem columbā à suis pullis madidis adhuc et inuolucris abstractam secum deportasse: cumq; uicisset, purpura amictam eam remisisset, eamq; summa

~~suuma~~ cum festinatione ad pullos properantem
eodem die ex Pisa in Aeginam aduolasse.

De quorundam & Alexandri delicijs atq; superbia.

Alexander suos familiares & socios, permisione luxus & luxurie corripit. et Agnon aureos clauos in crepidis gestare solebat. Cletus uerò, si quando tractare causas uellet, purpureis uestibus induebatur, atq; sic apparebat coram ijs qui negotia sua ipsi proponerent. Perdiccam uerò & Craterum deditos arti pugillandi, sequebantur stadiales magnitudine, diphtheræ, quibus amplissimum lotum comprehendebant in castrametationibus, ut in eo se exercerent. Sequebatur etiam eos mulatus puluis, per iumenta uectus, qui ad exercitiorum certamina pertinebat.

Leonnatum & Menelaum, uenandi studio deditos, aulae centum stadiorum sequebantur. ipsi uerò Alexandro tabernaculum erat centum mensarum, quinquaginta columnis interstinctum, quibus testum suffulciebatur. Ipsum uerò testum erat inauratum, & magnifica arte uarietateq; concinnatum. Atq; primi stabant circa ipsum interius Persæ, qui dicebantur Melophori, purpureas melinasq; stolas induti. Post eos sagittarij mille, flammæi, atque bysginei coloris uestibus amicti. ante
hos

hos centum ſcutati Macedones, cum ſcutis argenteis. In medijs uerò caſtris aurea ſella ponebatur, in qua ſedens Alexander, cauſas ſolebat cognoſcere, circumcingentibus undequaq; ſatellitibus corporis. Ambibat autem caſtra circuitus, quem tenebant mille Macedones, & Perſarum decem millia, neq; quiſquam facile ad regem accedere audebat. Magnus enim timor exiſtebat ex eo, quòd ſuperbia & fortuna in tyrannidem translatus eſſet.

De diligentia Polycratis in audiendo Anacreonte, & zelotypia.

Polycrates Samius frequentem operam muſis nauauit, & Polycratem Teium fecit plurimi, ſed ſolus ei adhaeſit, & delectatus eſt tum ipſo, tum eius carminibus: ueruntamen luxum eius non poſſant laudare. Anacreon Smerdiam Polycratis amaſin, ſeruentiore praeconio in coelum uſq; euexerat: qua laude plurimum gaudens adoleſcens, colebat maximis & obſeruabat Anacreontem, qui magno amore ſolertiam & indolem eius, non autem corpus proſequabatur. Nemo enim per deum immortalē, hanc calumniam impingat Teienſi poetae, neq; eum intemperantiae aut incontinentiae arguat. Polycrates uerò commotus zelotypia, quòd Smerdiam amaret, et poetam à puero redamari uideret,

deret, adolescentem rasis: & illi quidem turpitudinem, Anacreonti uerò dolorem, ut ipse putabat, attulit. At ille dissimulans prudenter callideq; se Polycratem accusare, transtulit crimen in adolescentulum: obiecitq; ei audaciam et inertiam, quòd contra suos ipsius crines arma sumpisset. Verum carmen suum de capillorum hoc incommodo, cantet ipse Anacreon. Nam id multo præstiterit, quàm si ego faciam.

De Hierone & Themistocle.

Themistocles Hieronem cum equitatu uenientem ad ludos Olympicos, uetuit certamen spectare, dicens: Eum qui maximi periculi se socium non præbuisset, non æquum esse, ut communis conuentus particeps fieret: & ob eam rem laudem est assecutus Themistocles.

De Pericle, & filijs eius pestilentia mortuis.

Pericles, cum grassante pestilentia liberos amisisset, fortissimè tulit eorum mortem: autorq; fuit Atheniensibus, ut omnes facilius ferrent interitum amicissimorum quorumuis.

De Socratis, in omnibus rebus, animi constantia.

Xantippe dicebat, etiam mille perturbationibus reipub. obruentibus, tamen omni tempore Socratem

cratem, eodē uultu siue domo egrederetur, siue rediret domum, uideri. Nam ad omnia mentem benignam hilaremq; præ se ferebat, longeq; à dolore remotam, & omni metu superiorem.

Dionysius libidinis in mulieres incontinens.

Dionysius iunior in Locrensiū urbem ueniens (Doris enim ipsius mater Locrensis erat) maximas ciuitatis domus occupauit, easq; rosas, serpillis, alijsq; id genus floribus strauit: & filias Locrensiū accersebat, atq; rem cum eis habebat intemperantissimē. cuius flagitij nefandam spurcitiam non impune tulit. Cum enim regnum ipsius per Dionem esset sublatum, tum Locrenses uxorem Dionysij unā cum filiabus prostituerunt, sineq; intermissione stuprum eis intulerunt, præsertim qui affinitate uel cognatione cum ijs uirginibus, quas Dionysius corruerat, erant coniuncti. Cum uerò libidinem in eis expleuissent, compunctas acubus intra digitorum ungues, interemerunt, ossaq; in mortarijs contuderunt, & carnes ab ossibus abstractas si quis non comedisset, eum diris deuouerunt. Quod uerò reliquum ex ipsis esset, mari demerserunt. At Dionysius Corinthi, multas uariasq; uitæ uicissitudines expertus, ob extremam mendicitatem, tandem stipem ab hominibus

bus cogendo; tympana; pulsando, & modulando uitam exegit.

Quod & Demetrius incontinens fuerit.

Demetrius Poliorcetes, cum obsidione cepisset urbes, abusus sua luxuria, talenta mille & ducenta singulis annis ab ijs exegit: atq; huius summae minimam partem in exercitum insumebat, reliqua in libidinem luxuriamq; conferebat omnia. Unguentis tum ipse, tum panimentum eius diffusebat, & singulis anni partibus flores recentes ej substernebantur, ut in ipsis aestigia poneret. Erat etiam immodicus erga mulieres, & adolescentium amores aucupabatur. Maximam suipsius curam gerebat, in uenustate conseruanda comparandaq;. Nam & capillos decorè pectendo disponebat, & rufos faciebat, faciemq; inungebat: itemq; alijs unguentis utens, summum studium suae inertiae impendebat.

De Platonis uitae contemptu.

Plato, cum Academia diceretur locus esse pestilens, & medici consilium darent, ut in Lyceum schoolam transferret, nequaquam obtemperauit, dicens: Sed ego producendae uitae causa, ne in Atho quidem summitatem transmigrare uelim.

De Parrhasio pictore.

Parrhasius pictor, quòd purpuram gestare, caputq; aurea corona redimire solitus sit, cum alij testantur, tum etiam epigrammata plerarumq; eius imaginum. Certauit quodam tempore Sani, inciditq; in aduersarium, non multo se inferiorem, atq; superatus est. Propositum autem quod in manus sumpserant, erat Ajax dimicans cum Vlysse, pro Achillis armis. Victus Parrhasius, urbanè respondit cuidam condolenti ex familiaribus. Dicebat enim, se quidem parui pendere uictoriam: condoleret potius filio Telamonis, qui in eadem re bis iam aduersario fuisset inferior. Vtebatur baculo, circum serpentes aureos racemos habente, aureis fibulis supernè calceamenta constringebat. Aiebat eum sine omni molestia & labore in suo opificio uersatum esse, sed alacri faciliq; animo: quoniam cecinit, et modulis laborem artis mitigare lenareq; solitus est. Refert hæc Theophrastus.

De Epicureis expulsis ab Romanis & Messenijs.

Romani Alcæum & Philiscum Epicureos ex urbe eiecerunt, eo quòd multarum, flagitiosarumq; libidinum autores esset adolescentibus. Etiam Messenij Epicureos expulerunt.

De

LIBER IX 149
De Dionysij uoracitate, &
pinguedine.

Dionysium Heracleotam filium Clearchi, fama est ex quotidiana uoracitate luxuq; paulatim se ipsum nimia carne ac pinguedine impleuisse. Imensa igitur corporis crassitudo, & carnis incrementum, spirandi facultatem ei adimebant. Medici uerò hoc ei remedium illius morbi præscripserunt, ut tenuissimis acubus ad hunc usum paratis, latera transmitteret, easq; per uentrem impelleret. Id negotium alijs datum est: & donec acus carnem agnatam, & quasi alienam transfoderet, ille non aliter iacuit quàm lapis. Cum uerò transisset eò, ubi ualidum erat & genuinum corpus, neq; ex nimia pinguedine ascititium, tum persentiscebatur, & è somno excitabatur. Quod si quando negotia hominum audire, iuraq; dare uellet, cistam corpori prætendit (quidam uerò non cistam, sed paruâ turrim affirmant fuisse) ut reliquæ partes occulerentur, solaq; facies superemineret: atq; sic cum ijs collocutus est. Pessimam mehercule uestem illam indutus, magisq; belluæ uallum atq; præsidium, quàm hominis amictum.

De Philetæ corporis macie.

Philetam Cum aiunt macerrimo corpore fuisse. Quoniam igitur quauis occasione facile sub-

h

3

ueriti

uertere potuit, ferunt eum ferreas habuisse soleas in calceis, ne à uentis prosterneretur, si paulo durius eum afflasset. Quod si sic fuit imbecillus, & omnium uirum impos, ut spiritui non posset oblucri, quomodo tandem potuisset magnum aliquod onus sufferre? Mihi sanè dissimile uero esse uidetur: attamen quod legi et cognoui, id in medium attuli.

De Homero.

Argiui poeticae totius primam Homero palmam tribuebant, ab eo reliquos omnes secundos ponebant: & si quando rem diuinam facerent, in hospitalitij inuocabant Apollinem & Homerum. Fertur præter hæc etiam illud, cum incertus esset, quomodo cui uel filiam elocaret, dotem ei Cypria carmina dedisse. Cuius rei testis etiam est Pindarus.

De Italia, & Mare qui fuit Hippomiges.

Italiam primi Ausones inhabitauerunt, indigenæ. Antiquissimum in ea uirum asserunt fuisse, nomine Marem, cuius anterior facies homini, posterior equo similis fuerit: id quod Græcis sonat Hippomiges. Atqui mea quidem hæc est sententia, quod eum primum omnium ascendisse equum, & freno moderatum esse, atque coercuisse putem: atque ob eam causam duplicis naturæ creditum esse. Fabulantur

balantur eum centum et uiginti tres annos in uis egisse, et ter à morte reuixisse: quod mihi ter ueritati repugnare uidetur. In Italia permultos uariosq; populos habitasse ferunt, atque totidem propemodum, quot in reliqua uniuersa terra: eam potissimum ob causam, quod omnium anni partium in ea sit moderata tempestas, quod regio bonitate telluris excellens sit, et aquis irrigua, fertilisq; omnium fructuum, atq; compascua, itemq; quod fluuijs persusa, mare quoq; commodum adiectum habeat, portubusq; ex omni parte interstita, et impellendis soluendisq; nauibus idoneis locis. Sed et inhabitatorum singularis benignitas et mansuetudo, multos pellexit, ut in eam suas sedes transferrent. Adhuc aiunt, ueterum memoria mille centum et nonaginta septem urbibus Italiam preditam atq; ornatam fuisse.

De iactantia ac leuitate Demosthenis.

Leuitatis redarguere Demosthenem uidetur hac fama, quæ de ipso diuulgata est, quod aquam ferentes eum fastu impleuerint, cum ipso praterente susurrarent. Nam etiam illis titillatus est, et sustulit sese, ut quis nam esset, conspici posset, si quando plausu eum concio afficeret.

De Themistocle.

k 4

Themis

Themistocles Neoclis filius seipsum quercubus comparabat, quoniam illis proteguntur & opus habet mortales, si ingruat pluuia, tegimenq; ramorum appetunt. Quod si serenus aer sit, accedentes, uellicant eas, & ramis corticibusq; denudant. Idem dicebat, Si mihi quis duas uias monstraret, alteram ad infernum ducentem, alteram ad tribunal, multo libentius ingrederer eam quae recta ad infernum tenderet.

Quod Demosthenes, uocante Diogene in cauponam, introire recusarit.

Diogenes quodam tempore prandium in caupona sumebat: cumq; uideret praetereuntem Demosthenem, eum inuitabat. Qui cum renueret, Putas, inquit, o Demosthenes hoc esse tibi dedecori, si in cauponam ingrediaris, cum nulla dies praetereat quin dominus tuus intro ueniat: populum intelligens, & de plebe singulos. quoniam concionatores & oratores, multitudinis quodammodo serui existunt.

De Aristippo.

Aristippus cum naui uestus procellis impetentibus supra modum perturbaretur, quidam ex ijs qui simul nauigabant, Num'ne, inquit, etiam tu metu percelleris, quemadmodum uulgus? At ille, Prorsus, ait,

ait, neq; iniuria. Vobis enim de uita scelerosa infeliciq; labor est, et præsens periculum, mihi uero de felicitate atq; beatitudine.

De Theramene.

Theramenes cum in quadam domo uersatus, inde prodixisset, illa subito lapsu corruit. Atq; cum reliqui Athenienses alij aliunde ad eum confluerent, & inopinatae saluti congratularentur: ille præter omnium opinionem respondit, O Iupiter, cui nam me tempori reseruas? Nec multo post à triginta tyrannis de medio sublatus est, coactus sicutam bibere.

Qui nam in arte medendi studium posuerint.

Fama est, Pythagoreos summum studium nationemq; medicandi facultati impendisse. Plato etiam plurimum curæ in eam contulit. item Aristoteles, alijq; innumerabiles.

De Aristotele ægrotante.

Aristoteles cum morbo teneretur, & medicus ei præceptum quoddam iniungeret: Ne, inquit, me cures uel ut bubulcum, uel ut fossorẽ, sed prius causam ediffere: sic enim facili persuasionem me morigerum reddideris. docens his, nihil sine causa temereq; profrendum esse.

De Smindyridæ delicijs.

h s

Sminda

Smindyrides Sybarita adeò in luxuriam moliticiamq; prolapsus est, ut cum omnes Sybarita delictijs uacarent, uitaq; diffluerent, hic omnes longe post tergum relinqueret. Proinde quodam tempore, in rosarum folijs recumbens, somnumq; in ijs carpens, expergefactus dixit: Se tubera ex nimia lecti duricie inflata habere. Quomodo hic uel humi, uel in stragulo, uel in gramine collis alicuius accliuus cubare potuisset, uel etiam in pelle tauri, ut Diomedes, qualis lectus decet militem fortem et generosum, substratamq; habuisset pellem bubulam & agrestem.

Quomodo se Pisistratus erga suos ciues gesserit.

Pisistratus cum in regnum esset euectus, accersi iussit eos qui in foro deambulando atque otizando tempus tererent: & interrogauit, num quæ causa esset ipsis in foro oberrandi. simulq; dixit, Si tibi boues aratores mortui sunt, de meo cape rursus alios, atq; ad labores te confer: sin egenus & inops es seminum, de meo dentur tibi. ueritus, ne horum otium, insidias aliquas páreret.

De Zenone & Antigono.

Zenonem Cittiensẽ summa uerecundia precioq; habebat rex Antigonus. Accidit igitur, ut aliquando, nino supra modum impletus, obuiam Zenoni

noni fieret:quem exosculatus est atq; amplexus, ut temulentus. petijtq; ut sibi quid iuberet: & interposito temerè sacramento, confirmavit se præstiturum quicquid postulasset. & ille dixit ei, Abi & euome. graui sapienti q; reprehensione simul temulentiam eius taxans: simul uerò cauens, ne nimia comessatio potatioq; ei nocumentum adferret.

Ingenuitas morum & ingenij.

Hominem Laconicum, sed ruri agentem, quidam obiurgauit, quòd prorsus fletui & lacrymis ex intimis uisceribus manantibus indulgeret. At is liberè, reiectaq; omni dissimulatione, respondit: Quid facerem? inquit. non enim ego, sed natura mea mihi luctum excutit.

De Diogene.

Spartanus quidam hoc Hesiodi carmen laudibus ad cælum efferebat, quod ita habet:

Οὐδ' ἄν βοὺς ἀπόλοιο, εἰ μὴ γείτορ κακὸς εἴη.

Non uel bos pereat, nisi uicinus malus adsit.

Idq; audiente Diogene, qui, Atqui (inquit) Messenij cum bobus suis perierunt, & uos illorum estis uicini.

Quòd Socrates ut timorem, ita dona uilipenderit.

Socrates aliquādo, nocte iā ingruente, reuertebatur à coena. Adolescentes igitur scelerosi et nequā,
cum

cum cognouissent eum redire, clam expectarunt in insidijs, cum accensis facibus & furiarum laruis. Moris autem erat eis, etiam ceteros homines ludificari, atq; otium, quod daretur, in prauissimas eiusmodi ineptias conferre. Socrates uero cum eos aspexisset, nihil perturbatus constitit, & suo more interrogationes in eos intendit, quemadmodum in alios etiam in Lyceo, uel in Academia solebat.

Alcibiades ambitione quadam munificus, complura, magnaq; munera Socrati dono misit. Cum ergo Xantippe admiraretur donorum amplitudinem, & ea cuperet accipere, Socrates dixit: Sed & nos certemus liberalitate cum Alcibiade, & ea quae mittuntur ab ipso non capiamus, quadam munificentia. Item cum quis illi diceret, magnum esse, compotem eorū fieri quae cuperet: respondit, Sed multo maius est, ne cupere quidem ab initio.

De uaticinatione Anaxarchi.

Anaxarchus cum irruente tempestate, cognouisset ante Alexandrum lignis uacuum locum castris capturum esse, omnibus uasis & suppellectili in statiuis defossa, calones lignis onerauit. Cum igitur ad eum locum uentum esset, & ligna deficerent, omnes Alexandri mensae comburebantur, ut sese calefacere posset. quodam nunciante, apud Anaxarchum ignes extare, contulit se ad ipsum, & in Anaxarchi scena sese calefecit: audiensq; providentiam,

videntiam, collaudavit: & quæ abiecerat, duplo restituit, tum uasa, tum uestes, quoniam ipsius igni fuerat usus.

De athleta, qui cum uicisset, antequam coronam acciperet, expirauit.

Athleta Crotoniata, cum uictor è certamine Olympiorum discederet ad Hellanodicas, ut corona protiretur, deficiens anima mortuus est, cum repentino lapsu.

De Phrynæ lupæ, & Cimonis equorum imaginibus.

Phrynæ, quæ corpore quæstum fecit, imaginem Delphis in sublimi columna Græci erexerunt. Non autem simpliciter dico Græcos, ne uidear omnes illos in crimen uocare, quos omnium maximè amo, sed qui erant ex Græcis scelerosissimi. Statua uerò constabat ex auro. Item Cimonis æneæ equæ, prorsus ad equarum eius imaginem conuenientes, extiterunt Athenis.

Adolescentuli responsio, cum interrogaretur à patre, quid disceret.

Adolescentulus quidā Eretrieus Zenonis scholam literarum causa longo tempore frequentauerat. Reuersum pater interrogauit, quid nam sapientia

entia didicisset? qui cum se ostensurum dixisset, illi dignatus pater, uerba ipsi inflixit. At ille modeste patienterq; ferens, Hoc ipsum (inquit) didici, ut iram patris moderate ferrem.

De splendide uestitis.

Diogenes cum uenisset Olympiam, & Rhodios quosdam adolescentes uideret preciosis magnificisq; uestibus amictos, cum risu inquit: Hoc nihil est præter fastum. Deinde cum incideret in Lacedæmonios laceris squalentibusq; tunicis amictos: Hæc (inquit) longè alia est superbia.

De Antisthenis ob lacerum pallium arrogantia.

Socrates, cum uideret Antisthenem attritam partem uestis semper in conspectum protendere: Quin desinis, inquit, arrogantiam tuam nobis prodere?

De Antigono & psalte:

Psalter quidam apud Antigonom artis suæ specimen edebat. Cum uerò sepius Antigonus diceret, Constringe Netem, et rursus Mediam: indignatione commotus respondit, Auertant ò rex, à te diu malum hoc, ut me melius atq; exquisitius hanc artem teneas.

Quomodo Anaxarchus riserit Alexandrum, qui seipsum in dijs numerari uolebat.

Anaxarchus cognomento Eudæmonicus, ridebat Alexandrum, quòd seipsum deum faceret. Cum autem aliquando in morbum incidisset Alexander, & ei medicus sorbitionem imperaret fieri, ridens Anaxarchus, inquit: At nostro deo spes omnis in sorbillatione patellæ posita est.

De Alexandro, & lyra Paridis.

Cum Alexander uenisset Ilium, & omnia studiosis oculis contemplaretur, quidam Troum accedens, monstrauit ei lyram Alexandri. & ille: Maioris plurisq; inquit, facerem, hac Alexandri, si mihi lyram Achillis posses ostendere. Desiderabat enim strenui militis suppellectilem uidere, qua ipse fortium uirorum laudes cecinisset. Paridis uerò lyra quid cecinit aliud, quàm adulterijs accommodata carmina, & foeminis captandis demulcendisq; magis conuenientia?

De ridiculis & absurdis amoribus.

Quis est tam stupidus, qui non hos amores, & ob stultitiam ridendos, & ob absurditatem uituperandos putet? Primum Xerxis, quod platani amore capiebatur. Deinde cuiusdã adolescentis Atheniensis, summo loco nati, qui statuam Bonæ fortune ad Prytaneum stantem, deperibat: & sepe
in comæ

in complexus eius se insinuans, oscula dabat : atque inde raptus in furorem, œstroq; percitus, propter cupiditatem, in senatum ueniebat, & enixè rogabat, ut sibi eam liceret emere. At cum nihil proficeret, multis regijs sertis & coronis imagine coronata, oblato sacrificio, ipsaq; precioso uestitu exornata, profusis innumerabilibus lacrymis ipse sibi mortem consciuit.

Glaucam citharistriam alij ferunt canem, alij anatem, alij anferem adamasse. Solis etiam, quæ Ciliæ urbs est, Xenophontis filium aiunt canem desperiisse. Item deformem puerum Spartæ monedælam in delicijs habuisse.

De gubernatoribus nauium Carthagenensium.

Carthagenenses duos rectores singulis nauibus decernebant, non conuenire dicentes, ut cum duo gubernacula nauis haberet, quod nauigantibus utilissimum esset, & primas in tuenda naui teneret, id solum uacuumq; sessore & moderatore relinquere.

De Pausania & Simonide.

Cum in quodam conuiuio Simonides adesset, aiunt Pausaniam Lacedæmonium, qui unà epulabatur, iussisse, ut aliquid è sapientiæ præceptis depromptum narraret: & Ceum illum arrisisse, atq;

Memen

Memento te hominem esse, dixisse. Id Pausanias tunc temporis non magnopere curauit, & nihil fecit, captus iam superbia, eo quòd ad Medorum partes se applicuisset: & elatus ob hospitij ius, quod ei cum rege intercedebat: forsitan etiam uino depulsus à sede rectæ rationis. Cum uerò iam esset in Chalceeco, & cum fame luctaretur, iamq; calamitosissimam omnium mortem ob oculos cerne-
ret, tunc in mentem ei uenit Simonidis, & ter magna uoce exclamauit: O' Cee hospes, magnum quiddam in tuo sermone inerat: ego uerò inani persuasionem sum adductus, ut eum nullius momenti putarem.

De Artaxerxe & Dario.

Cum Artaxerxes interfecisset maximum natu filium, Darium ob insidias, quas patri intenderat: secundus ab illo, iubente patre, stricto acinace, sibi ipsi uim ante régiam attulit.

ÆLIANI VARIÆ HISTORIÆ Liber decimus.

De Pherenice ad spectandos Olympiorum ludos admissa.

Pherenice filium suum ad Olympia certaminis causa adduxit: & cum Hellanodice prohiberent eam à spectaculo ludorum, ad ius cum ip-
sis

sis descendit, dicens se patrem habere uictorem Olympiorum, atq; tres fratres, itemq; filium adduxisse pugillatorem. His rationibus causam contra populum obtinuit, legemq; quæ foeminas à spectaculis arceret, infregit, & Olympia spectauit.

De continentia Eubatæ.

Lais cum Eubatam Cyrenensem aspexisset, ardentissimo in eum amore cœpit flagrare, et de contrahendis inter se mutuò nuptijs, sermonem ei detulit. At ille metuens eius infidias, recepit sese id facturum. Non tamen negotium aut rem cum illa Eubatas habuit, sed castè sobrieq; se gessit. Sponsio uerò his conditionibus facta est, ut post ludos certamenq; rata deberet esse. Cum igitur uictor abiret è certamine, ne conuentis non stetisse uideretur erga foeminam, pictâ Laidis imaginem deportauit secum Cyrenam, inquiens se Laidem ducere, & pacta non præterire. quam ob causam mulier quæ ipsi nupserat, maximam statuam Cyrenæ ponendam curauit: sic remunerari uolens ipsius castitatem, & modestiam.

De quorundam animalium proprijs naturis.

Perdicum pulli simulac pedes exeruerant de integumento, uelocissimi sunt ad currendum. & anatum pulli statim post partum natant. & leonum

in um catuli, matrum uteros stimulant unguibus, ad lucem festinantes.

De Alexandri in rebus conficiendis celeritate.

Alexander, Philippi filius, terdecem stadiis continuo itinere confectis, antequam quietem caperet exercitus, cum hostibus confligit, et eos uicit.

De tyrannis, ex Aesopi scriptis.

Phrygium olet hic sermo: est enim Phrygis Aesopi. Suem, si quis eam comprehendat, uociferari, idque non temere. Etenim cum neque lanam portet, neque quicquam aliud eius generis, statim coniectura mortem augurari, scientem, seipsam usui esse utentibus. Similes autem mihi uideri solent suis tyranni, qui semper in suspicionibus et metu uersantur, cum sciant sicut sues, suam uitam solam omnibus deberi.

De uiris exilibus & macris.

In uulgus abiit horum uirorum nimia tenuitas: Sannyzionis comici poetae, Meliti tragici, Cinesiae circularium saltationum poetae, et Philetæ Heroici. Arcestratus uero uates captus ab hostibus, et ad lancem appensus, inuentus est habere pondus unius oboli, ut aiunt. et Panaretus tenuiss-

1 2 fimo

simo quidem erat corpore, ueruntamen sine omni morborum contagio uixit. Dicunt etiam, Hippocratem poetam non solum exigua breuiq; statura, uerum etiam deformi, exiliq; specie fuisse. Sed et Philippides, de quo loquitur Hyperides, tenuissimus fuit, ita ut in proverbium abierit: ut cum attenuatum aliquem dicere uolumus, eum *παραπλάγιον*, id est, Philippum factum esse dicamus. Testis est Alexis.

De quibusdam Astrologis, & anno magno.

Oenopides Chius, Astrologiae cum primis peritus, cum dedicaret in Olympijs legum tabulam, inscripsit in ea astrologiam quinquaginta nouem annorum, affirmans hunc esse magnum annum.

Meton Lacedaemonius, astrologiae peritus, columnas statuit, et in eis solis cursum annotauit, atque magnum annum (ut ipse dicebat) adinuenit, quem intra nouendecim annorum curriculum conclusit.

De beneficijs.

Aristoteles Cyrenensis dicebat, non oportere beneficium oblatum à quoquam recipere: aut enim ut rependere possit, molestias habiturum: aut si non referat, in ingratitudinis reprehensionem incursurum.

Quòd

Quòd helluo fuerit Philoxenus.

Philoxenus gulosus erat, & uentri seruiebat. Cum igitur olla coqueretur in caupona, tantisper delectabatur, & seipsum odoris conuiuiam praebebat. Cum uerò magis magisq; ei appetitus insurgeret, neq; iam deprauatae naturae frenum iniicere posset, superatus, ô dii immortales, iussit filium ollam emere. Qui cum responderet, cauponem eam magno precio uendere: Hoc suauior, inquit, & iucundior erit, quo maiori precio eam emero. Hæc memoriae prodenda sunt etiam, non ut ad imitationem eorum inducamur, sed ut fugere & declinare possimus.

De uetustis pictoribus.

Cum ars pingendi iam ortū duceret, & quodammodo in lacte fascijsq; uersaretur, adeò rudi et impolito stilo depinxerunt animantia, ut ascribere ad ea pictores necesse esset, Hoc est bos, illud equus, hoc arbor.

De Diogene laborante ex humero.

Dolebat Diogeni humerus, ex uulnere credo, uel alia quadam causa. Cum igitur uehementi dolore uideretur affici, quidam ex inimicis insultabat ei dicens: Quin igitur mortem obis ô Diogenes, &

l 3

teipsum

teipsum his damnis liberat. At ille respondit: Eos qui scirent quæ in uita fieri diciq; conueniret, in uita manere æquum esse: in quo genere hominum seipsum etiã numerabat. Verum tibi, inquit, qui neq; quid agendum, neq; quid dicendum sit, noueris, oportunum moriendi tempus est. Hæc uerò, qui sciam illa, par est in uiuis agere.

Archytæ apophthegma de hominibus.

Archytas dicebat: Quemadmodum si etiam summam diligentiam adhibeas, tamen piscem sine spinis non inuenias: sic neq; hominem inueniri posse, qui non dolosum spinosumq; quiddam habeat admixtum.

Quòd Archilochus seipsum redarguerit.

Critias reprehendit Archilochum, quod ipse de se pessimè sit locutus. Nisi enim, inquit, ipse de se talem opinionem & famam in Græciam intulisset, nunquam utique nos scire potuissimus, neq; eũ Enippo serua natum fuisse, neq; relicta Paro paupertate rerumq; penuria coactum in Thasum uenisse: neq; eũ uenisset, aduersus hos inimicitias gefisse: neq; tam ingenio malitioso esse, ut tam amicis quàm inimicis malè loqueretur. Adhæc, inquit, neq; eũ adulterũ, luxuriosum, iniuriosum esse, neq;

quod

quod est unū ex omnibus turpissimum, scutū abie-
cisse sciuissemus, nisi ipse de se prædicasset. Nequa-
quam ita me dii benè ament, bonus sibi ipsi testis
exitit Archilochus, tale dedecus infamiamq; sibi
concilians. Verū nō ego nunc hæc crimina in Ar-
chilochum conféro, sed Critias est qui eum accusat.

De pigrizia.

Socrates dicebat sororem libertatis esse pigri-
tiam: testesq; huius rei fortissimos, maximaq; li-
bertatis populos adducebat, Indos & Persas, qui
utriq; segnissimi essent ad laborandum. Phrygas
uerò, et Lydos, ad opus faciundum promptissimos
esse, qui cum seruitute degerent.

De ijs qui Aristidis & Lylandri filiabus de matrimonio fidem dederant.

Aristidis filias, ipso adhuc superstite, matrimo-
nio sibi desponderant Græcorū præstantissimi. Nō
aut Aristidis uitā respexerunt, neq; iustitiā eius su-
spexerūt: quoniā si horū emulatores exitissent, in
posterum etiā sponsione non destitissent. Iam uerò
cum ipse excessisset è uita, nullā rem amplius, neq;
familiaritatem cum puellis habuerūt. Posteaquam
enim uita defunctus esset filius ille Lysimachi, pau-
pertas eius cognita atq; in lucē prodita est, quæ res
illos etiam infortunatos homines à splendidissimis,
1 4 clarissi-

clarissimisq; ut mea fert opinio, nuptijs deterruit. Idem contigit in Lysandro. Cum enim inopem rescuissent eum esse, nuptijs renunciauerunt.

De Antisthene & Diogene.

Cum Antisthenes multos ad philosophiæ studium inuaret, & nemo morem ei gereret: tandem indignatus, nemini potestatem audiendi se permisit. Quare Diogenem etiam à sua conuersatione repulit. Cum uerò frequentior & magis assiduus esset Diogenes, etiam illum increpuit, minatusq; est, se baculum ei inflicturn: aliquando etiam in caput impegit. At ille non recessit, sed maiori studio cum quadam audiendi siti institit, inquit: Tu percutere tantum, ego tibi caput præbebo. neq; uerò tam durum fustem inueneris, quo me à tuis disputationibus abigas. quod cum audisset Antisthenes, intimus ei factus est amicus.

De ijs qui ex reipublicæ gubernatione suam rem au- xerunt.

Critias affirmat Themistoclem, antequam ad rempub. accederet, trium solum talentorum hereditate paterna rem habuisse: deinde uerò cum rem publici gessisset, & in exilium pulsam bona publicarentur, repertas fuisse centum talentorum facultates, quas congefferat. Similiter etiam Cleonem
ante=

antequam rempublicam capefferet, non habuisse dignam libero homine substantiam, post uerò quinquaginta talentorum rem reliquisse.

De Syracusio Daphnide, & bucolicis carminibus.

Daphnim bubulcum alij perhibent in delicijs Mercurio fuisse, alij filium, nomenq; ex euentis inuenisse. Dicitur enim natus ex nymphea: & postquam in lucem esset editus, sub lauro expositus. Boes uerò quas pauit, aiunt sorores fuisse Solis, quarum in Odyssæa mentionē facit Homerus. Cum autem in Sicilia pasceret Daphnis, una ex nymphis eum amare cœpit, uenustum pulchrumq; & cum ipso rem habuit cum esset in ætatis flore, quo tempore solet pulchrorum adolescentum pubes esse speciosissima, ut alibi dicit Homerus. Pactumq; inuenerunt, ut ad nullam aliam accederet: alioquin enim in fatiis esse minata est, ut oculis caperetur, si fuisset ea transgressus. Atq; de his mutuò fidē derunt. Aliquibus uerò diebus post, cum regis filia deperiret eum, uino inebriatus, uiolauit fidem, & cum puella commercium agitauit. Hinc Bucolica primum cantari cœpta sunt, quibus hoc oculorum Daphnidis incommodum materiam dedit. Primus id genus carmina Stesichorus Himeræus scripsisse traditur.

De eo qui proprios dentes absorbuit.

Eurydamas Cyrenus, in cestuum lucta victoriam adeptus est: cumq; ab aduersario dentes essent ei decussi, statim eos absorbuit, ne qui contra luctaretur, animaduerneret.

De Agesilao.

Rex Persarum de contrahenda amicitia legatos ad Agesilaum misit: qui respondit, fieri nō posse; ut sua priuatim amicitia frueretur. Sin Lacedæmonijs communiter omnibus amicus fieret, se quoque in amicitie ius uenturum, inquit, quandoquidem in omnibus etiam ipse locum haberet.

De Platone.

Platonem in ulnis ferebat Perictione. Cum uero Ariston sacra litaret in Hymetto Musis et Nymphis, dum obeunda rei diuinæ darent operam, illa Platonem in proximis myrtis, densis et spissis reposuit. Cui repente examē apum Mylettici mellis, in os insidentes, cecinerunt: præsignificantes hanc re, Platonis eloquentiam et lingue facundiam.

De Dioxippo.

Dioxippus in Alexandri Macedonumq; presentia correpta claua, Corrbagū armatum ex Macedonibus ad certamen prouocauit: et cum ei hastā excussisset, ui rapuit hominem cū armis, et in iacentis

ſacientis collum aſcendit, ſtrictoq; gladio quo cin-
ctus erat, armatum interemit. Quamobrem Ale-
xander illum odio habuit. quod cum uideret, ani-
mum deſpondit: et triſtitia mœroreque conſectus, ui-
uere deſijt.

ÆLIANI VARIÆ HI-
ſtoriæ Liber undecimus,

De Oricadmo, & arte pu-
gillandi.

Oricadmus luſtæ & pugillationis fuit le-
giſlator, ſuaq; induſtria Siculum morem
pugillandi (quem uocant) excogitauit.

De Oræbantij carminibus, Da-
retis & Melifandri.

Oræbantij poemata ante Homerum extiterūt,
ut ſerunt Trœzenij. Item Dares Phryx, ut dicunt,
ante Homerum aliquot ſeculis uixit, cuius Phry-
giam Iliadem uſq; in hunc diem conſeruatam in ali-
quo loco ſcio. Melifander Lapitharum & centau-
rorum pugnam uerſibus mandauit.

De Icho, & luſtæ.

Ichus Tarentinus luſtas exercuit, ſobrie per uni-
uerſum pugillandi tempus uiuendo, moderatè cibus
uſcendo, et à uenere per totam uitam abſtinendo.

De caluiciæ Agathoclis,

Agathon

Agathoclem Siciliae tyrannum aiunt perquam ridiculo & turpissimo capite fuisse. Cum enim paulatim defluentibus capillis denudaretur, pudore ductus myrtea corona crinem obtexit, quae quasi uallum erat, & tegmen caluiciae. At crinium destitutio Syracusios non clam erat, neque latere poterat. Silentio tamen inuoluere cogeantur, propter impiam & ad audendum proiectam tyranni mentem.

De quibusdam iniuste sacrilegum nomine condemnatis.

Cum aliqui sacrificium Apollini offerrent, Delphi per insidias eos circumuenerunt, & thuri placentisque clam iniecerunt sanctas pecunias: atque sic comprehensos eos, tanquam sacrilegos, abductos in petram, iuxta legem Delphicam precipites dederunt.

De moecho.

Accidit, ut in oppido Thespiarum adulter caperetur: atque cum per forum uinctus duceretur, aliqui ex familiaribus & amicis eum ui eripuerunt. ex quo mota est seditio, magnaque hominum strages, & infinite caedes factae sunt.

De Lyfandro & Alcibiade.

Ethocles Lacedaemonius dicebat, duos Lyfandros Spartam ferre non posse. & Archestratus Atheniensis dicebat, duos Alcibiades in ciuitate Atheniensium

nienſium tolerari non poſſe. Adeò, tametſi diuerſi
& contrarij, tamen erant intolerabiles.

De Hipparchi morte.

Hipparchus ab Harmodio & Ariſtogitone
interfectus eſt, eo quòd ſororem Harmodij, fortaſſis
dignam ad ferendum deo caniſtrum more pa-
trio, in Panathenaicis admittere noluerat.

De quibuſdam laudatiſſimis pau- perrimisq; uiris, qui dona re- cipere noluerunt.

Omniũ Græcorum clariſſimi præſantiſſi-
miq; uiri, per totam uitam in extrema mendicita-
te uerſati ſunt. Quis igitur diuitias laudarit, cum
omniũ Græcorum probatiſſimis uiris ſorte qua-
dam paupertas per uniuerſam uitam adhæſerit?
ſunt autem hæc eorum nomina: uelut Ariſtides fi-
lius Lyſimachi, qui multa præclare domi militiæq;
geſſit, & Græcis tributum imperauit: at ille non
tantum poſt obitum reliquit, ut exequijs celebra-
dis ſumptus eſſet. Phocion etiam egenus erat, attamen
cum Alexander mitteret ei centum talenta,
interrogauit, Quam ob cauſam hæc mihi donat?
Qui cum reſponderent, quoniam te ſolum ex om-
nibus Athenienſibus bonum honeſtumq; uirum iu-
dicat: Sinat igitur, inquit, me talem eſſe.

Etiam Epaminondas Polymnidis filius, pau-
per

per erat. Cum autem Iason ei quinquaginta aurum talenta mitteret, iniuriam, inquit, mihi facis. Sed quinquaginta drachmas à ciue mutuatus, ut essent pro uolatico, profectus est in Peloponnesum. Cum uerò nuncium allatum esset, satellitem eius pecunias à captiuis cepisse, Mibi, inquit, da scutum. Tu uerò tibi cauponā eme, in qua uiuas. Non enim ulterius pericula subire uoles, cum diues sis factus.

Pelopidas, cum obiurgarent eum amici, quòd pecuniariae rei ad uitam tuendam conferentis, nullam curam gereret: Et, inquit, mehercule res utilis est, uerum huic Nicomedi: intento digito in hominem quendam claudum & mutilum.

Scipio quinquaginta quatuor annorum spacium emensus, neq; emit, neq; uendidit quicquam. Adeò paucis fuerat contentus. Cum autem quidam ei scutum eleganter apparatus ostenderet, dixisse fertur: Atqui Romanum ciuem par est in dextra spem ponere, non in sinistra.

Ephialtes Sophonidae filius pauperrimus fuit: tamen cum amici decem talenta ipsi dono darent, non accepit: Hæc (inquiens) me cogerent, siquidem reuerenter uos habere, aliquid præter ius cōcedere: sin minus uos obseruarem, ingratisimū uideri.

De Zoilo.

Zoilus Amphipolitanus, qui stilum in Homerum, Platonem, aliosq; strinxit, Polycratis fuit auditor.

ditor. Hic Polycrates etiam accusationem scripsit contra Socratem. Zoilus uero ille, canis rhetoricus nominatus est. Erat autem talis. Barbam submissam alebat, caput usque ad cutem radebat, palliū supra genua pendebat: studiosus malè loquendi, se rendis litibus operam sedulò dabat: contumeliosus denique nequam erat. Rogante quodam erudito uiro, quamobrem omnibus male loqueretur? Quoniam (inquit) malè facere cum uelim, non possum.

De Dionysio Siculo.

Dionysius Siculus medicinæ nauabat operam, et ipse curationes, sectiones, uisiones, et reliqua faciebat.

De placenta Socrati ab Alcibiade missa.

Cum Alcibiades magnam et pulcherrimè confectam placentā Socrati misisset (qualia munuscula solent ab amasijs, amatoribus, ad excitandū amorem dono dari) Xantippe suo more irata, eam de canistro eiecit et conculcauit pedibus. His Socrates cum arrisisset, inquit: Nunquid non tu simul carebis ea? Quod si quis putat hæc quæ dico puerilia, et nullius precij esse, is sanè non nouit, ex his etiam de fortibus et bonis uiris probationem fieri, si ea nihili pendant, quæ uulgius ornamenta dicunt esse mensæ, et uictus anathemata.

De

De uiro Siculo acutis oculis prædito.

Hominem quendam Siculum adeò perspicaci exactoq; uisu in Sicilia fuisse perhibent, ut è Lilybæo usq; ad Carthaginem intentis oculis, nihil falleretur: & numerum nauium quæ Carthagine soluebant, indicaret, neq; ullam prætermitteret.

AE L I A N I V A R I A E H I - storiarum Liber duodecimus.

De Aspasia.

Aspasia Hermotimi filia, Phocensis, postquam mater eius cum partu animam simul egisset, in orbitate est educata, atq; in penuria, modeste tamen & liberaliter. in somnium uerò frequenter apparebat, euenturæ fortunæ uaticinium præ se ferēs, quod uiro pulchro bonoq; nuptura esset. Cui adhuc puellæ, enatus est tumor in ipso mento, aspectu deterrimus, atq; tum patri, tum ipsi puellæ summum dolorē afferens. Proinde pater eam ad medicum adduxit, qui se curaturum recepit: sed ea lege, si tres sibi stateres persoluerentur. Cum ille se tantum non habere diceret, medicus neq; se medicinam parare posse diebat. Atq; hæc summæ tristitiam, ut uerisimile est, Aspasiæ augebant: quæ discens,

uens in acerbissimo luctu uersata est: et speculum
in genibus tenens, seseq; in ipso contemplata, uehe-
menter doluit. Cum igitur præ dolore non cœna-
set, planè opportunus eam somnus inuasit, unaq;
cum somno columba accessit, et in mulierem mu-
tata: Bonum animum, inquit, geras, ualeantq; me-
dici cum suis pharmacis: tu uerò rosea sarta Vene-
ris, quæ iam aruerint, capè, eaq; contrita tuberi im-
pone. Hæc ubi audisset, et executæ esset, tuber eua-
nuit: rursumq; Aspasia inter omnes puellas, recepta
speciosissimè deæ beneficio, pulchritudine, formo-
sissima fuit atque in tantum gratis ditata, ut illius
seculi nullam puellam secundam haberet: coma fla-
ua, capillisq; paulum crispantibus prædita. Oculos
habebat maximos, et aduncum quodammodo na-
sum, aures breuiore. Cutis tenera, et uultus color
ad roseum accedebat: ob quam causam eam Pho-
censes, cum adhuc infans esset, Mito nuncuparunt.
Labra rubicunda, dentes niue candidiores. Plantis
etiam pedum ualebat; quemadmodum Homerus
pulcherrimas feminas suo quodam uocabulo καλὰ
ῥοσὶ ποτὶ nominat. Vocem habebat suauem et
teheram, ita ut ipsa loquente Sirenem audire te di-
teres: ab omni curiositate muliebri, et ornatu alia-
ena. Opes enim plerunq; solent hæc subministra-
re. Ipsa uerò inops, et ab inope parente enutrita,
nihil ornatus, neq; sumptus in formam conferebat:

m Veniē

Venit autem quodam tempore ad Cyrum filium Darij & Parasatidis Aspasia, fratrem Artaxerxis, neque libens, neque libenter ipsam dimittente patre, sed uis coacta, sicuti persepe uenerunt, captis urbibus, cogentibus tyrannis aut satrapis. Unus igitur ex satrapis Cyrum cum alijs puellis eam ad Cyrum adduxit, statimque reliquis omnibus concubinis anteposita est propter integritatem animi et morum uerecundiam, & carentem omni fūco pulchritudinem. Etiam hoc eam adiunxit, ut præ ceteris amaretur, quod singularis esset prudentiæ. Proinde Cyrus eam sæpenumero de rebus incumbens in eam filium adhibuit: & quotiescunque sententiam eius secutus est, nunquam poenituit. Cum autem primum sisteretur Aspasia Cyro, iam iam coenatus erat, et bibere uolebat more Persico. Etenim Persæ, postquam cibo saturati sunt, uino & propinationibus indulgent, potum tanquam hostem aggredientes. Inter media pocula igitur quatuor uirgines Græcæ ad regem Cyrum adducuntur, in quibus etiam Phoenicis Aspasia erat. Erant autem pulcherrimè ornatae. Nam tres reliquæ ab amicis mulieribus, quæ unà cum ipsis ascenderant, crinibus erant pectus, compositæque, & faciem pharmacis unguentisque unxerant. Itaque à nutricibus acceperant documeta, quomodo admodum erga Cyrum se gerere deberent, quomodo adblandiri, et non refugere si accederet, neque si tangeret,

ret, egrè ferre, & osculū osculo repensare oportere, omnib. deniq; præceptis et institutis amatorijs quibus uti mulieres ad fucandā faciem solēt, instructæ: atq; alia aliā pulchritudine superare cōtendebat. Aspasia uerò neq; splendidā tunicā induere uolebat, neq; magnifico uestitu corpus suū ampiciri patiebatur, neq; lauxre sustinebat: sed gemebunda omnes deos implorabat Græcos & Eleutherios, patris nomen inclamans, seipsam patremq; detestabatur, seruitutis manifestæ ac certæ signū reputabat stolam circa corpus inusitatam, & apparatus si perfluum: uerberibus ad induendum cogeatur. ac tametsi summo cum mœrore iussis eorum uix obtemperaret, tamen coacta est eiusmodi quæ nō uirginē, sed scortū decerēt facere. Reliquæ igitur cum uenisset, ad Cyrū respicere, subridere, latitiā uultu præ se ferre. Aspasia uerò in humum oculos deijcere, ignito quodā et perquam elegāti rubore facies uniuersa suffundi, oculi lacrymis pleni esse, omnib. deniq; gestib. uerecundiā quādā representare. Vbi uerò rex iussisset sibi asidere, reliquæ promptissimè me parebāt: at Phocis illa dicto audiēs non erat, dō nec coactā ui qui eā adduxerat satelles, collocaret. Cū aut Cyrus cōtrectaret, et cōtēplaretur earū oculos, genas atq; digitos, reliquæ facile patiebātur. At illa nō sustinebat. Si enim extrema manu saltē Cyrus attingeret, exclamabat, dicebatq; eū nō impunè la-

turum, si talia fecisset. Ea re supra modum delectatus est Cyrus. & cum attrectante mamillas, illa surgeret, & se in pedes conijceret: contra Persarum cōsuetudinem, ardente amore Cyrus erga ingenuitatem eius flagrare cœpit. respiciensq; ad emptorem: Hanc, inquit, solam ingenuam & incorruptā adduxisti. Reliquæ uerò tam facie quàm moribus sunt impostrices. Quamobrē Cyrus eam plus amauit omnibus, cum quibus unquam consuetudinem habuisset. In posterum uerò mutuus inter illos amor coaluit, confirmatusq; est: & usq; adeo increuit, ut propemodum etiā æquabilitas intercederet, neq; quicquā differret à Græcorū cōiugiorū cōcordia atq; modestia. Proinde regis in Aspasiā animus atq; amor, non per Ioniā solum, sed per uniuersam Græciā fama rumoreq; celebratus est: itemq; Peloponnesus sermonibus de Cyro & ipsa plenus fuit. Ad regem etiam magnum hæc gloria peruenit. Creditum est enim, post ipsam, cum nulla muliere, rem habuisse regē. Ex his omnibus in mentem uenit Aspasiæ insomnij, columbæ, uerborūq; eius, & quæcunq; dea prædixisset. Quare credit, ab initio se illi curæ fuisse, atq; sacrificia gratificatoria peregit. Primum igitur satis ingens idolum in honorem eius faciendum curauit, quod imaginē Veneris appellabat, & gemmis picturatā columbam propter statuit, atq; singulis diebus, sacrificijs

ficijs et supplicationibus beneuolentiam et fauorem deæ exposcebat. Patri uerò Hermotimo, innumerabilia splendidaq; dona misit, atq; locupletem eū reddidit. Summa continentia per uitam usa, ut testantur tā Græcorū quā Persarū fœminæ. Hormus aliquādo ex Thessalia Cyro mittebatur, à Scopaiuniore, q̃ Scopæ e Sicilia dono missus erat. Hic portus mirabili quadam arte, uarietateq; cōfectus esse uidebatur. Omnibus itaq; quibus eū ostendisset Cyrus, mirantibus, gauisus thesauro, repentē circa meridiem ad Aspasiā se contulit: cumq; eam reperisset dormientem, subter uestem insinuans, sese clam acclinauit, et tacitē sineq; strepitu permansit, donec illa somnum perfecit. Quæ cum experrecta uidisset Cyrum, complexa est eum solito more et consuetudine. At ille extractum de cista portū, monstrauit ei, dicens: Hic certē, uel filia, uel matre regia dignus est. cumq; annuisset illa: En, inquit, eum tibi possidendum dono: tu uerò cura, ut è collo suspensum gestes. Quæ non recepit munus, sed prudentissimē respondit: Et quomodo, inquit, auisim, cum hoc donum potius matrem tuam Parasatidem deceat? illi igitur mittito. Ego uerò uel sine ornamento hoc, tibi collum satis uenustum præstitero. Aspasia itaq; prudentissimo consilio, contrarium reliquis regum uxoribus faciens, eas longē superauit. Sunt enim illæ rerum ad ornatum mun-

dumq;

dumq; pertinentium plus equo studiosæ. Hoc res-
 ponso delectatus Cyrus, Aspasiã uehementius ama-
 uit: & hæc facta dictaq; singula in epistolam con-
 scripta, ad matrem unã cum portu misit. Et Para-
 satis accepto munere, non tam propter missum da-
 num, quã propter aurum gauiſa est, & ob hæc
 maximis regijsq; muneribus Aspasiã remunerã-
 ta est. Hoc enim summam ei betitiã faciebat, quod
 tametsi uel sola apud filium excelleret. Aspasia, ta-
 men se uellet superari à matre ipsius. Aspasia igitur
 munera collaudauit, & non indigere se illis di-
 xit, quoniam sibi plurimæ pecuniæ cum muneribus
 uenissent: sed remisit ad Cyrum, Tibi (inquit) hæc
 usui possunt esse, qui magnam hominum multitudine
 alis: mihi uerò sufficit, si te simul amem,
 & ornamento utar. atq; his Cyrum non immerita
 to uehementer commouit. Etenim sine omni con-
 trouersia, tum formæ pulchritudine, tum etiã ma-
 gis integritate & nobilitate animi admirabilis hæc
 mulier extitit. Posteaquam uerò Cyrus in prælio
 contra fratrem esset occisus, et Cyri exercitum ad-
 uersarij cepissent, illa etiam in manus hostium inci-
 dit. Sed requisiiuit eam singulari studio curaq; rex
 Artaxerxes, nomen eius & uirtutem cognitã ha-
 bens. Cum autem uinctã eam ducerent, excandu-
 it, & huius facinoris autores in uincula coniecit.
 Iussitq; ipsi magnificum, splendidumq; uestitũ da-
 ri. Quod

ri. Quod cum audiuiſſet, cum lacrymis & gemitu deprecata eſt: attamen induere ſtolam à rege donatam coacta eſt magna ui. Nam ſummo luctu Cyri obitum deplorabat. Eam cum induiſſet, omnium mulierum formoſiſſima uiſa eſt, ſtatimq; Artaxerxes ignem concepit, et contabuit. Itaq; primam inter omnes uxores illā habuit, mirificoq; honore proſecutus eſt. Quare gratū ei ſacere conabatur, ſperans poſſe ſe memoriam Cyri ex animo ipſius euellere, & perſuadere, ut ſe non minus illo amaret. Verū tardè ſeroq; tandem ſpe potitus eſt. Etenim confirmata in Cyrum beneuolentia, quæ iam in Aſpasia radices egerat, quaſi philtrū inſanabile penitus ipſi inſederat. Paucis poſt diebus Teridates eunuchus mortem obit, formoſiſſimus omnium in Aſia iuuenū, atq; pulcherrimus. Is iam è pueris exceſerat, et in adoleſcētibus numerabatur. Hic regi potiſſimum in delicijs fuiſſe dicebatur. Quamobrē grauiſſima lamentatione & acerbifiſſimo mœrore eius morte affectus eſt, ac publicus per uniuerſam Aſiā ſqualor luctusq; fuit, omnib. in hoc regi gratificantibus: nemoq; ad regē accedere, uel cōſolatione aliqua dolorē eius leuare audebat. Etenim exiſtimabāt fieri nō poſſe, ut ab hac acerbitate renocaretur. Exacto demū triduo, Aſpasia uestē lugubrē induta, ueniēte rege ad balneū, ſtetit lacrymans, oculisq; in terrā deſpiciens. Qui cū conſpexiſſet, con-

m 4   ſterna

sternatus est: causamq; quamobrem aduenisset, rogauit. & illa: Te rex, inquit, lugentē moerentemq; consolatum ueni, si tibi sic uisum esset: sin minus, retrogrediar. Quisus hac cura Persa, iussit, ut in thalamum rediens praestolaretur, donec ueniret. atq; illa mandato paruit. Qui reuersus, uestem eunuchi, supra pullam Aspasia circumdedit: & quodammodo conueniebat ei uestis adolescentis, magisq; splendere forma uenustasq; ipsius hac ratione regi, qui puerum amasset, uidebatur. Cumq; semel his captus esset, rogauit eam, ut sic amicta semper ad se accederet, donec luctus uiriditas & flos exaruisset. atq; illa gratificans ei, morem gessit: sonlaq; ex omnibus Asiae non modò foeminis, sed etiam filiis, cognatisq; regem Artaxerxem consolata est, & tristitia languorem sanauit, acquiescente rege sollicitudini ipsius, & consolationem libenter admittente.

De Musis.

Nemo uel fictor, uel pictor, filiarum Iouis imagines armatas nobis exhibuit. quo significatur, id uitae genus quod in Musis consumitur, placatum simul & mansuetum esse oportere.

De Epaminonda, Daiphanto, & Iolaïda.

Epaminondas cum mortiferū uulnus in Mantinensi

timenssi pugna accepisset, delatus in castra uiuus
adhuc, Daiphantum accersi iussit, ut ipsum ducem
declararet, quem cum occubuisse dicerent, rursus
iussit Iolaidam uocari. Cum uero ipsum etiam mor-
tuum esse dicerent, suasisit suis, ut pacem cum hosti-
bus & amicitiam facerent, eo quod nullum amplius
ducem Thebæ haberent.

De Sesostride.

Aegyptij dicunt, Sesostridem à Mercurio, sol-
lertiam & consilia didicisse.

De Laide.

Lais scortum, ut refert Aristophanes Byzan-
tius, etiam Axine dicta fuit. Quod eius cognomen-
tum, morum & ingenij feritatem & seuitiam
redarguebat.

De Marij & Catonis pa- rentibus.

Omniū risu digni sunt, qui maiorum stem-
mata iactitant. siquidem in Romano populo, Ma-
rij quidem patrem ignoramus, ipsum uero pro-
pter rerum gestarum magnitudinem admiramur.
Catonis etiam senioris patrem si quis nosse uelit,
multo studio requirat necesse est.

De Alexandro & Hephæ- stione.

Alexander Achillis monumentum coronauit,

m s & He

et Hephæstion Patrocli : significans , se tanto amore Alexandrum prosequi , quanto Patroclus Achillem.

De Cleomenis dolo contra Archonidem.

Cleomenes Lacon assumpto uno ex familiaribus suis Archonide , eum consortem et adiutorem sui propositi fecit. Iuravit igitur ei , si uoti compos fieret , se omnia cum ipsius capite transacturum esse. Cum uero potitus rerum esset , occiso socio , caput eius exectum uasi pleno mellis imposuit : et quotiescunque aliquid agere instituisset , oculos in urnam deflexit . atque sic omnia peregit , dicens se pactum non uiolare . neque iusiurandum fallere : etenim consilium se cum Archonidis capite capere.

Quomodo sponte discesserit e patria Timesias.

Timesias Clazomenius bene iusteq; Clazomenijs præerat. Etenim uir erat omni uirtutis genere ornatissimus. Inuidia igitur quæ eiusmodi uiris uim adhibere consuevit , etiam in illum suam acerbiter atque stimulum contulit. Et primum quidem , parum eum inuidia uulgi commouebat. Verum hoc in causa fuisse , quamobrem patriam reliquerit , aiunt. Transibat quodam

dam tempore per scholam, pueri uerò dimissi à præceptore ludis operam dabant: cumq; duobus de linea incidisset contentio, alter iurabat, Sic ego Timesij cerebrum discussserim. Hoc audito, ille, putans se in communi omnium hominum inuidia positum esse, & uehementer à suis ciuibus odio haberi, siquidem & pueri odissent, nedum uiri, sponte atque ultrò è patria concessit.

Quòd primi excuderint monetam Aeginetas.

Aeginetæ quondam plurimum inter uniuersos Græcos poterant, temporis fertilitatem & opportunitatem nacti. Copias enim nauales possidebant, & erant potentissimi. sed & contra Persas emicuerunt, & idcirco prima palma eis delata est. & primi nomisma percusserunt, quod ex ipsis nomen accepit, ut Aeginense nomisma uocaretur.

De Pallantio colle, & Febris templo atq; ara.

Romani sub Pallantio colle, Febri templum & aram coedificauerunt.

De adultero in Creta comprehenso.

Adulter

*Adulter Gortyna in ciuitate Crete deprehen-
sus, et in iudicium adductus, criminisq; conuictus,
lana coronabatur. Ipsa uero coronatio redargue-
bat eius mollitiem, timiditatem, mulierositatem. et
estimata est ei publice quinquaginta staterum
summa: atq; ad turpissimam infamiam redacto,
omnes ad gerendam in republica dignitatem uie
sunt intercluse,*

Quomodo Gnathæna confuta- uerit loquacem.

*Venerat ex Helleponto ad scortum Atticum
Gnathenam, amator quidam, eius fama et nomi-
ne permotus. Cū itaq; inter pocula plurima effuti-
ret, et importunus esse uideretur, respondens Gna-
thæna: Nunquid enim, inquit, tu te ex Helleponto
uenire dixisti? cumq; annuisset: Cur igitur, inquit,
primariam inibi ciuitatem ignoras? Qui cum dice-
ret, Et quæ tandem est illa? Sigeum, respondit. et
artificiose hoc nomine, futilem eius loquacitatem
coercuit. (σῆγμ' enim silentium et taciturnitas apud
Græcos appellatur.)*

De quibusdam uenustate corpo- ris excellentibus.

*Amabilitate formæ maximè floruisse dicun-
tur, apud Græcos Alcibiades: Romanum uero Sci-
pionem, Demetrium Poliorcetam, ferunt certasse
uenu-*

uenustate. Alexandrum etiam Philippi filium sine
curatone formæ speciosum extitisse perhibent. Ca-
pillis enim disiectos confusosq; ei pependisse, qui
erant flauii. Ferunt etiam, formidabile quiddam in
facie Alexandri in fuisse. Homerus uero, cum uult
significare formosos, arboribus eos cōparat: uelut,

Ὅτ' ἀνέδραμεν ἐπὶ τοῖς ἴσος.

De præstantissimis quibusdam ui- ris, qui cum infantibus colluserunt.

Herculem aiunt labores, quos in certaminibus
subibat ludicris, alleuasse. Ludebat autem ille Iouis
& Alcmenæ filius remissius cū pueris. Sed & Euri-
pides eundem deum introducit, & facit dicentem :
παίζω, μεταβολὰς γὰρ πόνων αἰεὶ φίλῃ. id est, ludo,
quoniam laborum uicissitudo semper mihi grata
est. Dicit autem hoc, puerum tenens. Socrates etia-
am aliquando deprehensus est ab Alcibiade, ludere
cum Lamprocle adhuc infante.

Agefilaus uero arundini insidens, equitauit cū
filio suo adhuc infante. & cum quidam risisset,
Nunc, inquit, tace: cum uero & ipse pater euase-
ris, tunc etiam imitaberis patres. Sed & Archy-
tas Tarentinus reipub. simul & philosophiæ stu-
dio deditus, factus iam maritus, seruis abundans,
maximè liberis eorum delectabatur, & cum ser-
uorum

uorum filijs ludicra agitabat: plurimumq; inter epulandum, illorum praesentia delectari solebat.

Quorum uirtuti Alexander infensus fuerit.

Perdiccam oderat Alexander, quod esset bellicosus: Lysimachum, quod militandi peritus: Seleucum, quod magni animi. Antigoni uero ambitio eum offendebat, & Attali imperatoria dignitas, et Ptolemæi prosperitas.

De Demetrio in ædes scorti commeante.

Demetrius tot gentium dominus, Lamiae meretricis ædes cum armis & diademate frequentabat. Non exiguam ei turpitudinem attulisset, si tantum eam in suam domum accersiuisset. At ille ipse studiose eam conuenit. Ego quidem pluris fecerim Diodorum tibicinem, quam Demetriū regem: si quidem ille uocatus à Lamia, uenire recusauit.

Quod Phaon formosus fuerit.

Phaonem omnibus hominibus elegantia forma præstantem, Venus in lactucis abscondit. Alij dicunt eum portitorem fuisse, & hoc officium subijisse. Venisse autem aliquando Venerem traicere uolentem: atq; illum nescientem, quis nam esset, libenter prompteq; recepisse, magnaq; diligentia, quò

quò ubluerat, eam auexi, se. Pro quibus meritis alabastrum ei cum unguento dea donauit, quo unctus Phaon omnium hominum speciosissimus euasit; atque eius amore Mitylenenses fœminæ captæ sunt. Postremò deprehensus in stupro, trucidatus est.

De Sappho.

Poetriad Sappho filiam Scamandronymi, Platonis filius Aristonis, in doctis & sapientibus numerat. Audio fuisse etiam in Lesbò Sappho aliam metricam, non poetriad.

De lusciniâ & hirundine.

Hesiodus testatur lusciniam solam ex omnibus auibus somni expertem esse, seduloq; in uigilijs uersari. Hirundinem uerò non prorsus semperq; uigilare, sed dimidium tantummodò somnum perficere. Has autem pœnas luunt propter facinus in Thracia perpetratum, in cœnam illam illicitam.

De Lacedæmoniorum fœminis.

Lacedæmoniorum matronæ, quotquot audiuiſſent, suos filios in pugna cecidiſſe, abire solebāt, & inspicere uulnera tā cominus, quàm eminus inflicta: et si plura ex aduerso eſſent facta, cū gaudio, magnaq; quadā granitate, et affectus toruitate, in maiorum auita

auita monumenta filios deferebant. Sin alio loco
vulnera acceperant, pudore suffusa, lacrymisq;
confecta, quàm maxime poterant clandestina fuga
discesserunt relictis mortuis, ut in communi sepul-
chro humarentur, aut furtim surreptos in dome-
stica sepulchra deportabant.

De Titormi & Milonis robore, & de quodam diuerbio.

Milonem, elatum animum ob corporis robur
gerentem, in Titorum bubulum aiunt incidisse.
Cumq; uideret Titormi corpus aspectu prægran-
de, uirum eius experimentum sumere uoluisse. Ti-
torem uero, se non admodum robustum esse di-
xisse. Cum uero ad certamen descendisset, abiecta
ueste, maximæ molis lapidem primum quidem ad
se traxisse, deinde remisisse, & hoc bis aut ter fecisse:
tum eum usq; ad genua sustulisse, atq; postremo
sublatum in humeros, usq; ad octo orgias portasse,
& abiectisse. Milonem uero Crotonitatem uix mo-
uere lapidem potuisse. Secundum deinde Titormi
certamen hoc erat. Ad gregem abiit, & stans in
medio, maximum ferissimumq; taurum pede præ-
hendit, qui cum uellet effugere, non ualebat. Alium
item accedentem, attractum pede, similiter tenuit.
Quo uiso, Milo palmas ad cælum extendit, O' Iu-
piter, inquit, num hunc alterum Herculem no-
bis

bis dedisti? Hinc ortum prouerbum aiunt, Hic est alter Hercules.

De Celtarum audacia.

Omniū hominū ad subeunda pericula promptissimos esse Celtas audio. Proinde in honorem eorum, qui in prælijs fortiter occubuerunt, cantiones componunt, & coronati pugnas ineunt. Sed & trophæa statuunt, simul gloriantes rebus gestis, simul Græcorum more monimenta earum posteritati relinquentes. Aded uerò ducunt ignominiosum fugere, ut è corruentibus & incidentibus adibus sæpe non effugiant, sed ne ardentibus quidem, ita ut incendio igniq; circumueniantur. Multi etiam fluctuans mare sustinent. Quidam etiam in fluctus sese iniiciunt, & eorum impetum excipiunt, protensis gladijs euaginati, & hastis uibratis, perinde atq; si uel terrere, sed uulnerare possent.

De Smindyridæ ciborum delicijs, & uoracitate.

Smindyridam Sybaritam usq; adeò gulæ deditum fuisse perhibent, ut cum prociis ambiret Agaristam Clisthenis filiam, Sicyonem proficisceretur: & mille coquos, totidemq; aucupes, atq; mille piscatores adduceret.

Quibus multi clarissimi uiri adiutoribus & familiaribus usi fuerint.

n   Adiutores

Adiutores habuerunt, Vlysses Alcium, Admetes Chironē, Patroclus Achillem, Agamemnon Nestorem, Telemachus Menelaum, & Hector Polydamantem. Itē quatenus eum secuti sunt Troes Antenorem: & Pythagorici, à Pythagora sunt adiuti. Democritei fructum ex Democrito perceperunt. Quod si Socratem Athenienses audiuiſſent, omni ex parte beati fuiſſent, ſi ſapientiæ operam dediſſent. Hieron Dinomenis filius, uſus eſt Simonide Ceo, Polycrates Anacreonte, Xenophonte Proxenus, Antigonus Zenone. Mearum etiam partium eſſe iudico, non minus meorum facere mentionem, quàm Græcorum, ſiquidem & ego Romanus ſum. Et Lucullus uſus eſt Antiocho Aſcalonita, & Mecœnas Ario, et Cicero Apollonio, & Auguſtus Athenodoro. Plato uerò, qui me multum ſapientiâ uincit, Iouem etiam habuiſſe aliquem à conſilijs dicit: quem uerò, & quomodo, ab ipſo diſcimus.

De quibusdam ebriofis.

Vinoſiſſimi omnium hominum fuiſſe traduntur, Xenagoras Rhodius, quem Amphoram uocabant: Hæraclides pugil: Proteas Lanicæ filius, cum Alexandro rege ſimul educatus. Alexander etiam ipſe præ reliquis hominib. uinoſus extitiſſe dicitur.

Quòd Hercules miſericordem & benignum ſeſe erga hoſtes præbuerit,

Singulari mansuetudine ferunt Herculem in hostes suos fuisse. Primum enim ante hominum memoriā, factō fœdere, mortuos suis ad sepeliendum reddidisse, cum eo tempore parum occisos curare solerent, et canibus ad nescendum relinquere, ut inquit Homerus:

Ελάρια τῶχε νέκρωσι, ὅ
νυσι μέλινθρα γένεσθαι.

De Leocorio Atheniensium.

Leocorium Athenis vocabatur templum filiarum populi: Praxithæ, Theopæ et Eubulæ. Hæc pro salute et incolumitate ciuitatis Minervæ occisas esse, fama est, populo eas tradente oraculo Delphico. Dicebat enim, aliter non posse seruari urbem, nisi illæ mactarentur. (ὡς populus, κόρη puella, seu filia.)

Quid dixerit Plato de Agrigentinorum magnificis sumptibus.

Plato filius Aristonis, cum uideret Agrigentinos magnis impensis edificare, eodemq; modo cenare: Agrigentini, inquit, edificant, quasi semper nicturi: et comedunt, quasi semper morituri. Dicit autem Timæus, eos lecythis argenteis et strigilibus usos esse, mensas totas eburneas habuisse.

De Tarentinorum temulentia, & Cyrenensium luxu.

Tarentinis à summo mane poculis indulgere mos erat, & in medio, plenoq; hominum foro inebriari. Cyrenenses uerò usq; adeò luxu se inquinauerunt, ut cum Platonem accersissent, ut sibi leges poneret, ipse recusarit, propter consuetam & inde usq; ab initio durantem lasciuiam, & ignauiam. Testatur etiam Eupolis in Marica, contemptissimos apud eos, & abiectissimos decem minarum baltheos habuisse. Mirabili etiam arte sculpsērunt annulos.

De uarijs Græcorum uinis.

Age recensebo uobis Græcorum uinorum genera, quæ fuerunt apud ueteres laudatissima, et potissimum celebria. Paramneum quoddam appellabant, quod erat sacrum Cereris: et Chium uinum, ab insula sic dictum: & aliud Thasium & Lesbium. & præter hæc aliud Dulce uocabatur, nomine gustus suauitatem referens: & aliud Creticum, & Syracusis Polium, quod sic nuncupatum est ab eius terræ monarcha quodam. Bibebant etiam Cœum uinum, quod sic à regione denominabant, quemadmodum Rhodium.

Quid? An uerò non hæc certa sunt indicia luxus Græcorum? uinum enim unguento mixtum bibebant,

bebant, & supra quàm satis esset aut necessitas postularet, hac mixtione utebantur. Vocabatur autem uinum Myrrhinitum. Meminit eius Philippus comicus poeta.

De Pythagoræ, Empedoclis, Hippiaæ & Gorgia uestimentis, & calceamentis.

Pythagoras Samius alba ueste amiciebatur, & gestabat coronam auream, atq; anaxyrides. Empedocles uerò Agrigentinus purpura utebatur, & calceis eneis. Hippiam uerò & Gorgiam purpureis uestibus amictos, in publico uersatos esse fama est.

Quòd Romani Pyrrhi medici, contra ipsum regem insidias non admiserint.

Cineas medicus Pyrrhi, ut perhibent, clam litteras ad senatum Romanum scripserat, quibus pecunias petebat, & pollicebatur se Pyrrhum pharmacis interempturum. At illi promissionem banc repudiarunt. Etenim Romani uirtute fortes esse dixerunt, non technis, calliditate, uel insidijs hostem debellare. Sed & Cineæ consilium sententiæq; Pyrrho regi aperuerunt.

De Pausaniæ & Apellis amoribus.

Cum multi ueterum amores memoriae literisq;
prodi sunt, tum præ ceteris hi. Pausanias uxore
suam uehementer amauit. Apelles uero concubina
nam Alexandri, nomine Pancaſtam, genere Larif
ſeam, cum qua primum Alexander rem habuiſ
ſe dicitur.

De Perianbris, Miltiadis, Sibyllis, & Bacidibus.

Duo fuerunt Perianbri, philoſophus alter, al
ter tyrannus: & Miltiadæ tres, unus qui Cherro
neſum condidit, alter Cypſelli filius, tertius Cimo
nis. Sibyllæ quatuor, Erythræa, Samia, Aegyptia,
Sardiana. Alij ſex adhuc his addunt, ut uniuerſe
ſint decem: in quibus numerant Cymæam, & lu
deam. Bacides tres, primus Græcus, alter Athenien
ſis, tertius Arcas.

De numero filiorum Niobes.

Veteres ſcriptores de numero filiorum Nio
bes non uidentur conſentire. Homerus ſex nu
merat, & totidem filias. Laſius uero bis ſeptem di
cit. Heſiodus nouendecim: niſi uero non ſunt He
ſiodi illa carmina, ſicut multa quoq; alia falſo ipſi
attribuuntur. Alcman decem ponit. Mimernus
uiginti, & Pindarus totidem.

De

**De Alexandro in egestate ciborum
constituto, & quomodo ali-
qui uici per fumum
capti sint.**

Alexander, cum Bessum persequeretur, redactus ad ciborum penuriam, de camelis & iumentis, tam ipse quam milites comedere coeperunt. cumque eos ligna deficerent, crudas carnes deuorabant: sed tamen silphium, quod ibi multum copiosumque erat, adiumentum ad concoctionem prestabat.

In regione uero Bactrianorum milites ipsos uicos ceperunt, eo quod fumo habitarentur, accedentes, & niuem à foribus auferentes.

De equis moribusque quibusdam Sacarum.

Sacarum equi, si qui sessorem excusserit, subito consistit, ut rursus ascendere possit. Quod si quis puellam uxorem ducere cupit, pugnam cum ea suscipit: & si illa superior sit, captiuum abducit, atque imperium in eum tenet: si inferior, regitur ab ipso. Certant autem non de uita, sed de uictoria. Sacarum cum in luctu uersantur, in spelunceas umbrasque quasdam domos sese abscondunt.

De Perdicæ audacia & leæna.

Perdicæ Macedo, qui secutus est Alexandrum

in bellis usq; adeò fuit audax, ut aliquando in speculam leonæ latibulum solus introiret. Verum leonam ipsam non deprehendit, sed catulos eius secum exportauit: & magnam hominum admirationem Perdiccas hoc facto meruit. Etenim non solum apud Græcos robustissimum & bellicosissimum animal leona putatur esse, uerum etiam apud Barbaros. Proinde dicunt, Semiramidem Assyriam, nō si quando leonem cepisset, aut pardalim, similem'ue feram interfecisset, sed si leonam esset nacta, animum extulisse, sibiq; in eo placuisse.

De commeatu, qui sequebatur Xerxem.

Cum alij commeatus magnificentia & ostentatione pleni sequebantur Xerxem, tum etiam aqua ex Choasso simul uehebatur. Cum uerò in loco deserto sitirent, neq; siti remedium ullum inueniretur, proclamatum in exercitu est, si quis aquam ex Choasso haberet, ut regi eam bibendam daret. & inuentus est quidam, qui pauxillum haberet, idq; putridum. Bibit igitur illam Xerxes: & eum qui dederat, in benefactoris loco habuit. quoniam nisi illa fuisset inuenta, periisset siti.

De Protogene pictore.

Protogenes pictor, toto septennio in pingendo Ialysso consumpto, tandem summam manum imposuit.

posuit. Eum cum cerneret Apelles, primum substitit mutus, & stupefactus inopinata atq; admirabili contemplatione. Deinde respiciens, Labor quidem, inquit, magnus est, & item artifex excellens, uerum operi gratia non inest: quam si homo consecutus esset, labor eius cœlum attingeret.

De quibusdam hominibus à feris enutritis, & educatis.

Cyrum Mandaræ filium, à cane fuisse enutritum fama refert. Telephum Agaues & Herculis filium, à cerua: Peliam Neptuni et Tyrus filium, ab equa. Sed & Alopes Priamiq; filium Alexandrum, ferunt à uulpe educatum esse: Aegisthū uerò Thyeste & Pelopie filium, à capra.

Qui ex obscuris clari nobilesq; euaserint.

Darium Histaspæ filium audio Cyri pharetrorum extitisse. ultimus uerò Darius, qui superatus ab Alexandro est, serua natus fuerat. Archelaus Macedonum rex serua Smicha progenitus erat. Menelaus uerò Philippi auus in spurijis numerabatur: huiusq; filius Amyntas, minister Aeropæ seruus esse creditus est. Perseus, quem Paulus Romanus expugnauit, natione Argiuius erat, & parente quodam ignobili prognatus. Eumenes uerò patre inope & tymbaulo fuisse creditur. Antigon-

n s nus

nus Philippi filius, qui et unoculus erat, unde Cyclops appellatus est, sub Polyssperche stipedia fecit, et latrocinia exercuit. Themistocles uero, qui Barbaros nauali praelio fudit, solusque deorum uoces in oraculis proditas explicare potuit, Tressæ cuiusdam filius erat, quæ Abrotonus appellata est. Phocion cognomento Iustus, patrem habuit fabrum cochlearium. Demetrium Phalereum, è familia Timothei et Cononis seruum prouenisse serunt. Hyperboli uero, Cleophontis et Demadæ, tametsi principes in Atheniensium repub. extiterunt, tamen eorum parentes difficulter quis retulerit. Callicratidas autem, Philippus et Lysander, Mothaces in Lacedæmonia uocabantur: quod nomen imponebatur ijs, quos patres in Gymnasia locupletum, exercitatu mitterent. De ijs Lycurgus, qui id concesserat, legem tulit, ut qui in liberorum disciplina permanerent, eis ad publicas dignitates et officia gerenda in repub. Lacedæmoniorum aditus pateret. Epaminondas etiam patrem habuit ignobilem. Cleon uero Sicyoniorum tyrannus ex piratis erat.

De quibusdam longo tempore uersatis in Sicilia lithotomijs.

In finibus Siciliae lapidicinae extabant, longitudine unius stadij, latitudine duorum plethrorum. In eo loco tamdiu quidam homines tenebantur, ut
inibi

inibi matrimonia contraherent: & quidam ex eorum liberis, si uenissent Syracusas, & equos sub iugo coniunctos cernerent, adeò perterrebantur, ut cum clamore uociferationeq; aufugerent. Pulcherrima, iucundissimaq; earum spelunca Philoxeni poete cognomentum habebat, in qua cum uersaretur, Cyclopem omnium suorum poematum præstantissimum elaborauit, paruipendens supplicium à Dionysio sibi constitutum, & condemnationem, sed in ipsis miserijs & ærumnis musicam artem exercuit.

De Mida, Platone, & Pindaro, infantibus.

Ex Phrygia manauit hæc fama: infante adhuc Mida, somnum carpente, formicas in os eius irrepisse, magnoq; studio & labore frumenta importasse. De Platone uerò dicitur, quòd apes in ipsius ore fauum effecerint. Pindarum etiam, cum è patris domo fuisset expositus, aluerunt apes, pro lacte mella præbentes.

De prodigio Dionysij monarchiam portendente.

Dionysium Hermocratis filium, aiunt, summen equo traiecisse: cumq; in luto equus concideret, eum defilijsse, & ripæ compotem esse factum: atq; sic relicto postmodum equo, quasi nò amplius suo, discessisse.

discessisse. Cum autem sequeretur equus et hinniret, reuersum esse. cumq; apprehenderet eius iu-
bam ad ascendendum, apum examen continuo ma-
num circumdedit. atque de his interroganti, re-
spondisse Dionysio Galeotas, monarchiam ea re
presignificari.

De Aristomache, Dionis uxore.

Dionysius in exilium è Sicilia Dionem pepu-
lit, uxorem uero eius Aristomachen et ipsius filia-
um custodiuit. Post repugnantem foeminam satela-
liti suo sui obseruantissimo Polycrati, in coniugem
tradidit. Is natione Syracusius erat. Dion uero cū
fugato ad Locrenses Dionysio Syracusas cepisset,
Arete soror ipsius eum affata est, et intercessit.
Aristomache uero pudore prohibita, occultabat
se, neq; maritum audebat alloqui; quoniam coacta
per uim, connubij legem erga ipsum uiolarat.
Postquam autem eius causam defendisset Arete,
necessitateq; coactam à Dionysio diceret, Dion ac-
cessit uxorem et filium, misitq; eos in domū suam.

De poematibus Homeri.

Indi uernacula lingua descripta Homeri poe-
mata cantare solebant. Item Persarum reges: si
modo eos, qui de his referunt, fide dignos iudica-
mus.

Quod

**Quòd Phocion suis malefactoribus
facile dederit ueniam.**

Phocion Phoci filius, qui sæpè multumq; suam operam in militijs patriæ præstiterat, morti adiudicatus est. Cumq; in carcerem coniectus, iamiam cicutam bibiturus esset, porrigente ipsi calicem li-
flore, atq; amici familiaresq; accedentes rogarent, quid præcepti filio relinqueret: Hoc, inquit, ei mando, ne cum iniuriæ memoria rependat Atheniensibus hanc propinationem, quam ego nunc bibo. Qui uerò eum uirum non laudandum admirandumq; censeat, is mihi prorsus nihil sapere, aut intelligere uidetur.

**De Lacedæmonijs, nullam operam
liberalibus disciplinis im-
pendentibus.**

Lacedæmonij literarum omnino rudes erant. ipsis enim curæ erant exercitia corporum, & arma. Si quando uerò doctrinarũ auxilio opèq; uel egrotantes, uel perperam sentientes, aut alioquin publica calamitate affecti indigerent, consulebant homines peregrinos, ut medicos, aut uaticinium Apollinis. Accersiuere autem Terpandru, Thaletam, Tyrtaum, Cedoniatam Nymphæum, & Alemana qui fistulicen erat. Et Thucydides refert, imperitos fuisse doctrinæ & literarum, cum dicit de Brasidio.

Brasida. Inquit enim, eum dicendi imperitum fuisse, ut Lacedæmonium non aliter, quàm idiotam quendam.

De ostentatione Menecratis, & quomodo Philippus eum deriserit.

Menecrates medicus adeò superbia turgebat, ut seipsum Iouem appellaret. Misit autem aliquando literas ad Philippum Macedonum regē in hæc uerba: Philippo Menecrates Iupiter salutem. ad eam rescripsit Philippus: Philippus Menecrati sanitatem, Consulo ut ad Anticyram te conferas. Significauit his latenter, hominem non esse sanæ mentis.

Aliquando lautissimum conuiuium instruxit Philippus, ad quod illum etiam inuitauit, seorsimq; mensam ei iussit apparari, et apponi acerram, suffuturumq; fieri. Reliqui uerò epulabantur, eratq; admodum opipara cœna. Menecrates itaq; primum ferebat, gaudebatq; honore: postquam uerò paulatim fames obreperet, & homo esse conuinteretur, isq; uanus & stolidus, consurgens discedebat, seseq; iniuria affectum querebatur, festiuissimè Philippo inertiam eius redarguente, & in lucē proferente:

Quibus similes dixerit Athenas esse Isocrates.

Isocrates Rhetor de Atheniensium ciuitate de
cere

tere solebat, eam scortis simillimam esse. Etenim qui illarum uenustate caperentur, uelle quidem omnes rem cum ipsis habere: neminem tamen esse tam sui ipsius contemptorem, qui matrimonium cum illis iungere dignetur. Atque Atheniensium ciuitatem ad peregrinandum in ea iucundissimam esse, omnibusque totius Græciæ ciuitatibus præstantiorem: ad inhabitandum uerò, non item secutam ac tutam esse. Innuebat his uerbis, domesticos in ea sy-cophantas, atque eorum qui se populares uideri uellent, insidias.

De maximorum bellorum ini-tijs & causis.

Me uerò non clàm est, maximorum saepe bellorum tenuissima contemptissimaque principia uisa fuisse. Persicum enim ex Mæandri Samij cum Atheniensibus dissidio, ortū duxisse perhibent. Peloponnesium uerò, propter Megarensium tabelam. Sacrum uerò quod uocabatur, ab exactio-ne iudiciorum Amphictyonum. Cheronense, Atheniensibus cum Philippo contendentibus, neque capere uolentibus.

Quomodo Aristoteles Alexandrū iratum ad mansuetudinem re-uocare conatus sit.

Aristoteles Alexandrum excaulescentē irā pla-care

care uolens, & sedare summā indignationē, hæc ad eū scripsit: Excandescencia et ira non in pares, sed in meliores existere solet. tibi uerò nemo par est.

Aristoteles consulens Alexandro, quæ fieri conueniret, cum multis magnas utilitates attulit, tum patriâ frè dirutam à Philippo exædificauit.

De ijs qui apud Libycos uel ab elephantis perimuntur, uel interuenandū pugnandum uel intereunt.

Libyci eos qui uel ab elephantis, uel in uenationibus, uel in prælijs interfecti sunt, honorificis sepulturis prosequuntur, hymnosq; in honorem eorum cantillant. Est autem hoc argumentum hymnorum, ut dicant eos se fortes uiros præbuisse, qui tantæ bestię reluctari ueriti non sint. Dicunt enim gloriose uitam cum morte commutasse, id demum monumentum esse laudatissimum ei, quæ terræ mandatur.

Quid Diogenes de Megarensibus pronunciarit.

Diogenes Sinopensis multis uerbis in inertiam & inscitiam Megarensium inuehebatur, dicebatq; se Megarensis alicuius arietem esse malle, quàm filium. Quo significabat, Megarenses pecoris diligentem curam gerere, quàm liberorum.

De

De prodigijs quæ Thebanis apparuerunt, Alexandro copias ad urbem admouente.

Cum Alexander exercitum ad urbem Thebanorum adduceret, signa prodigiaq; dii ipsis miserunt, pronunciantes tantam, quantam nunquam antea, cladem. At illi cum Alexandrum apud Illyrios uita defunctum esse audirent, multa blasphemiasq; conuicia in eum coniecerunt. Nam palus Onchesti sonitum horribilem, continuumq; edidit, ita ut portus & stationes contremiscerent. Fons item, qui secundum Ismenium, ipsaq; moenia est, nomine Dirce, cum reliquo omni tempore, pura dulciq; lymphæ fluxisset, repente præter spem omnium sanguine impleta est. quæ re Thebani deos Macedonibus exitium minitari credebant.

Tum in ciuitate in delubro Cereris, aranea, iuxta faciem imaginis, suam artem exercuit, consuetamq; telam duxit. Simulacrum etiam Minervæ Alalcomeneidis cognominatæ, spontanea flamma, combusta est, nullo igni subiecto. atq; alia innumera mirabilia eiusmodi contigerunt.

De Dioxippo.

Dioxippus pugil Olympionices Atheniensis, cum more pugilum Athenas introiret eques, magnaq; hominum multitudo conflueret, atque alius
o aliunde

aliunde spectandi cupiditate dependeret, in ijs *foemina* forma decētissima, uisum accurrerat. Quam uidens Dioxippus, subito pulchritudine uictus, indesinenter fixos in mulierem oculos habuit: conuersusq; & uultu in plurimos colores mutato, animaduersus est ab omni multitudine, non oscitanter, neq; ociose *foeminā* contemplari. Maxime uerò hunc eius affectum redarguit Diogenes Sinopenfis. Etenim aureum speculum operis Corinthij emit, dixitq; ad proximos: En, inquit, pugilem uestrum magnum, quemadmodū à puella configitur.

De ueritate & beneficijs.

Pythagoras dicebat, hæc duo diuinitus hominibus data esse longè pulcherrima: ueritatem amplecti, & beneficijs operam dare. & addebat, utrumque cum deorum immortalium operibus comparari posse.

De Dionysio & Philippo.

Conuenerant aliquando Dionysius secundus, & Philippus Amynta natus. Proinde cum in multis alios sermones, ut assolet, delaberentur, tum in reliquis etiam incidebant illa. Philippus Dionysium rogabat, quomodo, cum tantum regnum acceperisset à parente, non id defendisset & conseruasset. Qui respondens: Non, inquit, mirum, quoniam cum reliqua mihi pater omnia reliquisset, *fortanā*

nam solam, qua ea parauerat & tutatus fuerat, non etiam tradidit.

De Boreæ uenti honore.

Aduersus Thurios nauigabat Dionysius, contraq; ipsos triginta naues agebat. Boreas uerò ex aduerso reluctans, nauigia confringebat, et uniuersas nauales eius copias delebat. Ex eo rem diuinam Boreæ faciendam Thurij instituerunt, & publicis decretis ciuem suum renūciarunt, atque domum certam facultatesq; ei assignauerunt, singulisq; annis sacrificia obtulerunt. Non igitur Athenienses ipsum soli benefactorem suum & fauorem putarūt, sed etiam Thurij auxiliatorem eum, amicumq; scripserunt. Pausanias uerò idem Megalopolitas refert fecisse.

Lex Persica de regis consiliarijs.

Etiam illa Persarum consuetudo erat, ut si quis de rebus obscuris ambiguissq; consilium regi dare uellet, super aereo latere staret: atque si bona salubriaq; in medium consuluisse uideretur, latere in consilij præmium accepto discederet. nibilo minus tamen flagris cedebatur, si contrarium regi dixisset. Meo quidem iudicio, libero uiro iniuriam pro mercede rependere, non est æquum.

De Archedicæ amore.

Archedices deperibat meretricem quandam Naucraticam. At illa fastuosa, nimisq; crudelis erat, & mercedem largam poscebat. cumq; accepisset, paulisper cōmercio eius qui numerarat, indulgebat. Deinde refugiebat. Cum igitur deperiret eam adolescens, nec potiri adamata posset, quandoquidem supra modum erat opulenta, per somnum cum illa rem habuit: & confestim cupiditate iuuenis liberatus est.

De Alexandro mortuo.

Alexander Philippi et Olympiadis filius, cum Babylone animam egisset, mortuus iacebat, qui se Iouis filium iactitabat. dumq; eius præfecti de regno per seditiones contenderēt, ipse sepultura expers manebat, cuius etiam egentissimi quiq; (natura postulante, ut mortui terra occultentur) compotes fieri solent. Vexum ille triginta diebus inhumatus, carensq; sepulchro relinquebatur: donec Aristander Telmisenfis, seu diuino numine percitus, seu alio quodam casu correptus, in medios Macedones irruit, & ad eos locutus: Omnes, inquit, omnium seculorum reges Alexandrum fœlicitate superasse, tam uiuum, quàm mortuum. Etenim deos im mortales sibi notum fecisse, in quacunq; terra requiem ipsius anima primùm esset habitura, eam fœlicitate

foelicitate abundantem, & ab omni hostili uastatione in perpetuum liberam fore. Hæc cum audissent, pro se quisq; summo studio diligentiaq; an nitebantur, ut in suum regnum singuli transferrent, & thesaurum possiderent, quasi obsidem firmitudinis imperij & immobilitatis. Ptolomæus, si credere par est, corpus eius requisivit, & maxima festinatione in urbem Alexandri sitam in Aegypto deportauit. Atq; reliqui Macedones quietem egerunt. Perdiccas uerò persequi ipsum conabatur. nec tam in Alexandrum cura & pietas eum commouebat, quàm prædicta ab Aristandro inflammabant, & incendebant. Postquam uerò deprehendit Ptolomæum, acerrima pugna de cadauere orta est; similis quodammodo ei, quæ de simulo Troie, ut canit Homerus, dicens pro Aenea Apollinem in medios herpas impetum fecisse. At repressit impetum Perdiccæ Ptolomæus. Etenim facto simulacro, Alexandri effigiem referente, ueste regia eam exornauit, & entaphijs honorificentissimis. Deinde in Persicum currum imposito, feretrum eius magnificè auro, argento & ebo re instruxit; atq; uerum Alexandri corpus apparatu tenui, & ut præsens res ferebat, præmisit peruias occultas & inuias. Perdiccas cum deprehendisset simulacrum mortui, instructumq; currum, remisit persecutionem, ratus se iam in manibus ha

bere de quo certatum esset. At serò rescivit ueritatem, cognouitq; se fallacijs circumuentum esse: tū iam amplius persequendi facultas non daretur.

Æ L I A N I V A R I Æ H I
storix Liber decimus
tertius,

De Atalanta.

DE Iasione Atalanta, talis fama celebrata est. Eam, cum esset nata, pater exposuit non enim se foeminis, sed uiris opus habere dicebat. Is uerò cui expositum data esset, non eam interfecit, sed abiens in montem Parthenium, prope fontem collocauit, ubi rupes erat cum antro, spissumq; quercetum. Atq; infans morti quidem erat destinata, sed à fortuna non destituta. Paulo enim post ursa suis catulis per uenatores spoliata, surgentibus præ nimia lactis copia uberibus, et grauiatis superuenit, atque diuina quadam providentia, infante delectata, lac ei præbuit: et simul fera suum dolorem sedauit, simul alimentum infanti præstitit. Atq; iterum deinde cum lac hausisset, accessit: et quoniam! suorum mater non manserat, alienæ nutrix extitit. Eam uenatores peruestigabant, qui ante quoq; catulis insidias posuerāt: atq; singulis partibus querceti probe inspectis, cum ursa solita

sa solita consuetudine ad pascua uictumq; comparandum abiisset, Atalantam surripuerunt, nondum hoc nomine appellatam. Nam illi post ei nomen imposuerunt, & inter ipsos agrestibus alimentis educata est. Paulatim uero cum annis corpus surgere, atq; castitatem amplecti, commerciaq; uirorum deuitare, & solitudinem, occupatis altissimis Arcadiæ montibus, expetere. Ibi planities erat aquis irrigua, procera quercus: item uenti, profundumq; nemus. Quid enim molestum sit, de Atalantæ spelunca audire, quemadmodum in Homero de Calypsus? Atque in ualle caua, specus erat continuum, omnino profundum, & in aditu longis promissisq; præcipitijs munitum. Id hederæ circumserpebant, quæ teneris arboribus implicabantur, per quas ascendebant. Croci etiam in eo loco nascebantur, tum in plana terra, tum in extremo nemore, cum quibus unâ surgebat hyacinthus, aliq; diuersi coloris flores, qui non solum ad pascendos oculos facerent, sed suauissimis etiam odoribus ambientem aerem replerent: & quamuis etiam alios sensus, maxime tamen odoratum afficerent. Lauri porro frequenti copia stabant, folijs continuo uigore florentibus, atq; uisu amoenissimis. Etiam uites plenis fertilibusq; uuis ante speluncam crescebant, assiduitatis laborumq; Atalantæ indices.

Item aquæ perennes, pellucidæ, gelidæ, quantum uel tangendo, uel bibendo animaduerti posset, fuisse copiosæq; influebant. atq; hæ ipsæ plurimū arboribus conferebant irrigando, affluendoq; & uitam in ipsis excitando. Erat itaq; locus tum gratijs refertus, tum grauitate plenus, & qui puellæ prudentiam, studium et operam facile declararet. Stratis autem lectoq; utebatur serinis pellibus, cibo bestiarum carnibus, et portione aqua. Vestitu tenui inornatoq; et eiusmodi, qui nō abhorreret à Diana, amiciebatur. Dicebat enim se illam tam in hoc imitari, quàm in eo, quòd perpetuam uirginitatem conseruare statuisset. Natura autem celerissimam & uelocissimam pedibus finxerat, ita ut neq; fera cursu ab ea posset euadere, neq; homines insidiantes, si se in fugam coniecisset, consequi. Amabant eam non solum qui ipsi uidissent, uerum etiam quibus ex fama cognita esset. Age uerò, formam etiam eius, si non molestum est, describamus. Molestum uerò non erit, siquidem ex his ad orationis peritiam & artem accessio futura est non mediocris. Magnitudine, cum è pueritia nondum excessisset, aultas foeminas longè superabat: forma uerò ea etate nulla ex Peloponnesiacis puellis ei comparari poterat. Vultum habebat quodammodo uirilem ac trucem, idq; ex ferino fortasse uictu: siquidem & animosa erat, neq; ulla puellis consueta, lasciuq;

sciaq; exercitia in montibus agitabat. neq; enim de thalamo prodierat: neq; erat ex earum genere, quæ uel à matribus, uel à nutricibus tolluntur: neq; uerò nimia corporis pinguedine premebatur, idq; merito, quoniam uenando, similiaq; exercitia obeundo, totum corpus temperabat. Flauus erat capillorum color, non aliqua cura muliebri, seu tinctionibus, seu pharmacis adhibitis effectus: neq; uerò fūco paratus, sed ipsa facies ab radijs solaribus colorata, rutilare ex aduerso uidebatur. Qui uerò flos tam speciosus aut elegans inueniri potest, quàm uultus uirginis ad uerecundiam comparatus & institutus? Duo, quæ stuporem hominibus inferrent, habebat: singularem uenustatem, & quod hac ipsa terrorem iniicere uidentibus poterat. Nemo sanè timidus aut dissolutus homo, cum eam aspexisset, amare potuit, imò ne obtuleri quidem à principio. Tantus splendor cum forma coniunctus insipientium oculos perstringebat: stupendam eam in congressibus tum alia, tum præsertim raritas efficiebat. Non enim facile cuiquam se conspiciendam offerebat, nisi cum de improviso seras persequens, aut aliquem ulciscens apparuisset impetu repentino, quasi stella, atque instar fulguris elucebat: statimq; ipsam transuolantem occuluit uel quercetum, uel cespes, uel aliud eius generis in monte spissum, opacumq;. Aliquando accidit, ut

duo finitimae regionis iuuenes, media nocte audaces amatores, insigniter lasciuientes ex Centauris Hylaeus & Rhœcus uenirent. Vtebantur autem in suo amatorio discursu non tibicinibus, neq; ijs quibus adolescentes in ciuitate uti consueuerāt, sed tēdis: quib; incensis et flagrantibus, ad primum ignis conspectum uniuersus populus exhorruit, nedum una puella. Erutis deinde pineis ramis, seipsos implicauerant, ac ferta fecerant, continuoq; strepitu concussis armis, per montes discurrentes etiā arboribus incensis ad puellā iter affectabant nequissimi proci cum iniuria, & prius antro dotem nuptiarū persoluentes. Illa nō ignara consilij (uiderat enim ignē ē specu) cognitis quī nam essent bacchatores, nihil extimuit, neq; uultu perturbata est: sed extenso arcu, telum in eos infestum misit, & opportunē priorem tetigit: cumq; ille prostratus iaceret, secundus iam non amplius amatorijs, sed hostilibus infestisq; gressibus accedebat, ulcisci socij mortem paratus, seq; ipsum furore atq; impetu armarat. Obuiam huic uenit defensor quasi, spiculum aliud. Atq; haec de Iasonide Atalanta in praesens dicta sufficiant.

De Macareo, qui ob crudelitatem & impium nefas à dijs immortalibus punitus est.

Mityles

Mitylenensis quidam, nomine Macareus, sacrificulus Bacchi, multu quidem singularem præ se ferebat mansuetudinem & equitatem, ceterū omnium hominum erat impiissimus. Accidit quodam tempore, ut hospes ad eum ueniret, & in eius fidem aliquantum auri deponeret. Macareus in recessu templi, eruta terra aurum defodit. Interiecto deinde tempore reuersus hospes, aurum reposcebat. Quē cum ille tanquā restitutus depositum in templū introduxisset, morte affecit: atq; effosso auro, hospitem in eius locum imposuit, & recondidit: ac quemadmodū homines, sic etiam deum clām esse arbitrabatur. Verū euentus longē secus declarauit. Quare paucis dieb. exactis, triennalis dei solennitas aderat. Tum cum ille magna celebritate diuinam rem obiret, atq; in ceremonijs festalib. occupatus esset, duo filij eius domi relictī patris immolationem sacrosanctam imitabantur: accedentesq; ad aram paternam, ardentibus adhuc holocaustis, iunior collum præbebat: adultior uerō cum inuenisset æruginosum ensē, fratrem ad similitudinem uictimæ, mactauit. Familia conspecto facinore, uociferata est. Mater audito clamore exiliit: uidensq; trucidatum alterum, alterum ensē recenti sanguine conspersum manu tenentem, arrepto ex altari torree, superstitem filium interfecit. Allatum est cadis domesticæ

metitæ nuncium ad Macareum, qui relicto sacrificio, quàm potuit furentissimo impetu et iracundia in ædes insiliit, atque tæda, quam habebat, uxorem interemit. Scelus in omnes homines euulgatum est, comprehensusq; Macareus, et in tormentis examinatus, confessus est, quæ in templo quondam perpetrarat. In ipsis uero questionibus uitam amisit. At illi, qui contra ius fasq; peremptus fuerat, summus honor est publicè habitus, sepulchrumq; iussu dei constitutum. Macareus igitur non immeritam poenam dependit, iuxta poeti cū illud, suo ipsius, uxorisq; et liberorū capitibus.

Demonumento Beli, atq; infortunato in hoc ostento Xerxi exhibito.

Xerxes Darij filius, effosso uetusti Beli monumento, uitream urnam reperit, ubi iacebat in oleo mortuus: non tamen plena fuit urna, uacuumq; à summis labris ferè palmæ spaciū habuit. Adiacebat urnæ, columna exigua, in qua scriptum continebatur, eum qui sepulchrum aperuisset, neq; repleuisset, urnam, pessimè habiturum. Quo lecto, Xerxes expauit, et oleum celerrimè iussit infundi. Non tamen impletum est. Qui iterum infundi iussit, neq; sic incrementum accepit, donec frustratus omni labore infundendi, cessaret, clausoq; monumento

inuentum summa cum moestitia discederet. Neque uerò falsum eum habuerunt, quorum prænuncia significatrixq; extiterat columna. Nam quinquaginta myriadum exercitu aduersus Græcos conscripto, magnam cladem accepit, reuersusq; turpissima morte uitam finiuit, noctu in stratis à proprio filio peremptus.

De Euripide in conuiuio inebriato.

Archelaus rex opiparum lautumq; conuiuium amicis suis parauerat. cumq; inter pocula largius Euripides biberet, sensim in ebrietatē est delapsus. Deinde proximē sibi assidentem Agathonem Tragicum poetam complexus & exosculatus est, annos circiter quadraginta natum. Agesilao interrogante, num adhuc in delicijs habendus uideretur? respondens, Per Iouem, inquit, omnino. Non enim uer solum est bonorum optimum, uerum etiam autumnus.

Quis primus ad amarit ingenuos pueros.

Primum aiunt Laium, formosorum iuuenum amoribus arfisse, & Chrysippum filium Pelopis rapuisse. Ex quo factum est, ut honestum apud Thebanos haberetur, speciosos & elegantes amare.

De

De Arcadici, Thasiorum, Achiuorū uinorum proprietatibus.

In Hereensium Arcadum agro uites audio nasci, ex quibus quod prouenit uinum, communis sensus impotes expertesq; Arcades reddit: at mulieres fecundas ad pariendum efficit.

Apud Thasios duo uinorum genera nasci perhibent: quorum alterum si bibatur, somnum admodum profundum & idcirco suauem adferat: alterum infestum inimicumq; uitæ, uigiliarum & molestiæ causam esse. In Achaia uerò iuxta Cerauniam uinum crescit, quod mulieribus partus abortiuos edere uolentibus prodest.

De Thebis ab Alexandro captis, & de Píndaro.

Cum cepisset urbem Thebanorum Alexander, omnes liberos homines exceptis sacerdotibus uendebat. Liberos etiam à uenditione patris antiquos hospites dimisit: (etenim pater ipsius Philippus, puer adhuc apud eos obsidem egerat) quiq; cum his cognatione aliqua coniuncti essent, omnes soluit. Etiam Pindari familiam honorauit, eiusq; domum solam intactam & integram consistere passus est. Occidit autē Thebanorū nonaginta millia, & triginta millia sub hastā captiuitatēq; redegit.

De Lysandro.

Lysan

*Lyſandrum Lacedæmonium aiunt, cum age-
ret in Ionia, Lycurgi moleſtas laborioſasq; leges
reieciſſe, & uitam diſſolutè luxurioſeq; habuiſſe.*

De Lamia.

*Lamia ſcortum Atticum dixit, Leones Græci,
Ephēſi redduntur uulpes.*

**De Dionyſio uno eodemq; die
duas uxores ducente.**

*Yno die duas uxores Dionyſius in matrimo-
nium ſibi aſſociauit, Doridem Locrenſem, & Ari-
ſtenetam Hippani filiam, ſororem Dionis: et cum
utriſq; uiciſim dormiuit. atq; altera ſequebatur
eum in bellis, altera reuerſum excipiebat.*

**De ſubiugatione Perſarum,
& Iſocrate.**

*Accepi Iſocratem rhetorem in cauſa fuiſſe,
quāmobrem Perſæ in ſeruitutem cogèrentur à Ma-
cedonibus. Etenim Panegyricæ orationis, quam
Iſocrates Græcis exhibuit, fama in Macedoniam
peruenit, atq; primum quidem Philippum aduer-
ſus Aſiam extimulauit. Illo uerò mortuo, Alexan-
drum filiū eius, heredē paternorū omniū, ad bellū
à Philippo ſuſceptum, cōficiendum adhortata eſt.*

**Quòd Meton ſeipſum & expedi-
tione liberauerit, & de in-
ſania Vlyſſis.**

Meton

Meton astronomus, cum Græcorū copie iam in Siciliam nauigationem instituerent, ipse quoque referebatur in Catalogo: cumque perspicue planeque futura pericula cognouisset, magno cum metu nauigationem uitabat, studebatque immunis ab expeditione fieri. Postquam nihil proficeret, simulabat insaniam: atque cum alia multa perpetrabat, ad uerisimilem morbi opinionem reddendam, tum etiam uniuersam domum incendebat, ignique consumebat, que uicina erat Pecilia, quam ob causam principes eum dimiserunt. Atque, ut mea fert sententia, longe callidius simulando præ se tulit insaniam Meton, quam Ulysses Ithacensis. Hunc enim Palamedes apprehendit, et redarguit, illum uero nemo Atheniensium.

De Ptolemæi munificentia.

Ptolemæum filium Lagi, maxima cum uoluptate aiunt amicos suos locupletes effecisse. Dicebat enim: Melius est ditare, quam ditescere.

De Homeri carminibus, & poeti.

Veteres Homeri carmina in certas partes distributa cecinerunt. Nam alij commemorabant contentionem iuxta naues exercitam, atque dolum illius et uictoriam Agamemnonis. Adhæc nauium catalogum, et Patrocleam, et redemptionis mercedem,

eodem, & certamina in honorem Patrocli instituta, cum suis præmijs, & iuramentorum uiolationem. atq; hæc, quantum ad Iliada pertinet. Quod uerò ad alteram, res Pyli gestas, & Lacedæmone, & Calypsus specû, & rates, Alcinoi apologos, Cyclopiam, funus, & Circes niptra, procorum cedes quæ in agro, quæq; Laerte facta sunt.

Serò autem Lycurgus Lacedæmonius, uniuerſam Homeri poëſim ſimul in Græciam impôrtauit, idq; ex Ionia, cum peregrinationem ſuſcepiffet. Poſtmodum uerò Piſiſtratus collectis in unum omnibus, Iliadem & Odyſſeam reddidit.

De quibusdam ſupra modum fatuis.

Comici poëta, Polydorum quendam ſtupidiffima mente fuiſſe referunt, cutemq; illaſam ab incendio alijsq; periculis habuiſſe. item alium quendam Cæcylionem, qui fluctus præ nimia ſtoliditate numerare conabatur. Fama eſt, ſimilem his extitiſſe Sannyrionem, qui in Lecytho ſcalarum gradus querebat: item Corœbum, & Melitiadem fuiſſe betiſſimi ingenij memorie proditum eſt.

De Apolloniatis, & ipſorum regione atq; Epidamno.

Apolloniatarum urbs finitima eſt Epidamno, ſita in Ionico ſinu, atq; in proximis uiciniſq; cir-

ca ipsam locis fodinae bituminis habentur, non aliter quàm pleriq; fontium scaturigines emittentes. Non procul etiam sempiternus ignis ostenditur. Ardens uerò collis est non ita magnus, neq; ingens spaciū occupans, neq; longum ambitum completens, qui sulphur et alumen olet. circumq; ipsum floridissima sunt arbuta, multaq; loca uiridantia, quae nihil ab incendio uicino leduntur, neq; quod ad germina, neq; quod ad floriditatem plantarum attinet. ignis uerò dies noctesq; perseuerat, neque desinit unquam, ut inquit Apolloniatae, ante bellum quod cum Illyrijs gesserunt.

Apolloniatae ad legis Lacedaemoniorum regulam peregrinos urbe expellebant. Epidamnij uerò potestatem omnibus in suam urbem migrandi, peregrinandiq; faciebant.

Prouerbum, & de Phrynicho.

Vesparum examen metuit Phrynichus, uelut gallus gallinaceus. Prouerbum conuenit in eos, qui damnum patiuntur. Cum enim Phrynichus tragicus Mileti captiuitatem ageret, Athenienses mententem perhorrescentēq; lacrymantes eiecerunt.

De Dionysio.

Dionysius Siciliae tyrannus, tragoediam ornabat, ac laudibus uehebat, tragicaq; dramata faciebat. A comœdia uerò prorsus animo abhorrebat, quod ad risum non esset accommodata.

Chromenit

Clemonis sententia, de Homero & Hesiodo.

Cleomenes domestico more, Laconice dixit, Homerum Lacedaemoniorum esse poetam, Hesiodum Helotarum: quoniam ille belligerandi, hic agros colendi rationem et uiam prescriberet.

De quodam lubenter uita defuncto, tantum ut mortuos quosdam uidere posset.

Ciuis Megalopolita ex Arcadia, Cercidas nomine, moriens dixit familiaribus suis, se non egre mortem obire: sperare enim se conuenturum ex philosophis Pythagoram, ex historicis Hecataeum, ex musicis Olympum, ex poetis Homerum. et haec effatus, ut fama est, uitam amisit.

De Phrygia harmonia.

Si quis Celenis pelli Phrygis, accinat Phrygiam harmoniam, pellis mouetur: sin Apollini, quiescit muta; uidetur esse.

De Homeris templo, & simulacro.

Ptolemæus Philopater, extruens Homero templum, ipsum pulcherrime et commodissime sedentem collocauit. Circumcirca uero iuxta simulacrum eas ciuitates posuit, quae Homerum sibi uendicant. Galaton pater Homerum finxit euomen-

p a tem,

tem, reliquos uerò poetas ea quæ ipse euomissæ
baurientes.

De Lycurgo Lacedæmonio.

Lycurgus Lacedæmonius filius Eunomi, uolens iustitia Lacedæmonios imbueret, non dignum neq; bonum præmium abstulit. Erutus est enim illi oculus ab Alcandro, ut quidam putant, ex insidijs iactu lapidis: ut alij sentiunt, ictu baculi. Dicitur autem de ijs, qui alia quàm proposuerunt, confecti sunt. Euphorus uerò dicit, eum in exilio fame periisse.

De quibusdam, quibus propriæ leges nocumento fuerunt.

Lycurgus orator legem scripsit, ne mulieres in festo Mysteriorum, curru ueherentur. Quæ uerò id fecisset, mulctam lueret, quam ipse idoneam putans constituerat. Prima uerò ipsius uxor aduersus hoc psephisma deliquit, atq; damnata poenam subiuit. Pericles etiam legem posuit, ne quis in Atheniensium republica haberetur, qui non utroque parente ciue natus esset: qui deinde, amissis genuinis filiis, nothum superstitem habebat. Patet autem, quod alia uoluerit Pericles, alium uerò sit euentum fortitus.

Clisthenes Atheniensis, primus exilij supplicium introduxit, atq; ipse primus eo damnatus est.

Zalencus

Zaleucus uero legislator *Locrensi*um, iussit, ut adultero deprehenso, uterq; oculus effoderetur. Quæ uero minime expectarat, ea præter spem atque opinionem ipsi fortuna quedam obtulit. Nam filius eius deprehensus in adulterio, poenam à paterna lege statutam luere debuit. Ibi ne, quod semel omnium sententijs confirmatum erat, irritum fieret, ipse, pro altero filij oculo, sibi alterum eximiiussit, ut ne prorsus cæcus fieret adolescens.

De *Pindaro* in certamine superato à *Corinna*.

Pindarus poeta *Thebis*, in contentione imperitis auditoribus usus, superatus est à *Corinna* quinques. Redarguens uero ruditatem ipsorum *Pindarus*, uocauit *Corinnam*.

Quomodo *Diogenes*, cum in inopiam extremam incidisset, seipsum sit consolatus.

Diogenes *Sinopensis*, desertus ab omnibus hominibus, solus relinquebatur, cum neque propter egestatem ipse quenquam reciperet, neq; ipsum hospitio quisquam acciperet: omnibus enim inuisa erat eius in reprehendendo acrimonia. Deinde in agendo loquendoq; sese morosum & difficile præbebat. Proinde tristitia *Diogenes* confectus, summæ foliorum extremitates manducabat. Illa enim

suppetebant. Mus uero accedens, decidentibus suis stulis uescebatur. Diogenes igitur, cum diligenter rem spectasset, subridens animo recepto: Mus hic, inquit, nihil indiget Atheniensium lautitia. Et quid tu Diogenes agrè fers, te cum Atheniensibus non cenare? Atque sic opportunum gaudium ipse sibi conciliauit.

De Socratis corpore.

Socratem corpore moderatum et continentem fuisse creditum est: atque cum ob eam causam uirum Athenienses egrotarent, ita ut partim morerentur, partim morti proximi essent, Socrates unus ex omnibus inde ab initio nunquam egrotauit. Qui autem eiusmodi corpus gessit, quali cum animo praeclitum fuisse credendum est?

De seruo Diogenis à canibus discerpto.

Cum Diogenes patriam relinqueret, unus ex seruis eum secutus est, nomine Manes: qui non ferens eius conuersationem, aufugit. cumque Diogenem hortarentur aliqui, ut eum quæreretur: An non, inquit, turpe esset, cum Manes Diogenis non egeret, Diogenem Manis indigere? Verum seruus ille, captus deinde, Delphosque abductus, à canibus distractus est, fuga poenam hero persoluens.

De spe.

Plato

Plato dicebat, spes uigilantium hominum esse somnia.

De Olympiade dolente propter Alexandrum mortuum & inhumatum.

Olympias Alexandri mater, cum audiisset, longo tempore iam filium sepulchro carere, grauer ingemiscens, atq; acerbissime plorās: O' fili, inquit, tu cum in deorū numerum referri uolueris, & id perficere summo studio conatus sis, nūc neq; illorū quidem, quorū omnibus mortalibus equale et parius est, particeps fieri potes, terræ, sepultureq; & sic simul infortunium suum luxit, simul etiam factum & inanem filij superbiam taxauit.

Quòd Xenocrates fuerit misericors.

Xenocrates Carthaginensis, Platonis familiaris, tum aliàs misericordiam singularem declarauit, neq; solum hominum, sed per sepe etiam brutorum animalium misertus est: tum, cum quodam tempore federet in loco aprico, passer acriter instantē accipitrē fugiens, in sinū ipsius deuolauit. At ille cum noluptate receptam & occultatā auem custodiuit tantisper, donec hostis ē conspectu recessisset. Vbi uerò iam metu periculoq; solutā esse arbitraretur, nudato sinu auem dimisit, inquit, se supplicē hosti non prodidisse.

Quomodo Socrates iactantiam cuiusdam scorti refellerit.

Tradit Xenophon, Socratem aliquando in colloquium cum Theodota meretrice, foemina formosissima, uenisse. Sed et cum Calliste sermonem habuit. quæ cum diceret: Ego quidem ô Socrates, multum tibi præsto. Nam cum tu neminem ex meis à me possis abalienare, ego, cum libitum est, tuos omnes à te auoco. Respondit: Quid, inquit, mirum hoc est? siquidem tu ad decliuem tramitem omnes rapis: Ego uerò ad uirtutem cogo, ad quam arduum et plerisque insolitus est ascensus.

De Rhodopidis scorti fortuna.

Rhodopem meretricem omnium Aegyptiorum ferunt pulcherrimam fuisse. cui aliquando lauanti, inopinatum atque inexpectatum amans fortuna, contulit munus non isto animo, sed fortuna uenustateque dignum. Cum enim lauaret, atque uestimenta famula custodirent, aquila deuolans alterum calceum abstulit, eumque secum deportauit Memphim, iudicium exercente Psammeticho, et in eius sinum calceum iniecit. Psammetichus miratus pulchritudinem calcei, et fabricationis artem atque concinnitatem, et auis factum, mandauit, ut per uniuersam Aegyptum quaereretur foemina cuius is calceus esset, eamque inuentam in matrimonium accepit.

De

De Dionysio.

Dionysius Leonem postquam imperasset ad interitum duci, ter mandauit satellitibus ut rursus abducerent, atq; ter animum mutauit. & quotiescunq; accersiuisset, exosculatus est lacrymans, & execratus se ipsum, quod cum sumpsisset enssem, tandem metu uinceretur, interfici iussit: Non licet, inquit, o Leo, tibi uiuo esse.

De cerui in medendo morbo
phyfica curatione.

Physici dicunt, ceruum indigentem applicationis, apium comedere: laborantem uero pruritu ex phalangiorum morsibus, caneros.

De morte Eurydicæ Philippi filia.

Olympias Philippi filia Eurydicæ, quæ nata erat Philippo ex Illyride quadam uxore, misit cicutam, laqueum, et enssem. Illa uero laqueum delegit.

De Gelone, & ijs qui illi insidiati erant.

Gelon Syracusiorum tyrannus, mansuetissimum se in imperio præbebat. Seditiosi uero quidam eius uitæ tendebant insidias: quod cum rescuisset Gelon, conuocata Syracusiorum concione, armis indutus in suggestum ascendit: & commemoratis suis erga illos meritis, insidias detexit. atque exutis

p s armis

armis, dixit ad uniuersos: En igitur amictus tunicae, nudus armorum esto, et dedo me uobis, ut pro uoluntate libitoque mecum agatis. Cum igitur Syracusij mirati, supplicij afficiendos insidiatores ei tradidissent, et illum regnare iussissent, etiam hos puniendos reliquit populo. Quamobrem Syracusij statum ei posuerunt, in discincta tunica. atque hoc fuit eius animi popularis monumentum, et in posterum regnantibus documentum.

De Alcibiade.

Alcibiades admodum Homerum admiratus est, et in precio habuit. Proinde cum aliquando in ludum literarium accessisset, Iliadis carmina petijt. cumque ludimagister se nihil Homeri habere affirmaret, inflixit ei pugnum satis durum, atque eum imperitum esse, et similes sui pueros efficere dixit.

Idem cum ad causam pro capite dicendam in Sicilia uocaretur ab Atheniensibus, obtemperare noluit: Stultum est, inquit, iudicium querere, non fuga tibi consulere, cum fugere possis. et cum quidam diceret, An non credis te ipsum patriae? respondit, Imò ne matri quidem crederem. Timerem enim, ne forte per imprudentiam, aut errorem ueritatis, nigrum calcidum pro candido submitteret. Cum autem audiuisset, se mortis à ciuibz condemnatum esse: Reipsa igitur, inquit, demonstrabimus, nos adhuc in uiuis agere. ueniensque ad Lacedaemonios

peronos, Decelicum bellum aduersus Athenienses mouit.

Idem dicebat, nihil nouum esse, si Lacedaemonauij intrepidè mortem in bellis occumberent. Desungere enim eos hoc modo legum seueritatem & cruciatum: atque labores, alacriter prompteq; cum morte commutare.

Dicere solitus est de suis factis, se Dioscurorum uitam uiuere: etenim quotidie se mori & reuiuiscere. Nam dum populi gratiam obtineret, dijs parem uideri: cum illam amisisset, nihil à mortuis discriminis habere.

De Ephialte.

Ephialtes, cum dux ei paupertatem exprobraret. Cur non, inquit, etiam alterum dicis, quòd iustitiam colam?

De Themistocle.

Cum fortè torques aureus Persicus iaceret humi, astans Themistocles, puero dixit: Quin tollis, o puer, inuentū huiusmodi? monstrato torque. Non enim tu es Themistocles.

Athenienses cum aliquando publicè eum infamia notassent, rursumq; deinde ad imperium gerendum reuocarent: Non, inquit, laudo eos homines, qui eodem uase & matula, & ad infundendum uinum utuntur.

Euryo

Eurybiade Lacedemonio quiddam aduersum dixerat. cumq; ille baculum intentaret, Verbera tantum, modo audias. Nouerat enim, ea que dictus rus erat e republica fore.

De Phocione.

Eiulantibus ijs qui cum Phocione morte erant mulctandi: An non, inquit, ô Thudippe, pulchrum tibi ducis, cum Phocione mortem oppetere?

De Epaminonda.

Epaminondas reuersus e Laconica, capitis arcessebatur, quod Boeotarchiam quatuor integros menses cõtra legem gessisset. Collegas igitur iussit, ut in ipsum culpam deriuarent, quod se inuitos coegisset. Ipse uerò in curiam ingressus, non meliores rebus gestis rationes habere se dicebat. Sin minus, se quidem interfici postulabat, uerum inscribi columna, quod nolentes repugnantesq; Thebanos, Epaminondas coegerit, ut Laconicam, quingentis ante annis intactã ab hostibus, incendio ferroq; uastarent, & ut edificarent iterum Messaniam trecentis atq; triginta annis desolatam: quod Arcades bello in societatem compulerit, & Græcis libertatem restituere coegerit. His auditis, pudore affecti iudices, liberũ pronunciarunt. Cumq; regrederetur e curia, & Melitensis catellæ blandiretur canida, dixisse fertur ad presentes: Hic mihi, inquit, pro

pro beneficio gratiā reponit: at Thebani, de quibus sepe multumq; sum præclare meritis, mortem mihi iudicio poenam constituerunt.

De Timotheo.

Timotheus dux Atheniensium prospera fortuna per omnia credebatur uti, dicebatq; fortunam rerum bene gestarum causam esse, Timotheum vero nullius. Proinde pictores dormitantem eum in castris taxantes fingeant, atq; fortunam supra caput pendentem, ciuitates quasi in rete quoddam conducere. Interrogante Themistocle, quānam re per uniuersam uitam maximè fuisset delectatus? Cum, inquit, ingredientem Olympicum stadium, totum theatrum intentis oculis contueretur.

De Themistoclis & Aristidæ concertatione.

Iisdem tutoribus usi sunt Themistocles & Aristides Lysimachi filius. Quare simul etiam sunt educati, & ab eodem præceptore instituti. Atque cum adhuc essent pueri, frequentibus disidijs inter se concertarunt: quæ controuersia, à primis annis usq; ad extremā senectutē inter illos perseverauit.

De Dionysij impietate.

Dionysius matrem per uenenum necauit. Leptinem uerò fratrem, cum in nauali prælio seruari posset, interfici passus est.

De

De dracone beneficij memorē.

Cūctas est in Achaia, nomine Patrae. In ea puer et draconem paruulum emebat, magnaq; eum cura educabat: cumq; creuisset, loquebatur, quasi eum intelligente ludens, ac dormiens cum ipso. Cum uerò ad ingentem magnitudinem drato peruenisset, in solitudinem à ciuibus est dimissus. Post, eum puer adolescens factus, reuersus à spectaculo quodam cum aliquibus equalibus in latrones incidisset, et clamorem extulisset, ecce draco praesto est, et alios in fugam uertit, alios interimit, ipsum uerò saluum conseruat.

AELIANI VARIÆ HISTORIAE

Liber decimus

quartus.

Quomodo Aristoteles erga honores affectus fuerit.

Aristoteles filius Nicomachi, re opinioneq; uir sapientia praestans, cum quidam ei decretum Delphis honorem eripuisset, scribens de his ad Antipatrum, inquit: Ea quae Delphis mihi decreto sunt assignata, quibusq; nunc priuatus sum, animum meum afficiunt, ut neq; magnopere mihi eordi sint, neq; tamen omnino non eordi sint. Non uerò haec ab ambitione proficiscebantur. Neq; tanti criminis ego Aristotelem insimulauerim. Etenim

rim sapientissimè putauit, non esse simile, dignitatem aliquam suscipere: & cum acceperis, ea spoliari. Non enim graue est, non adipisci: at, cum adeptus sis, rursum amittere, id molestum est.

De Agesilao, barbarorumque periurijs.

Barbaros, qui iusiurandi religionem uiolasent, laudare solebat Agesilaus, eo quòd peierando sibi ipsis deos infestos redderent, ipsi uerò socios & amicos.

De prodigalitate.

Timotheus in Aristophontem prodigum grauius inuehebatur, inquiens: Cui nihil satis est, eidem etiam nihil turpe.

De Aristide à mustela morso, atque moriente.

Aristides Locrensis morsus à mustela Tartesida, moriensque dixit: Multo sibi iucundio rem mortem futuram fuisse, si uel ex leonis, uel ex pardalis morsu obtigisset: quandoquidem necesse fuerit aliquam mortis occasionem existere, quàm ab eiusmodi contempta bestiola. Ex quibus, ut ego quidem sentio, perspicuum est, eam acerbius ignominiam morsus, quàm ipsam mortem tulisse.

Quos Athenienses ad reipublice gubernacula delegerint.

Athenienses

Athenienses non solum idoneis ciuibus gerendam rempublicam, et militiam administrandam commiserunt, sed sepe etiam peregrinos ciuibus antetulerunt, eosq; reipublice gubernationi præfecerunt, si quidem eos bonos honestosq; uiros cognouissent, et ad hæc munera subeundum ac commodatos.

Apollodorum Clazycenum sepius in belli ducem crearunt, quamuis esset peregrinus. item Heraclidem Clazomenium. Cum enim se dignos laude præstitissent, non iudicati sunt indigni, qui Atheniensium imperium tractarent. Atque ob hæc laudibus extollenda ciuitas est, que non ciuibus ueritatem gratificando prodiderit, sed etiam ijs non raro summam rerum impertiuerit, qui nulla ipsis cognatione coniuncti essent, propter uirtutem tam men honore dignissimis.

Aristippi sententia de hilaritate.

Aristippus ualidissimis argumentis et sermonibus usus hortabatur, neq; de præteritis curam postea suscipiendam, neq; de futuris, antea. Id enim animi benè constituti esse signum, et hilaræ cogitationis argumentum. iubebat autem in diem animum intendere, et dici illam solummodo partem, qua quisq; quid ageret, aut cogitaret. Solū enim aiebat præsens in nostra manu positū, non præteritū, neq; instans. Illud enim abiisse: hoc an euenturum sit, incertum esse.

Lex

Lex Laconica de corporum colore, & bona habitudine, item de præpinguibus.

Lacedæmonij huiusmodi legem habebant, ut nemo Lacedæmoniorum molliem aliquam colore præ se ferret, aut corporis impinguatione crassiore, quàm ut exercitijs cõueniret, præditus esset. Nam hoc pigritiam, illud non uirum ostendere uidebatur. Ascriptum etiam hoc erat in lege, ut decimo quoque die ephebi ad unum omnes publicè nudos Ephoris sese exhiberent. Quod si essent bonæ corporis habitudine, ualentesque, & quasi cõcisi ex certaminibus atque perforati, laudibus uehebantur. Sin aliquod membrum inueniretur delicatius & mollius, ob suppositam aut succrescentem oscitantia pinguedinem, uerberabantur, & in ius traherantur. Etiam huius curam gesserunt Ephori, ut quotidie inspectiones obirent uestimentorum, si quid in illis forte à decenti iustoque ornatu alienum inueniretur. Lacedæmone quoque coquos esse non licebat alios, quàm carnis duntaxat. Qui uerò præter hanc artem nouisset, eijciebatur Sparta, perinde atque ægrotantium purgamenta.

Idem Nautlidem, filium Polybiadis, nimium corpore pinguescentem, atque ingrauescentem crassitæ, propter luxuriam & otium à concione, spe-

q Etantibus

stantibus uniuersis deduxerunt, & exilij multatorem ei minitati sunt, nisi uiuendi rationem istam, iudicij obnoxiam, magisq; Ionicam quàm Lacedaemoniam, in posterum commutasset. Etenim ipsius formam & corporis habitudinem, dedecus adferre Lacedaemoni, & legibus.

Quomodo Polycletus et Hippomachus inertiam uulgi redarguerint.

Polycletus eodem tempore duo simulacra fecit, alterum ad arbitrium plebis, alterum iuxta peritiae artisq; normam. Gratificatus uerò plebi hoc modo est. Ad singulorū accessum transposuit, & commutauit aliquid, morem gerens uniuscuiusque uoluntati et enarrationi. Itaq; proposuit utrumq; & alterum quidem omnes admirationi, alterum ludibrio ac risui habuerunt. Respondens autē Polycletus. At hoc, inquit, quod uituperatis & reprehenditis, à uestra arte profectū est: quod uerò suspicitis, ego meā facultate sum fabricatus.

Hippomachus fistulicem, cum discipulus suus aberraret ab arte inter fistulandum, & nihilo minus plausum auditorū assequeretur, percussit eum baculo, dicens: Perperam fistulasti. nam alioquin hi tibi non applaudent.

De Xenocratis patientia.

Xenocras

*Xenocrates Chalcedonius, cum ingratitude
a Platone insimularetur, nunquam indignatione
iratus ue comotus est. sed & illi qui ipsum ad respon-
dendum Platoni instigaret, Hoc, inquit, quod nunc
facio, mihi bonum atq; commodum est: & pruden-
tissime homini silentium imposuit.*

Quomodo relaxarit Phocion Demadem.

*Athenienses Demadem præponentes Phocida
m, belli ducem constituerunt. Qui cum ambitu su-
perasset Phocionem, summe animum extulit. &
accedens Phocionem: Accommoda, inquit, mihi
sordentem istam chlamydem, quam gestare soli-
tus es in tuo belli principatu. Cui respondens Pho-
cion: Nunquam, inquit, quicquam tibi sordens de-
erit, dum talis fueris.*

Qualem debeat se rex erga sub- ditos gerere.

*Philiscus ad Alexandrum aliquando dixit: Ad
gloriam incumbere: uerum ea conditione, ne sis pe-
stis, uel magnus aliquis morbus, sed pax & sani-
tas. affirmans, per uim & sauitiam expugnare ci-
uitates, & populos excindere, pestilentiam esse:
sanitatis uero, salutisq; subditorum rationem ha-
bere, ea sunt pacis commoda.*

Qua re Persarum rex iter faciens tempus consumpserit.

Persarum rex iter faciens, ne tadium obropearet ex tempore, Philyrium gestare solebat: & quo id scinderet, cultellum. atq; huic operi regiae manus dedita fuerunt. Prorsus enim neq; libellum, neque cogitationes, uel ad necessarium aliquid dignumq; scitu legendum, uel ad magnum aliquid & memorabile consultandum, uersauit.

De tragœdijs Agathonis.

Sæpe multumq; suis tragœdijs antitheta inartextebat Agathon. Ea cum quidam, uelut emendaturus, ex dramatis ipsius tollere uellet: Quid, inquit, bone uir? Quomodo tui ipsius oblitus es? ut Agathonem ex Agathone reijcere, atq; delere coneris. Adeo his delectabatur, ut ea suam tragœdiam efficere putaret.

De Stratonico citharœdo.

Cum Stratonicum citharœdum perhumaniter quidam excepisset, mirū in modum gauisus est uocatione. Neq; enim hospitem aliquem habuit, quippe qui in peregrinam regionem uenisset. Proinde maximas homini gratias habuit, quod ipsum sui tecti participem fecisset. Cum uerò mox uideret alium introire, iterumq; alium, atq; hoc modo nulli diuertere uolenti domum illius non patere: Faceßamus,

mus, ô puer, hinc, inquit ad suum comitem. Etenim pro columba, palumbum nacti esse uidemur, cum pro hospitio pandocheum inuenerimus.

De Socratis sermonibus,

Sermones doctrinamq; Socratis, Pausonis picturis comparabant. Pausonem enim pictorem adiunt, cum quidam iussisset sibi uolutantem equum pingere, currentem pinxisse: cumq; qui tabulâ illi tradiderat, indignaretur, quod contra pactum fecisset picturam; respondisse pictorem, Verte tabulam, & uolutabitur equus, qui nunc currit. Ita quoq; Socratem non explicatè planeq; differere. Quod si quis ea uertat, planissima promptissimaq; esse. Noluit enim auditorum inuidiam sibi conciliare: atq; ob eam causam obscuras, & quasi obliquoas dissertationes proposuit.

De Hipponici ambitione,

Hipponicus Callie filius statuam ponere, sacrosanctum patriæ donarium in animo habebat. Cum igitur quidâ ei consuleret, ut à Polycleto fingendam imaginem curaret; Non, inquit, se eiusmodi donarium apud animum proposuisse, cuius gloria non ad consecratorem, sed ad factorem sit reditura. Etenim liquere, spectatores in ea statuæ magis artem & industriam Polycleti, quàm suam liberalitatem & munificentiam admiraturos esse.

De Archelao, & de Zeufidis picturis.

Socrates dicebat, Archelaum quadraginta mīnas in domum suam impendisse, conducto mercede Zeufide Heracleota, qui picturis eā exornaret, in seipsum uerò nihil: & ob hanc causam multos è longinquis terræ partibus, magno studio contemplandæ domus causa uenire: ipsius uerò Archelai gratia neminem in Macedoniam proficisci, nisi si quem fortè persuaderet pecunijs, & muneribus inescaret, quibus tamen honesti boniq; uiri capi non possent.

Qua poena quidam iratus seruum suum afficere uoluerit.

Homo quidam Chius, ira contra seruum incensus: Non, inquit, in pistrinum ego te detrudam, sed Olympiam ducam. Rectè enim ille putabat, multo durius esse supplicium, si Olympiæ in conspectu à radijs solaribus coqueretur, quàm si in molam ad molendum dederetur.

De Archyte in loquendo modestia.

Archytas, cum aliàs modestissimus fuit, tum etiam uerborum obscenitatem assidue uitauit. Cum uerò necessitas aliquando postularet absurdius aliquid dicere, non profatus est, sed ipsum quidē silentio præteriuit, inscripsit aut in pariete monstrans, quod

quod dicendum erat: neq; cum res exigeret, dixit.

De ridicula quadam historia.

Sybarita quidam puerorum moderator (quod genus hominum non secus quàm reliqui Sybaritæ, luxu difflebat) cum puer quem ducebat, per uiam in ficum incidisset, & sustulisset, uehementissimè eum obiurgauit, atq; ipse raptò quod inuentum erat, deuorauit. Cum id legerem in Sybariticis historijs, facere non potui quin riderem. Idcirco uerò memorie prodidi, quòd non inuideo cæteris etiam materiam occasionemq; ridendi.

De Syagro poeta.

Poeta quidam nomine Syagrus extitit, post Orpheum & Musæum, qui dicitur primus Troianum bellum cecinisse, maximum argumentum carmine ausus tractare.

De tyranno prohibente subditos à mutuis colloquijs.

Tyrannus quidam Tryxus, uolens omnes conuersionum & insidiarum contra se uias intercludere, legem suæ regionis intolis posuit, ut nemo cum altero, neq; priuatim, neq; publicè sermones misceret: quod fuit grauissimum, minimeq; ferendum. Itaque dolo tyranni mandatum eluserunt, & oculorum manuumq; gestibus, & nutu animi sensa mutuo significabant & accipiebant.

bant. Item acerbo uultu sese inuicem intuebantur, et rursus placato, facieq; lata. atq; ex uniuscuiusq; superciliorum agitatione perspicuum erat, eum tristem & intolerandum rerum statum indignè ferre, animi affectione per uultum ei cum quo erat declarata & ostensa. Etiam illa tyrannum commouebant, quòd existimaret, silentium uocis, uarietate & commutatione uultus, prorsus aliquid sibi moliturum esse. Proinde etiam illud lege iussa sustulit. Quidam itaq; desolationem illam agrè molesteq; patiens, & cupiditate dissoluendæ tyrannidis permotus, in forū progressus est. Ibi stans, multum & profuse lacrymatus est. Quem circumstitit confluens omnis multitudo, quibus etiam ipsi in fletum ac luctum erumpentibus, nuncium ad tyrannum allatum est, neminem quidē nutibus uti, at lacrymas frequentes emittere. Qui festinans, ut & illud prohiberet, neq; solum linguā, nutusq; seruitute constringeret, sed etiam oculis à natura tributam libertatem eriperet, quanta potuit celeritate, pedes cum stipatoribus & satellitibus accurrit, ut lacrymas sedaret. At illi, cum à longo uicem uidissent, eripientes arma satellitibus, tyrannum interfecerunt.

De Clinia, & Achille, musica
solitis iram reprimere,

Clinia

Clinias moribus fuit honestissimus, sapientie studio Pythagoreus. Is si quando in iram delapsus esset, atq; ad iracundiam se precipitem ferri sensisset, confestim, prius quam prorsus inuaderetur ab ira, & elucesceret in ipso mentis affectus, choradis adaptatis, citharam pulsauit. Interrogantibus autem, ob quam causam id faceret: Quoniam, inquit, mitigor animo. Videtur etiam mihi Achilles in Iliade, cū accinit citharæ, ueterumq; res gestat cantando sibi ipsi in memoriam accersit, furorem & indignationem sopire. Etenim cū esset muscus, ex spolijs hosti ereptis, primam arripuit citharam.

De quibusdam pecunias aspernatis pro salute ciuium, & qui creditores occiderunt.

Pecunias despexerunt, animiq; celsitudinem declararunt, uidentes, cum ipsi in amplissimis opibus uersarentur, ciues suos extrema rerum penuria laborare, Corinthi Theocles & Thrasomides, Mitylenæ Praxis, atq; alij etiā hortatores & suasores exiterunt, ut paupertatis onus egentibus releuarent: reliquis obtemperare nolentibus, ipsi sua debita remis(er)unt, atq; lucrati sunt non quidem argentum, sed animam atque uitam. Etenim quibus condonata sua debita non fuerant, ij facto in creditores impetu cum armis, quæ suppeditabat ira fe-

q s   rox,

rox, & paupertas inexpugnabilis, & incumbens
tium rerum necessitas, mortem illis intulerunt.

**Quomodo persuaserit quidam, uni-
tatem & concordiam in re-
pub. retinendam esse.**

Factum est aliquando, ut Chij grauissimo sedi-
tionis morbo laborantes, tumultum inter se excita-
rent. Quidam igitur inter illos homo natura ciui-
lis & pacis amans, ad eos qui omnes amicorum
suorum aduersarios ex urbe uolebant eijcere: Ne-
quaquam, inquit: sed cum uictoriâ obtinuerimus,
relinquamus aliquos, ne procedente tempore non
habentes aduersarios, nobis ipsis mutuò bellum in-
feramus. atq; hoc dicto eos persuasit. Hæc enim ad-
ferens, bene ac recte dicere uidebatur.

**De Antagora, conuicijs Arcesi-
laum proscindente.**

Arcesilaum Academicum Antagoras poeta
probris insectabatur, idq; cum damno suo etiam in
forum progressus. At ille magnifice prorsus, ubi
quàm plurimos homines stare uideret, eò adibat,
atq; cum ipsis colloquebatur, ut conuiciator in plu-
ribus sibi ipsi turpitudinem imponeret. Audientes
igitur conuertebant sese, & insanie Antagoram
accusabant.

De Agesilao.

Ego

Ego uerò illos potissimum laude dignos iudico, qui nascentibus malis semper occurrunt, & ea priusquam uiriū aliqua sit accessio facta, delent & extinguūt. Agesilaus igitur cōsultuit, ut indicta caūsa ad mortis supplicium raperentur, qui noctu sub impressionem Thebanorum coitionem fecissent.

De Pythea oratore.

Criminabatur quidam Pytheam, quòd malus esset. At ille non inficias ibat. Hanc enim illi conscientia necessitatem imponebat. Sed respondebat, se minimo tempore omnium qui rempub. Atheniensium administrassent, malum fuisse: nempe in hoc sibi placens, quòd non perpetuò fuisset eiusmodi: putansq; se non iniuriam facere, si non cum pessimis compararetur. Stolidum hoc sanè Pytheæ. Non enim solum qui iniuriam infert, malus est: uerum etiam qui iniuriam inferre in animum inducit, ut mea fert sententia.

Quòd Lysander pecunias Lacedæmonem importauerit.

Lysander pecunias Lacedæmonem attulit, & Lacedæmonios in deorum immortalium iussa delinquere fecit, quibus Spartā auro argentoq; inuīam esse mandauerant. Quidam igitur sapientes uiri mordicus adhuc tenētes Laconicam integritatem; & Lycurgo, Pythioq; dignam uitam agentes, sese illi

illi opposuerunt, & reluctati sunt. Alij uerò, qui permiserant, infamiã reportarunt: & quæ à principio uiguerat ipsorum uirtus, paulatim interijt.

Quomodo Annon seipsum uoluerit pro deo uenditare.

Annon Carthaginensis præ nimia libidine, noluit intra hominum septa permanere, sed præstantiorem de se famam euulgare statuit, quàm natura, quam sortitus erat, pateretur. Itaq; plurimas aues ad perdiscendas cantiones idoneas coemit, & in tenebris obscuroq; aluit, solumq; unam cantilenam eas docuit, Annon est deus. Quæ cum una duntaxat audita uoce, eam complexæ essent consuetudine, aliam aliò in diuersas plagas dimisit, arbitratus auium carmen de se uulgatum iri. At illæ semel aliâ solutæ, libertatemq; adeptæ, & ad consuetum sibi uisum reuersæ, naturalem cantum ediderunt, & auium modulationes recoluerunt, longo uale Annoni, doctrinæq; qua in seruitute fuerant imbutæ, dicto.

De Ptolemæo qui cognominabatur Tryphon.

Ptolemæus Tryphon (hoc enim cognomen ex uiuendi ratione inuenerat) cum speciosa quedam mulier loqui cum eo cuperet: Prohibuit, inquit, mihi soror, ne sermonem à speciosa foemina suscipere.

rem. at illa intrepidè, ac festiuè respondit : Atqui à specioso, inquires, suscepis. Quod cum audiisset, eam laudauit.

De Timandrida, qui filium ob acquisitas opes non laudauit.

Lacedæmonius quidam, nomine Timandridas, cum peregrinationem suscepisset, familiæ procurationem filio delegauit. Deinde cum reuenisset, et rem multis pluribusq; partibus auctiorem reperiret, quam antè fuisset, multos dixit ab illo deos, et familiares atq; hospites iniurijs affectos. Etenim quæ in facultatibus superarent, ea in illos à liberis ciuibus erogari. Verùm dum in uiuis agas, pauperem atq; egenum uideri: at cum uita sis defunctus, opes et diuitias rei familiaris deprehendi, id turpissimum in hominum societate existere.

De Platone & Diogene.

Platone de quibusdam differente, Diogenes præsens, non attentè animaduertebat. Quamobrem indignatione commotus Plato: Quin, inquit, diligenter sermones meos auscultas canis? Qui nihil perturbatus, At ego, inquit, nunquam eo sum reuersus, unde uenij, quod canes solent: obscure taxans ipsius in Siciliam profectionem. Aiunt Platonem de Diogene solitum dicere, illum esse Socratem insanum et furentem.

A quo

**A quo iura didicerint Aegyptij;
& de iudiciis illorum.**

Aegyptij sua iura à Mercurio profecta esse iactant. Ita plerique de domesticis & proprijs ornamenti gloriari consueuerunt: iudices autem apud Aegyptios iidem quondam fuerunt, qui et sacerdotes. In his princeps erat sententiae, maximus natus, & in omnes statuendi ius habebat. Eum omnium hominum esse iustissimum & syncerissimum oportebat, qui circa collum imaginē ex sapphiro gemma confecta gestabat, quae uocabatur Veritas. Ego uerò iudicem non tam in lapide sculptam aut expressam ueritatem circumferre, quam in animo menteque insitam & infixam habere, uelim:

De Laide.

Lais etiam Axine nuncupata est. Quod eius cognomen ingenij peruersitatem redarguebat, quodque nimium quæstum exigeret, praesertim à peregrinis, eo quod statim essent discessuri.

**Quòd ridiculè faciant, qui propter
maiorum uirtutes altum
sapiunt.**

Deridendi mihi uidentur esse, qui propter parentum maiorumque facta, tristat tollunt: siquidem Marij patrem ignoramus, quem tamen ipsum ob rerum gestarum magnitudinē suspicimus: item Catonem, Seruiliū, Hostiliū, & Romulū. De

De statuis & imaginibus.

Statuas & imagines, quas pictorum nobis ars exhibet, non oscitanter aut obiter spectare soleo. Nam in his etiam ars manualis, iudicium aliquod sapientiamq; desiderat. atq; id sic se habere, cum ex multis alijs conijci potest, tum ex eo potissimum, quod nemo pictorum seu factorum ausus est unquam Musis filiabus Iouis falsas, adulterinas atque alienas species affingere. neq; quisquam opificum tam est expers rationis, qui eas cum armis fabricetur. Et illud argumento est, eam uitam quæ Musis tribuitur, placatam, facilem, dignamq; ipsi esse oportere.

De Epaminonda & Pelopida.

Inter alia Epaminondæ pulchrè dicta factaq; quæ quidem plurima sunt, etiam hoc numeratur. Dicebat ad Pelopidam, non prius interdum discendum è foro esse, quàm nouum aliquem anticum ad ueteres adieceris.

Quomodo Antalcidas munus sibi missum & unguento tinctum reprehenderit.

Persarum rex (dicam enim iucundū uobis aliquid) coronam ex rosis consertam illiuit unguento, misitq; Antalcidæ, de pace legationem obuenti. At ille: Suscipio quidem, inquit, donum, atq; animi promptia

promptitudinem laudo : sed rosarum odorem, naturaeque fragrantiam, artis adulteratione perdidisti.

De Alexandri Pherensium tyranni crudelitate.

Alexander Pherensium tyrannus, maxime truculentus saeuusque esse uidebatur. Theodoro uero tragico poeta, cum acri animorum affectu et commiseratione Aeropem agente, lacrymas profudit; surgensque de theatro recessit. Verum purgans et excusans se apud Theodorum, affirmavit se non idcirco abiisse, quod illum aut aspernari, aut contumelia afficere uoluisset: sed quod puduisset ipsum; histrionis incommodis et affectionibus misericordem uideri, suis uero ciuibus, et subditis non item.

De Apollodori ex uino infania.

Apollodorus cum largissime omnium uinum hauriret, non occultabat id uitij, neque celare conabatur ebrietatem, et eius mala: sed incensus et inflammatus a uino, multo truculentior euadebat; praeter naturam, corporis etiam opportunitatem adiungens.

Xenocratis sententia.

Xenocrates familiaris Platonis, dicere solebat, nihil interesse pedes ne an oculos in aliena domo defigeres. Eodem enim modo peccare tam eum qui

qui

Qui oculos in loca, quā nō cōuenit, uerteret, quā-
cum, qui quō non licitum est, uestigia inferret.

De Ptolemæo & Berenice.

Ptolemæus cū ad talos sederet, ut & alea ludē-
ret, assistens quidam condemnatorum ipsi nomina
recitabat, & crimina in eos collata referebat, ut
ille, qui nam mortis supplicium commeruissent,
deterneret. Berenice uerō uxor eius accepto libe-
lo ē pueri manibus, non permisit ut ad finem usq;
legerentur: dicens, non sic obiter aduertendum ani-
mum esse, cum de hominis salute disceptetur, sed
cogitandum, & relinquenda ludicra. Non enim si-
mitem esse casum talorum, & corporum. His au-
ditis delectatū Ptolemæum ferunt, neq; postea un-
quā inter ludendū de capitalib. causis audiuisse:

Laconica lex de auaritia.

Lacedæmonius quidam adolescens, cum uilissi-
mo precio fundum emisset, ad magistratum accer-
situs est, et multa affectus. ratio uerō, quam obrem
iudicaretur supplicio dignus, illa fuit: quod cum iu-
uenis esset, nimium lucro inhiasset. Fuit autē apud
Lacedæmonios laudatissimum, non solum aduer-
sus hostem in acie, uerū etiam contra auaritiam
& argentum audere pugnare.

De quibusdam claris mu- lieribus.

†

Mulieres

Mulieres laude uehimus, ex Græcis Penelopem, Alcestim, & Protefilai. Ex Romanis uerò, Corneliā, Porciā, & Cestiliā. Possem quidem plures recensere, sed nolo, cum Græcas paucas retulerim, Romanarum nominibus glorians immorari, ne quis arbitretur me mihi metipsi propter patriā blandiri & gratificari.

De Magnetum acie contra Ephesios.

Magnetes accole Mæandri cum bellum Ephesijs inferrent, singuli equites commlitonem secum adduxerunt, canem uenatorium & seruum iaculatorem. Quum uerò iam in manus & in conspectum uentum esset, proruentes canes aciem terrore & seuitia, & implacabili impetu perturbabāt. Serui uerò iaculando, dominos propugnabant. Atq; post canum ferociam, pugna seruorum uidebantur. Tertiò demum ipsi hostē aggrediebantur.

De Zeuxidis imagine Helenæ, & Nicostrato pictore.

Zeuxis cum Helenā pinxisset, Nicostratus pictor stupefactus, imaginem intuebatur, sic ut manifestum esset eum picturā admirari. Accedens itaq; quidam rogabat, Quid nam tantum artem admiraretur? At ille: Non, inquit, id me rogares, si meos oculos haberes. Ego uerò idem de oratione dixerim,

rim, nisi quis eruditus habeat aures: sicut opifices,
oculos artis peritos.

**Quos Alexander suspectos
habuerit.**

Alexander Ptolemæi dexteritatem habebat sus-
pectam, Arrij uerò turbulentiam, & Pythonis no-
uarum rerum studium timebat.

**Quare Philippus clarissimorum
hominum filios sibi mini-
strare uoluerit.**

Philippus, clarissimorum hominum liberis as-
sumptis, sui curâ ministeriumq; ipsis imposuit: non
per iniuriam aut cōtemptum, sed ut patientes eos
laborum, & ad colendum officium promptos atq;
paratos redderet. Etenim qui ex ipsis uel luxui stu-
derent, uel segniter pigreq; iussa facerent, his infe-
stissimus fuisse dicitur. Aphthonetū igitur flagris
cæcidit, quòd cum sitiuiisset, acie deserta, digressus
ab itinere, ad publicum hospitium diuertisset. Ar-
chedamum uerò morte multauit, quòd cum eum
perseuerare cum armis iusserat, ille deposuisset.
Existimabat enim se blanditijs & assentatione nul-
lo negotio regem sibi placaturum esse, quip-
pe lucro nimium deditus.

FINIS.

IVSTVS

IUSTVS VVLTEIVS VVET-
teranus Christiano Pinciero pa-
tri suo S.

Vm incidissem in has re-
rum publicarū descripti-
ones ex Heraclide sum-
ptas, credidi me gratum
facturum omnibus, qui Græcas lité-
ras uel discere inciperent, uel pror-
sus ignorarent, si eas in Latinum ser-
monem transferrem. Quas ad te in
hoc tempore mitto charissime pater,
partim ut quoniam consularem in
patria dignitatem geris, ueterume-
tiam ciuitatum seu nationū ortum,
conuersionem, imperia, leges ac re-
ges cognoscas, quod tibi uoluptati
sit atq; commodo: partim ut publico
testimonio tuam in, me fratremq;
meum liberalitatem, qua nos ad per-
cipiendas ingenuas artes ac discipli-
nas adiuuisti, tester; & meū in te per-
petuum summumq; amorem, ut par
est, ostendam. Vale, ac saluta meo
nomine matrem, et totam familiam.
Francofurti, Anno. 1548.

EX HERACLIDE

DE POLITIIS

Atheniensium.

Thenienses ab initio regnū
in administranda ciuitate
usurparunt, et Iones à co-
habitante sibi Ione primū
sunt appellati. Pandion ue-
rò, qui post Erechtheū im-
perauit, filijs suis regnum

partitus est: qui cum perpetuis factionibus dissi-
derent, Theseus eos promulgatione conciliatos, in
equabili pariq; dignitate constituit. Is deinde pro-
fectus in Scyrum, à Lycomedes, metuente ne impe-
rium inuaderet, de saxo præcipitatus esse dicitur.
Cuius ossa postmodum Athenienses bello Medico
retulerunt. Post Codridas uerò, nulli amplius re-
ges eligebantur, eo quòd in luxum atq; mollitiem
delapsi esse uiderentur. Quamobrem Hippome-
nes unus de Codridis, uolens repellere calumniam,
cum apud filiam Limonam adulterum deprehen-
disset, hunc quidem unà cum filia ad currum illiga-
tum, interfecit: illam uerò cum equo sub iugum con-
strinxit, donec mortem obiret.

Cylonem propter tyrannidem, qui ad aram

r 3 de.

deus supplex confugerat, Megacles occidit: & qui fecerant, quasi reos impietatis expulit.

Solon legislator nouas tabulas fecit, quæ *νόμοι* uocabantur, quasi dicas oneris excusio. Cum autem quibusdam propter leges inuisus esset, in Aegyptum concessit.

Pisistratus, cum triginta tres annos regnasset, senio confectus obiit. Hipparchus Pisistrati filius amoribus & literis pari studio operam nauabat.

Thessalus uerò iunior erat, et animosus. Eū regnantem cum de medio tollere non possent, fratrem ipsius Hipparchum occiderunt. Hippias autem durius & acerbius imperauit, & legis de exilio decennali autor extitit. quæ tametsi propter tyrannidem affectantes posita fuit, tamen in eius supplicium etiam alij incurrerunt, ut Xantippus & Aristides.

Ephialtes proprios fundos, omnibus qui cuperent fruendos permisit, ex quibus plurimis uictum prestitit.

Cleon cum ad rempubl. accessisset, in miserri-
mum statum eam deiecit: multoq; magis, qui post
eum secuti sunt. Nam ij uniuersos iniquitate & sce-
lere imbuerunt, neq; minus duobus millibus & du-
centis morte affecerunt. Post hos Thrasylbulus &
Rhino, spectatae probitatis uir, summæ rerum
præfuerunt.

Themis

Themistocles, Aristides, et Areopagitarum *tribunatum*, plurimū in ciuitate poterant, et uiarum curam gerebant, ne quis in eis edificaret, aut constitutos terminos excederet. Similiter etiam Undecimuiros constituunt, quibus eorum qui in uinculis et custodijs tenentur, cura mandatur. Sunt præterea nouem principes legesatores: et cum cooptati sunt, religiosè iurāt, se iustè iudicaturos esse, neq; munera accepturos, aut auream statuam erecturos publicè. Rex uerò ea quæ ad sacrificia et bellum pertinent, administrat.

Lacedæmoniorum.

Lacedæmoniorum reipub. constitutionē aliqui totam Lycurgo acceptam referūt. Alcman seruus Agesidæ fuit. uerū cū esset indole iucūda dociliq; præditus, manumissus est, et in poetam euasit. Lycurgus in Samo mortuus est, atq; poësin Homeri à Creophyli posteris acceptā, primus in Pelopōnne sum intulit. uerū cū magnā iniustitiā et iniquitatē in patria reperisset, Charillū, quod tyrānicè imperiū gereret, magistratu priuauit, et inducias cōmune bonū instituit. Dicitur etiā primus Cryptam introduxisse, qua etiamnū interdū exeuntes occultantur, noctuq; cū armis abscondūtur, et Eilotas tot, quot cōmodū esse uidetur, occidūt. Constituūt etiā Ephoros, atq; illi summā in reipub. potestātē obtinēt. Nemini enim surgendi honorē habēt, præter-

quam regi & Ephoro. Cum uerò rex è uita discessit, per totum triduum nihil uenditur, atq; forum paleis conspergitur. Lacedæmonij Lesbium uatè honore maximo habebant: huius enim uaticinia deus audire & auscultare iusserat. Terram autem uel prædia uendere apud Lacedæmonios de maiorum uetusta hereditate, turpitudine non exigua patrabatur: neq; uerò licebat.

Lacedæmoniorum foeminis omnis ornatus & mundus muliebris ereptus est. Neq; enim comam nutrire datur, neq; aurum gestare. Ita uerò liberos alunt, ut nunquam impleantur, quò esurire posse consueſcant. Assueſciant eos ad furandum quoq; sed qui deprehenditur, eum uerberibus & plagis afficiunt: ut hac exercitatione, laboribus atq; uigijs in bello asueſcant. Docent etiam statim à primis incunabulis, breuiter & concisè omnia proloqui, præterea concinnè scommata dicere atq; peti. Sepultura tenuis atq; omnibus equalis est. Triticum apud eos nemo pinsit: neq; uerò tritici, sed hordei farina uestuntur.

Quemadmodum Penestæ Theſſali, sic Eilotæ aliquando Lacedæmonij in seruitutem redegerunt. Dum Lacedæmonij bellum aduersus Messenios gererent, uxores eorum liberos aliquot pepererunt: quos, cum patribus in suspicionem uenissent, tanquam non genuinos, ~~uapidi~~ uocarunt. At illi moleste tulerunt.

Cretens

Cretensium.

Cretensium rempub. primus Minos constituisse fertur. Is faciendis iudicijs & ferendis legibus assiduus atq; integer, per nouennium legibus emendandis operam nauauit. Cretensem rempublicam omnium antiquissimam esse, testatur Homerus, cum appellat urbes illorum *ἐνναετᾶσσι*, id est bene habitatas. Et Archilochus ludens cum scommate dicit, Lex Cretensis docetur.

Pueri Cretensium easdem epulas adeunt. una ueste tam per hyemem, quam per æstatem utuntur, atq; in greges seu cohortes distribuuntur. & in singulis qui præest, *ἀγέλης* nominatur, qui eos quandocunq; placitum est, conuocat, & ad uenandum educit. plurimumq; simul & unà dormiunt. Pugnas etiam faciunt cominus et fustibus: atq; cum manus conferunt, aliqui præsto sunt fistulantes ipsis, & citharam pulsantes, sicq; ad fortitudinem & perseverantiam in periculis assuescunt. Literis solum imbuuntur, eisq; mediocriter. Adolescentum & puerorū amores primi uidentur usurpasse. atq; his deditum esse, nihil apud illos turpitudinis atq; ignominie habet. Quod si copia fiat, abducunt eos uel in montana, uel in ædes suas, atque ibi sexaginta continuos dies fruuntur: plures enim non licet. atq; amator dona dat uestem, aliaq; munuscula, & bouem. Epulantur autem omnes Cretenses

tenses in thronis sedentes. Eorum uerò quæ apponuntur, à peregrinis & hospitibus exordium faciunt. Post hospites principi quatuor portiones præbent: unam quam etiam reliquis, alteram principalem, tertiam familiæ, quartam utensilium. Prorsus apud Cretenses magna humanitas peregrinis habetur, atq; etiam ad gerendos magistratus sapientes uocantur.

Cyrenensium.

Cyrenem condidit Battus, qui prius Aristotelis nomen habuit. Postea uerò cum Battus ab oraculo nuncupatus esset, appellationem illam deinceps retinuit. Is cum Delphos ad consulendum oraculum de uoce profectus esset, quoniam uox ei suppresseretur, iubente deo Libyam condere, primum quidem conatus, perficere non potuit.

Pheretima mater Arcesilai regnauit dura atq; peruersa. Cum igitur bellum faciens Barcaïs, Barcaï cepisset, uiros in crucē egit, mulierū uerò mammas execut. Neq; multò post etiam ipsa cōtabuit.

Bessius, qui Pulcher cognominabatur, septimus à primo regnauit.

Arcesilao regnū tenente, candidus coruus apparuit, de quo graue responsum ferebatur. Cum uerò ad Democratiam status ciuitatis recidisset, Bessius cum ad Hesperidas decessisset, occisus est: atque eius caput abiectum, in ponto demerferunt. Lex erat

erat, ut litigiosos & pestiferos ciues ad tribunal Ephori traherent, & mulctam atq; infamiam ipsis imponerent.

Corinthiorum.

Corinthus prius Ephyra uocabatur, usq; ad tempora Corinthi, à quo nomen hoc accepit. Regnavit autem & Bacchæus tertius claudus, et facie deformis: uerum princeps iustus & politicus. cui filiae tres erant, & filij septē: qui stirpem usq; adeo multiplicarunt, ut Bacchiadae pro Heraclidis nominarentur, qui ab ipsis ortum ducerēt. Periander uerò primus imperium commutauit. Etenim satellites habebat, neq; in urbe uiuere permittebat. Præterea seruis omnem possessionem & opes adimebat. Reliquis uerò benignus erat, quod à nemine tributum exigeret, sed redditibus fori & portuum contentus esset, & neq; iniustitiam neq; iniuriam sequeretur, atq; flagitia odio haberet. Nam omnes quæ pudorem prostituissent, in undis submersit. Ad extremum uerò consilium instituit, quo non plus insumere, quàm census ferret, permetteret.

Eleorum.

Apud hos regnavit Pantoleon, iniuriosus, & immanis. Is legatos, qui ad se uenissent, castrans, proprios testiculos edere coegit.

Tenediorum.

Tenedus

Tenedus insula principio, Leucophrys uocabatur. Deinde Tennes ante bellum Troianum, con-
trouersia cum parente orta, eam habitauit atq; e-
dificauit. Dicitur autem cum nouerca, testante ti-
bicine quodam, quòd falso eum apud patrē infam-
lasset tentati secū adulterij, et à patre Cycno in ci-
stam inclusus atq; in mare proiectus esset, in hanc
insulam saluus appulisse. Quamobrem, quòd fal-
sum testimonium tibicen dixisset, statutum est, ut
nulli tibicini in templum ingredi liceret.

In hac Amaurus utroque pede claudicans re-
gnauit.

Legem quandam posuisse rex Tennes fertur,
si quis adulterum deprehendisset, ut eum securi tra-
cidaret. Deprehenso uerò filio ipsius, cum is qui
deprehenderat, regem quid faciendum rogasset,
respondit, lege uteretur. Et ob hanc causam in al-
tera parte nomismatum suorum securim insculp-
sit, in altera uiri atq; mulieris faciem ex uno collo
dependentem. Inde factum est, ut de præcipitijs di-
ceretur, Tenedia securi percussum esse.

Pariorum.

Parum insulam Parus ex Arcadia populum
adducens exedificauit, et incoluit. Archilochum
poetam quidam nomine Corax, interfecit: quem,
cum oraculum ei dixisset ἐξ ἑοῦ: νῦν, id est, exi de
templo, ferunt respondisse: At innocens sum rex.

in

ἡ χερσὶν γὰρ νόμῳ ἐκτελεῖται, id est, cominus cum occidi, quemadmodum lex iubet.

Coorum.

Hæc insula Hydrusa uocabatur. Eam antea Nymphæ tenuisse dicuntur: cumq; ipsas leo terre-
ret, in Carystum traiecisse. Vnde promontorium quoq; Coi Leo nominatur. Ceus uerò, cum à Nau-
pacto transiisset, eam inhabitauit, à quo nomen sor-
tita est. Aristæum à nymphis aiūt ouium boumq; cu-
rā & scientiā didicisse. à Brisis uerò mellificandi ra-
tionē, cum propter Etesios pestifera lues & conta-
gio tā in plantas quàm in animantia grassaretur.
Aristides foeminarum modestiæ curam adhibuit.

Veterum memoria pueri puellæq; donec ad coniugium accederent, aquam bibebant.

In hac insula uiri neq; uestium permutatione,
neq; capillorum rasura, uita defunctos lugere so-
lent. Matri uerò, mortuo iuvene, ad lugendum an-
nus datur. cumq; sit insula saluberrima, quæq; ho-
minum senectutem producat, præsertim mulierū,
senio confecti mortē non expectant: sed antequam
aduersa uale tudine corripiantur, alij papauere,
alij cicuta sibi ipsi mortem accersunt.

Samiorum.

Samus à principio solitudo fuisse dicitur, atq;
eam bestiarum acri uoce utentium multitudo inha-
bitauit. Et bestię quidem uocabantur Neides. insu-
la uerò

la uerò Parthenia, postea uerò Dryusa est appellata. In ea regnavit Ancæus, à quo illud dictum, Multa cadunt inter calicem supremaq; labra, percrebuit.

In Samijs birundo candida apparuit, non minor perdice.

Pherecydes Syrius, confectus à pedunculis, in Samo animam reliquit, cum etiam Pythagora uenienti digitum extenuatū per foramen ostenderet.

Eo tempore Aesopus fabularum autor insignis floruit. Erat autem genere Thrax, et ab Idmone muto in libertatem asserebatur. Primum enim seruus fuit Xanthi. Samiorū rempublicam Syloson expilauit, et desolatus est. Vnde prouerbum emanauit, Sylofontis opera spaciū est atque latitudo.

Theagenes Samius, indole præstantissima, reliquis uerò rebus prodigus atq; sceleratus, eiectus in exilium, Athenis apud Euripidem commoratus, cum eius uxorem corrupisset, ipsum adiutorem asciuit, atq; Atheniensibus persuasit, ut duo millia militum in Samum mitterent: qui cum irrupissent, omnes exturbarunt.

Cymensium.

In ea Telephanes regnavit, qui Cymensium terram excoluit, et plantis frumentisq; conseruit. Lydi uerò cum graui dominatu premerentur, atq; audiuiſſent

audiuissent Cymæ quendam esse, missa legatione in regnum eum accersuerunt. Hic in officina fabri plaustrarij seruus erat. cui Lydi cum liberationis precium persoluissent, eum assumpserunt. cumq; Cymensis quidam, qui currum ei fabricandum elocasset, abire prohiberet, atq; multi, ne impedimento esset iuberent, nō destitit, sed cum mordace quodam scommate dixit, sibi permagnum uideri, currum à Lydorum rege confectū possidere.

Hermodicam uxorem Midæ regis Phrygiæ, non elegantie forma tantum præstitisse perhibent, uerū etiam sapientia & industria præditam fuisse dicunt, & primam Cymensibus numisma percussisse.

Moris erat ipsis, ut ad ea quæ furto fuissent ablata, omnes uicini conferrent. Itaque paucissima perdiderunt, omnes enim simili diligentia custodiebant. Ex quo uidetur Hesiodus dicere, Ne bos quidem perierit, nisi uicinus malus sit. Cyrus uerò mutato republicæ statu, monarchiam in ea constituit.

Pheido uir magnæ existimationis, pluribus rempublicam dissipauit, lege posita, ut quilibet equum alere cogeretur. Prometheus uerò strenuus & dicendi peritus, mille rempublicam gubernandam commisit.

Eretriensium.

Diagora

Diagoræ Spartam profecto, Corinthiq; mortuam statuam Eretrienses posuerunt.

Peparethiorum.

Hec insula uini, arborum atq; frumenti copia abundat.

Lepreatarum.

Lepreensæ, si quos adulteros ceperint, uinctos per urbem totum triduum circumducunt, et perpetuam infamie notam illis inurunt. Mulierem uerò per undecim dies amictam tunica pellucida, discinctamq; in foro statuunt, et infamia afficiunt.

Lyciorum.

Lycij rapinis atq; latrocinijis uictum querunt. Consuetudine, non legibus utuntur, atq; iam olim mulierum imperijs parent. Vendunt eos, qui testimonium falsum dixerunt, eorumq; facultates publicant.

Tyrrhenorum.

Hi plurimis artibus uigent. Omnes uerò sub eodem stragulo cum mulieribus iacent. et si qui præsto sunt, diuertentes ad se peregrinos perbenigne tractant. Quod si quis æs alienum quod conflauerit, non persoluat, sequuntur eum pueri, uacuum gestantes marsupium, ignominie causa.

Molossorum.

Molossi postquam Dianæ sanum expilassent,
atq;

atq; statuan aureo ferto spoliaſſent, ſacrificium pro eo uictimamq; reposuerunt. Cephalenibus autem aliud imponētib; dea repudiaſſe & abiectiſſe fertur, atq; humi iacens inuentum fuiſſe. Cephalenes autem à Cephalo ſic dicti ſunt.

Phaſianorum.

Ea dicitur antiquitus ab Heniochis inhabitata fuiſſe, gente Anthropophaga, atq; homines exacoriare ſolita: poſt à Mileſijs. Adeò uerò ſunt hoſpitales, ut naufragium paſſis, uiaticum præbeant, & rursus ab nauigantibus tres minas largiantur.

Amorgiorum.

Amorgus uini, olei, frugumq; fertiliffima eſt.

Leucanorum.

Leucani ſunt hoſpitales & iuſti. His imperauit Lamiscus, cuius pedis digitus tertius à magno, ſimilis lupine ungula fuit.

Samothracia.

Samothracia ab initio Leucania uocata eſt, eo quòd alberet. Deinde Thracibus in ea confidentiſſimis, Thracia. Qui cum ſeptingentis annis poſt eam reliquiſſent, Samij è ſua regione extorres eam occupauerunt, & Samothraciam uocarunt.

Magnetum.

Hi propter incredibilem fortune aduerſitatem, multa mala ſunt perpeſſi. Quare Archilochus
8 inquit,

inquit, *ἡλίκω θ' ἔλασ' ἄρ, οὐ τὰ μαγνῆταιρ κ' ἀνὰ ἱὴν*
 est, Marium fleo, non Magnetum casus. Equis ala-
 dis dediti sunt, quemadmodum et Colophonij, plu-
 namq; terram et campestem possident.

Hi Phamiis principis sui filios sacra faciente
 comprehenderunt, et sacrilegij reos egerunt. quod
 etiam Aesopo uolunt accidisse, qui sacrilegij nomi-
 ne uita priuatus est, aurea phiala in stragulis eum
 deprehensa.

Athamanorum.

In Athamanorum regione mulieres agros co-
 lunt, uiri pascua curant.

Cytheriorum.

Cytherij obsonio utuntur, caseo et ficibus: quod
 genus insula fert affatim et copiose: item mella et
 uina. sunt autem auari et laboriosi.

Rheginorum.

Rhegium coluerunt Chalcidenses ex Euripo
 fame expulsi. Assumpserunt etiam ex Peloponne-
 so Messenios, qui in Macisto degebant, propter uir-
 ginitatem Spartanis uirginibus allatam. et primum iuxta se-
 pulchrum Iocasti sedes posuerunt, unius ex Dioli-
 lijs, quem aiunt a dracone percussum obiisse. Num
 responsum acceperant, Vbi foemina, masculum:
 cumq; uiderent uitem prino frutici complicatam
 nasci, locum hunc esse animaduertorunt. urbem uerò
 quam

quam condebant, Rhegium, ab heroe quodam indigena nuncuparunt. In republica Aristocratia constituerunt. Nam mille optimates electione creati, ciuitatem administrant. Legibus utuntur à Charonda Catanæo scriptis. Apud eos regnum tenuit Anaxilas Messenius, qui cum Olympia mulabus superasset, et Græcis epulum præberet, quidam in eum locutus esse fertur, inquiens: Quid hic faceret, si equis uicisset? Simonides. Epinicium fecit. *χαίρετε ἑλλανοπόδων θυγατέρες ἰππων*. id est, saluete uelocium equorum filiae. Etiam alij principes extiterunt apud Rheginos.

Corcyrensium.

Corcyrenses Diomedis opem inuocarunt, qui draconem apud eos interemit, atq; illis cum magna classe ad nauale bellum in Iapygia auxilio uenit, quæ contra Ereutesios arma sumpserat, et honores est adeptus.

Thracum.

Quilibet tres aut quatuor uxores sibi matrimonio iungit. Nonnulli etiam triginta, et ijs tanquam famulis utuntur. atq; nuptiæ ex abundantia fiunt, perq; circuitum quasi cū illis concumbūt: eaq; lauat, et ministeriū obit. Plurimæ uerò post coitum humi dormitant. Quod si quis indignetur, aut irascatur, parentes numerato quod acceperāt precio, filia ad se recipiūt. Nā accepta mercede solent eas elocare.

276 EX HERACLIDE

atq; post mortem uiri tum alia, tum uxores quoq;
ad ipsos hereditate perueniunt.

Minoorum.

Minoam urbem Siciliae prius Macaram ap-
pellatam esse constat. Postea minos cum Dædalum
audiret illò magna classe accessisse, inscendens Ly-
cum fluuium urbis, eam obtinuit: superatisq; Bar-
baris, suum illi nomen imposuit, & Creticis legibus
rem pub. firmavit.

Locrorum.

Locrus fuit Xenocritus poeta ex natiuitate
caecus, & Erasipus. Apud hos luctu mortuos pro-
sequi uetitum est: sed postquam elatum funus est,
conuiuia agitant. Non exercentur apud eos mera
eaturæ cōmutatoriae, sed agricola ipse sua uendit.

Si quis in furto sit deprehensus, oculis priua-
tur. Cum autem Zaleuci filius reus ageretur, &
eum Locri absoluerent, nō permisit: sed sibi unum,
& filio alterum effodit.

Polemarchum, quod periurio Corinthiorum
clāsem euasisset, fingunt, quoties noctu somnū car-
peret, à mustelis morsum: ac tandē despondentem
animum, sibi mortem consciuisse.

Chalcidensium.

Chalcidenses incoluerunt Cleonas, Elymnio
Athi ciuitate pulsī, ut fabulis proditum est, à muri-
bus,

ut, qui omnia illorum bona ita deuorabāt, ut neq;
ferro parcerent. Lex erat apud Chalcidenses, ne
quis annos natus infra quinquaginta, uel magistra-
tum gereret, uel legationem obiret.

Cephaleniorum.

Cephalenia regnum gessit filius Promnesi, ho-
mo summæ inclementiæ, qui non ultra duo festa
suis concessit, neq; plus decem in mense diebus in ur-
be conuiuium agitare: omnesq; uirgines ante con-
nubium ipse cognouit. Eum Antenor, arrepto en-
se, muliebribusq; uestimentis amictus, in lecto truci-
dauit. quem ob eam causam populus summis hono-
ribus ornauit, atq; ducem elegit, et puella, cuius no-
mine ipse fuerat ingressus, ad magnam gloriam di-
gnitatemq; peruenit. Dicitur etiam Homerus, ex
Tyrrhenia in Cephaleniam & Ithacam uenisse
tunc, cum per morbum oculis captus est.

Rhodus.

Rhodium insulam olim sub mari occultatam la-
tuisse, fama est. Postea uerò arefactam comparu-
isse. Vocabatur autem Ophiusa, propter multitudi-
nem nascentium in ea serpentum.

Ephesus.

Ephesum ab Amazone quadam nomen habere
perhibent. Alij uerò dicunt, ex eo sic appella-
tam, quòd Hercules Amazonibus hanc terram
3 3 permia

permiserit à Mycala usq; ad Pitanam. (nam per-
missionem, seu concessionem, *ἰπερίη* dicunt.)

Phoea.

Phoeam alij dictam arbitrantur à duce Pho-
eo: alij, quòd ibi phocam marinam belluam in sic-
cum littus egressam conspexerint.

Croton.

Crotonem à principio Croto condidit.

Agrigentinorum.

Apud Agrigentinos Phalaris regnavit, omnes
homines crudelitate & scelere superans. Non solus
enim plurimis necem attulit, sed tormentis etiam
per scelus est usus, atque alios in feruentes lebe-
tes, alios in crateres ardentes iniecit. Nonnullos et-
tiam in aeneum taurum immissos, combussit. A quo
populus poenas iustas repetiuit, atq; matrem in-
cendio tradidit, & amicos. Post quem substitutus
est in regnum Alcmenes, & post hunc summa re-
rum praesuit Alcandrus, uir equitate insignis: quoq;
regnante sic locupletati sunt & confirmati subdi-
ti, ut purpureis uestibus uterentur.

Cephalo querenti de liberis, Deus responsum red-
didisse fertur, ut cuiusq; primum obuiam factus
esset, ei misceretur. Atq; illum in Arcum incidisse,
illiq; mixtum genuisse foeminam, à qua denomina-
tione dictum Arcisium esse tradunt.

Itha-

Ithacensium.

Portitor quidam Parias nomine, latrones trans-
misit, atque senem quendam captiuum cum pice.
Quem rogante sene, de latronibus emit. Erat au-
tem in pice absconditum & occultatum aurum.
quo reperto cum diues euasisset, seni bouem immo-
lasse dicitur. Quare in prouerbiū abiit, Nemo un-
quam benefactori bouē immolauit, prater Pariā.

Aphytensium.

Integram, piāq; uitam traducunt, neq; attin-
gunt alienas ianuas patentes. Memorant aliquan-
do peregrinum, cum ibi uinum emisset, non secum
affortasse, quod nauigatio celeriter abeundi neces-
sitatem imponeret, atq; ibi nemini commendatum
reliquisse, longeq; post alteris nudinis cum reuer-
sus esset, intactum illud reperisse.

Iasensium.

His non licebat in celebrandis impijs plures ad
conuiuium uocare, quā decem uiros, & totidem
mulieres. Neq; nuptiarum celebritatem ultra bi-
duum producere. Curam gerebant etiam orphano-
rum, ut liberalibus disciplinis & moribus imbue-
rentur: atq; cum ad uigesimum annū accessissent,
unicuiq; suum patrimonium reddebant.

Icarus.

Icarus insula uocabatur Ichthyusa, ob pulchritu-
dinem

EX HERAC. DE POLIT.

dinem piscium quos habebat. Ad eam Icarus traiecit, à quo nomen etiam sortita est. Fabule uariis uolantem eum à Creta delatum huc esse referunt. Alij fugientem in triremibus unà cum patre, propterea quòd introitum in Labyrinthum Theseo monstrasset. (ix^o enim piscis est.)

Argilus.

Thraces murem Argilum sua lingua appellant. quo uiso, ex oraculo, urbem condiderunt, quam Argilum nuncupauerunt.

Thespiensium.

Apud Thespienses turpe erat artem discere, uel agriculture operam dare. Quam ob causam pleriq; cum paupertate degebant, et Thebanis, qui condi parciq; erant, multa debebant.

F I N I S.

E R R A T A.

Pag. 12. uersu 6. lege morsus. ibid. 10. quàm.
27. 19. collaudauit. 200. 15. impletus est.

RERVM ET VERBORVM

in Aeliano memorabilium,

I N D E X.

I N Academia ridere	Aeschylus damnatus	115	
Cur non licuerit	82	Aesopus quando floruerit	270
Achilles iram quomodo represserit. 249. eius adiutor quis	194	Aetna	237
Achiui de Ioue mutato quid senserint	15	Agamemnonis quis fuerit adiutor	194
Achiui uini quae proprietates	222	Agatho poeta	44
adiutorum uariorum exempla	194	Agatho Euripidi amantissimus	45
adolescentis responsio, interrogati quid didicisset	137	Agathoclis caluities	171
adulter comprehensus in Creta	187	Agésilauus	170. 250
Aegyptij tormentorum patientes	129. iura à quo didicerint	254	Aglais tibicina 21. eius cantus. cod. coma. cod. uoracitas. cod. pater. cod.
Aegisthus nutritus à capra 201. eius parentes	cod.	209	Agathonis tragœdiae
Aeliani opus	7	Agrigentinorum respublica	278. luxus
Aeneae in Troianos pietas	76	Alalcomeneis Minervae	195
		Alcetas	94
		Alcibiade	234
		Alcithoe	85
		Alcibiades	85

I N D E X.

Alcmanes	205	Anacharsis	55
Alex. nuptias quādo cele-		Anacreon	144.
bravit 135. notatur ab		crati cur adamatus ib.	
Olympiade 231. quo-		Anagogia	15
rū uirtuti fuerit offē-		Anapus	51.
fus 190. uinosus 104.		anatum pulli	162
nutritus à uulpe 201.		Anaxagoras 61. Clazo	
iacet inhumatus 212.		menius non risit	138.
in tyrannū quomodo		eius epitaphium	141
elatus 144. à quo se-		Anaxilas	22
pultus 213. eius literæ		Augeas	20
20. nuptiæ 135. in Pho		Anniceris eques 47. e-	
cionem magnificētia.		ius equitandi ars	48
20. inepta de pictura		Annonis ambitio	252.
sententia	29.	Annus magnus	164
Alexandri parētes 201.		Anorgiorum respu.	273
in Phocionem amici-		Antagoræ conuicia.	250.
tia 20. mors 212. am		Antenor Hectoris an ad	
bitio 43. fames 199.		iutor	194
Alex. Pherensiū tyranni		Antigonus. 61. 154. quo	
crudelitas 256. cele-		usus adiutore	194.
ritas 163. deliciæ 143		eius mansuetudo	43
Amasis	56	Antalcidas munus sibi	
Amaurus legislator. 268		missum cur reprehē-	
Amœbæ modestia	81	derit	255. (158
amor	64.	Antisthenis arrogantia	
66. ministri	64	Apelles 29. reprehendit	
Anacharsides	109	Alexandrum eod. eius	

I N D E X.

Amores	197.	de Ialy	Argiuorum cibus	94.
Asopicto sententia	200		Aristander Telmis.	212
Aphytensium resp.	279		Aristides morsus à mu-	
Apollo	18.	eius senten-	stela	239.
tia de Hercule	50		eius luctus	
Apollodorus	15.	eius cō	eod.	mors eod.
silium de ornatu ad So			Aristippe	85
cratem eod.	insania		Aristippus	192.
ex uino	256		eius de hi-	
Apolloniatarū urbis fi-			laritate sentētia.	240
tus	225.	eorum urbs	Aristomache Polycrati	
Or regio	eod.		coniugata	204.
dranea telum in templo			monij ias uiolat.	eod.
Cereris	209		Aristophanes	17.
Arcadum cibus	84		nuga	
Arcado	54		tor	37.
Arcadici nini proprie-			eius nomen	
tas que	222		cur ampliatur	38
Archedica amor	212		Aristoteles iratum Ale-	
Archelaus	44.	246	xandrū quomodo seda-	
Architæ apophthe.	166		rit	207.
eius modestia	246		de cygno	13.
Archilochus seipsum re-			er	
darguit	166		ga honores quomodo	
Argilus	280		affectus	238.
Argium	15		cur reli-	
Argini uinosi	67.	taxa-	querit Athenas	83.
ti in comœdijs	eod.		eius	
			ingratitude	95.
			mors	
			Aristoxenus à (bus	153
			rifu abhorruit	138
			Artaxerxes	24.
			eius de	
			Rhacone sententia.	27
			Asopus	51
			Assasia	177.
			munerum	
			contemptrix	182.

INDEX.

consolatur	Cyrum	Athenis	que primò in-	
134.	Cyro amata	uenta		83
179. 219.	eius uenustas	Athenienses	scorto quos	
178.	educatio	176.	modo similes	205
	frugalitas in uestitu		de Euripide male indi-	
178.	prudencia	181.	carunt	34. eorum sum-
	somnus	177.	perstitio	113. lex de
	nium	176.	certamine gallinaceo-	
	eorum.	parentes eod.	rum	48. poena in
	morbis eod.	uisio	Socratem	15. decre-
177.	luctus	176	ta	34. factum in Aes-
Affyriorum	mores	90	ginetas eod.	indicio-
astrologi	apud ueteres		um in Socratem	33.
164			cibus	84. in Mityle
Astydamcia		19	neos crudelitas	34
Atalanta	214.	abur-	Athleta Crotoniate	
	sa lactata eod.	in	mors misera	157
Parthenium	collocata	Athos	15. quales ha-	
214.	à quibus sic dicta	beat columbas	eod.	
215.	à patre cur expo-	Attica lex de sepultura		
sita	214.	à pastori	corporum eorum	112.
bus ablata	215.	eius	Atticarum mulierum de	
uestitus	216.	forma	licie	17
eod.	lectus eod.	spe	auxiliator infelix	87
lunca		215	B.	
Athamanorum	respub-	Bacchanaliorum festum		19
lice.		274	Bacchiades	17
			Bacchi	

I N D E X.

E	C
Echi cognomina 84	
comites eod.	Cesar Aristonis ianuam
Eacides tres 198	cur frequentarit 131.
Barbarorum an aliquis	eius in administranda
impius 50.	repub.cura eod.
Barbarorū piuria 239	Calamodrus uorax 21
bellorum apud antiquos	Calanus 55. eius mors
initia 207	ultronea 108
Beli monumentum 220	Callicrates Lacedemo-
beneficētia donum Dei	nus 16
210	calumnia populi 62
beneficētie exempla	Callimachus de colum-
164.	bis 14
beneficiorū olim qui me	Cambetis uoracitas 21
mores 91	cancri marini cōtra hyo-
Berbiccarum mores 90	scyamū remedium 12
Bessus quis 266	canes Aegyptij 10
Bibliorū qui mores 90	canes Aegyptij cur fur-
bouis mactatio apud A-	tim bibant 10
thenienses 133	canū Aegyptiorum pru-
Brasidas 205	dentia eod.
Bruta à uino quomodo	caprae Cretenfes 12
abhorreant 54	Carmanorum cibus 84.
Bucolica carmina 169	caprarū Cretenfiū con-
Buphonorū festū apud	tra sagittas remedium
Athenienses 133	quale eod.
Byzantiorū uinolentia	Cartibaris uorax 22
66	Cartones

I N D E X

Cartomes	26	Etum	cod.
Caucones	20	Choaspi aqua	200
Cedoniates	205	Chœnix panis mensura	
Telena	84	21	
Telte pericula cur non	Cisero quo usus auxilia		
fugiant 193.	eorum	rio	194
audacia	cod.	Cineas medicus	197. eius
Teorum lex 83.	senes	contra Pyrrhū insidia	
quare seipfos interfi-	Cnis	51	(cod.
ciant	cod.	Citharœdus à Sybaritis	
Cercidæ cupiditas mori	occisus		85
endi unde	227	Chazomenij	40
Cereris delubrum	209.	Cleomenis dolus	186. et
simulacrū in Sicilia	22	ius sententia de Home-	
teruorum physica cura	ro		227
tio	233	Cleon 34. 262.	indra
Ceus senex	130	mate positus	38
Chalcidensiū respu.	277	Cleonymi uoracitas	21
Charidemus	54	Clinias iram quomodo	
Charidæ uoracitas	21	reprefferit	248
Charippi uoracitas.	cod.	Clifthenes	228
Chariton 29.	eius	Clitomachi cōtinētia	81
Menalippi amor	31	Cecilio stupidus	225
Charō Lampfacenus	15	Colchorum ritus qui	99
Cheronensis belli initi-	columbæ annuatim quo		
um quod	207	ties pariant	24
Chium uinum	196	columbæ candidæ	151
Chium uinum unde di-	ouis ut incubant		244

tolumbe ubi Veneris eo	Creta	64
mites	15 Cretenses caprae	12
columbarū qualis coitus	Cretenses iusti	48
14. earum coitus defi	Cretenses periti sagittan-	
ciente masculo eod.	di 12. eorū lex de disci	
columbarū Aegyptiaca	plinis 53. & resp.	265
rum partus 14. earum	Creticum uinum	196
osculandi mos eod. &	Critias	39
oua ex coitu foemella=	Crito 15. eius consilium	
rum eod. partus qua=	de fuga Socratis	33
lis.eod. earū pullos ma	Ctesias uorax	22
sculus cur foueat eod.	Cyana fons	51
Colophonij	17 cygni cantandi studiosi	
Conon	35 13. iracundi.eod. seip	
Coraco beneficiorū me=	sos perimunt.eod. eo=	
mor	rū cantus quando sua=	
Corcyrensiū respu.	275 uissimus.eod.cū aquilis	
nōp	195 bellū.eod. proles. eod.	
Corinthij uinosi	67 uolādi peritia et uis 14.	
Corinthiorum luxus 17.	Cyrenensium luxus 15 6	
& respub.	267 & respub.	266
Coræbus stolidus	225 Cymensiū qualis respub	
corporum certamē ubi	lica	270
primò inuentum	83 Cyrus fluuius 24. eius	
Coum uinum	296 aqua	29
Coorum respub.	269 Cyrus à cane enutritus	
Craterus	143 201. eius cane nutriti	
Cratetis magnificētia 63	parentes eod.	

I N D E X.

Daiphantus	185	Demosthenes illustris	
Dardaniensium mores	89		137
Darius	19	Demosthenis leuitas.	198.
Darius ab Alexandro		Diagoras Melius	46
quando uictus	135	dictamus	12
deambulatio Lacedæmo		Dijpoliorum festum	41
nij prohibita	32	pud Athenienses	133
Decelera	ead.	Diogenes mendicās.	81.
Delus 15. eius naui		canis à Platone cur di	
ead.		ctus 253. quomodo	
Delphicum oraculum		inops factus 229. eius	
86		de Megarensib. dictū	
Demades belli dux 243.		208. dictum in Dio-	
cur punitus	111	xippum 210. dicta-	
Demaratus	21	riū in Messeniōs 155.	
Demetrii & Timothei		inopia 229. morbus	
comparatio	68	165. mors 138. ser-	
Demetrii impudentia		uus à canibus discer-	
190. & incontinen-		ptus	230
tia 147. item luxu-		Dion missus in exilium	
ria	ead.	204. recipit uxorem	
Demochares	63	que matrimonij ius	
Democriti parentes	19	uiolarat	204
Democritei quo usi ad		Dion turbatus ob mor-	
iutore	194	tem filij	62
Demosthenes ad Dioge-		Dionysius Siculus	175.
as cur ire noluerit. 152		unus die bigamus	223.
		eius	

I N D E X.

eius dictum	210.	foeda Elegæ	84
libido	146.	mors. eod. Elcorum respub.	167
paupertas	eod.	pin= Empedoclis uestitus	
guedo	149.	sacrile=	197
gium	17.	uoracitas Epaminondas	184.
	149.		236. munerum con=
Dionysio monarchiam		temptor	173. eius d=
quid portenderit	203	ctum	255. inopia
Diotimus	54		108.
Dioxippus pugil	209.	Ephefus	277
eius affectus in mulie=		Ephialtes	235. 262.
rem	210	munera contempsit	
Dirce	209		174
Dirce fons sanguine im=		Ephororum subsellia.	
pletus	eod.		40.
donorum contemptores		Epicharmus de senectus	
qui	173	te	52
Dorophora	19	Epicuri foelicitas	97
draco à puero educatus		Epicurei à quibus expul	
	238.	si	148
eius leges	136		
dulce uinum Græcis cur		Epizephyrij	83
dictum	196	equus Apelli cur lauda=	
Dysmenidas	63	tus	29
B		Brasmus	51
Ebriosorū exempla	45	Ergana dea	9
Echecrates sophista	21	Eryce quis locus	15
electra	105	Erycines sacrificia eod.	
		t	Eryman=

INDEX.

Erymanthius	51	tas	eod.
Eryfichthon asinus	22	formicarum uictus.	
Eryfichthon uorax.	eod.	eod.	
Eryfichthon pater		fortuna uaria	93
quis	eod.		
Eubate continētia.	162		
Eubula templum	195	Galaton pictor Homeri	
Euripides inebriatus		227	
221		Galetes cur adamatus	
Eurotas	51	22	
Eurydamas suos dentes		gallorū gallinaceorum	
cur absorbuerit	170	certamen quando in-	
Eurydice	233	ceptum	48
Eurydices mors	eod.	Gelon Syracusius rex	
Euthymus	141	13	
Exanetus Agrigentinus		Gelon à cane excita-	
33		tus, & solutus, metu	
		eod.	
F			
Febris templum & ara		Gelonis clamor.	
187		eod.	
felicitas uera quæ	35	Gelonis insidiatores	
foemine amentes	84	233	
foemine nudæ ubi uisæ		Gelonis metus insom-	
85		nij	13
formicæ sensum an ha-		Glauco	19
beant	13	Gnathena confutat lo-	
formicarum laboriosi-		quacem	138
		Gorgias	

I N D E X.

Gorgias	19	96	
Gorgie imprudentia.			Heraclidis ebriositas
cod.		194	
Gorgie obitus	52		Hercules citharædus
Gorgie pater	19	81	
Gorgie uestitus qualis			Herculis cognominatio
197		50	
Græci uinum oleo misce			Herculis columnæ.
bant	196	107	
Græcorum optimi, pau			Herculis in hostes beni-
perrimi	57	gnitas	195
Græcorum uaria uina		Hermodica	271
196		Hieronis liberalitas	
Græcis quæ dies fuerit			
auspicata	46	Hieronis in fratres a-	
		mor	143
H		Hieronis auxiliator	
Harmatodij fortitudo		quis	194
116		Himeræus	21
Hectoris adiutor quis		Hipparchus amauit Ho-	
194		merum	133
bedera contra phalan-		Hipparchi mors.	
giorum morsus reme-			173
dium	12	Hipparchi sapientia.	
bedera syluestris qualis			132
cod.		Hipparchi studium et	
Helena à Zeuse picta		ga doctos	cod.
	1	Hippia	

I N D E X.

Hippie uestitus	197	Iadæ	53
Hippomachus fistulicen		Icarus	280
242		Ichus	171
Hippomachus pugil	32.	Illyrij uinofi	67
eius exemplum	eod.	imagines fluuiorum	51
Hippomachum factum		imaginis Theonis expli-	
egregium in percuti-		catio	57
endo, laudato discipu-		India quales habeat	108
lo	eod.	lumbas	14
Hippomiges quis	150	Indicæ mulieres pœnas	
Hipponici ambitio	245	rum patientes	129
hirundo peruigil	191	Indi Homero delectati	
Homerus poetarum pri-	204		
mus 150. eius de Her		Indorum cibus	84. &
cule locus	195. &	mores	89
poësis	224	Ingenuitas morum	161
Homeri poësim in Græ-		iniuriæ exempla	115
ciam quis portarit		Iolais	185
225. in ordinem quis		Ionia ciuitates	133
digesserit	eod.	Isas puer	116
Homeri simulacrū	227.	Ismenias adorat regem	
& templum	eod.	Persarum 18. eius idē	
Hyacinthus	215	lolatria	eod.
Hylæus	218	Ismenius fons	209
hyoscyamus	11	Isocrates de Atheniensib-	
I		bus	206
Iasensium respub.	279	Ithacensium respub.	178
		indis	

I N D E X.

iudiciorum locus Athe-	Laodocus	90
nīs	72 Lasus	198
Iupiter in columbā uer-	laudis mediocritas quo-	
sus	15 modo seruanda	28
L	leges propriae quibus no-	
Lacedemonij iusti 45.	cuerint	228
laboris studiosi 32	leo robustissimum ani-	
Lacedemonij ualetudi-	mal apud Græcos 200	
nē quomodo tuiti. ib.	Leocorium templum	
Lacedemoniorum ama	195	
tores	65 leonibus ægrotantibus	
Lacedemoniorum exer	quid medeatur	12
citia quæ	205 Leonidas	78
Lacedemoniorum fœ-	Leonnatus	143
mine	264 λέως	195
Lacedemoniorum lex	Leprea 19. eius mors	
amatoria	65 20	
Lacedemoniorū respu-	Lepreas Herculi inimi-	
blica	263 64	2
Lacedemoniorum rudi	Lepreatarum respub.	
tas	205 272	
Lacidas	55 Lesbium uinum	196
Laconica lex de corpo-	Leucanorum qui mores	
rum colore	241 89. eorundem respu-	
Lais	blica	273
Lais Anixe	254 Leucippe	85
Lamia	223 Leucothea	18
	t. 8	Libyci

I N D E X.

Libyci sepeliunt interfe	lyra Paridis	159
flor à bestijs	208	Lysander 223. Laca-
Libycorum funebres hy	demonios quomodo	
mni	208	peccare fecerit 251
Linus	82	M
liuia à columbis an di-	Macareus sacrificulus	
uerse	14	219. à dijs cur puni-
liuiarum & columba-	tus. eod. eius impie-	
rum Aristoteli quæ	tas	eod.
differentia	eod.	Magnetum acies contra
Locri iusti	45	Epbefios 258
Locrenfium in Dionysij	Magnetum prouerbi-	
familiam factum	146.	um 274.
Loçrorum reſpub.	276	magi Perfici 42
Luculli adiutor quis	magorum ſapientia. ibi.	
194	maiorum uirtus mino-	
luſcinia an inſomnis	res an exaltet	254.
191	mali poſt mortē an quie-	
Lycurgus Lacedæmoni-	ti	93
us 227. eius iuſtitie ſtu	Mantinenſes iuſti	45
dium 228. uxor pu-	Mardus	26
nita.	eod.	Maſſaliotica lex 53
Lycurgo cur erutus ocu	matrimonia in lapidici-	
lus. 228. eius mors	nis contracta	202
eod.	Medea proprios liberos	
Lyciorum reſpub.	272	an occiderit 114
Lydorum mores,	90	medicinae olim qui ſtu-
		dioſi

INDEX.

diōsi	153	Miltiades Cherronesi	
medicorum in Aspasiam		conditor	198
crudelitas	176	Miltiade tres	198
Medon quis	133	Mimermnus	eod.
Megabyzus	28	Minerue simulacrum	
Melades	eod.	combustū sponte	209
Melanippus	29	Minoorum respub.	276
Meliti macies	163	Mises 26. eius donum	
Menecrates Iupiter di-		ad Artaxerxem	26
ctus	206	Mithridates uorax	21
Menecrates medicus		Mnamon	24
205. eius epistola ad		mæchus ereptus ex uin-	
Philippum 206. et		culis	172
superbia	eod.	Mæotorum cibus	84
Menelaus uenator	143	Molossorum respublica	
Meton seipsum liberat	272		
expeditione	223	monetam qui primò ex-	
Metopas	51	cuderint	187
Midas 71. infans	203	mulier pragnans capi-	
Mide formicæ impor-		tis damnata	113
tant in os frumentum		mulieres luxuriose	
203		16	
Milesij	53	mulierum luxuriosa-	
Milo elatus ob robur		rum tunice	16
192. quomodo fortis		Mures uaticinandi an-	
46. eius robur in te-		periti	12
nendo malo	eod.	Murium astutia	eod.
		t 4	Muse

I N D E X.

<i>Muse inermes cur pin-</i>		O	
<i>gantur</i>	184	<i>Obscurorum quorum-</i>	
<i>Mycales</i>	47	<i>dam nobilitatorum ex</i>	
<i>Mycerinus</i>	56	<i>empla</i>	201
<i>Myrmecidas Milesius</i>		<i>Ochus</i>	42
<i>16. eiusdē et Callicra-</i>		<i>Oenycinus</i>	140
<i>tis quadrigæ</i>	16	<i>Olympiadis luctus</i>	231
<i>Mysteriorum festū</i>	228	<i>Olympus</i>	59
N		<i>Onchesti palus</i>	209
<i>Naclidis pinguedo</i>		<i>Oricadmus pugil</i>	171
<i>241</i>		<i>Orrhopheres</i>	56
<i>Neleus quis</i>	133	<i>Offa</i>	59
<i>Nicie diligentia in sua</i>		<i>ouis peperit leonem</i>	22
<i>arte</i>	81	<i>oui partus in pascuis Ni</i>	
<i>Nicippus</i>	22	<i>cippi</i>	22
<i>Nicodorus pugil</i>	46	P	
<i>Nicodorus legislator fa</i>		<i>Paramneum vinū</i>	196.
<i>ctus</i>	eod.	<i>Cereri sacrum</i>	eod.
<i>Nicomachides</i>	47	<i>Pallantia collis</i>	187
<i>Nicostratus 90. eius-</i>		<i>Pamphas donum</i>	105
<i>dem cum Laodoco dis</i>		<i>Panareti macies</i>	163
<i>sidium</i>	90	<i>Pancasta cōcubina</i>	198
<i>Niobes filij quot</i>	198	<i>Pariorum respub.</i>	268
<i>de Niobes filiorum nu-</i>		<i>Parrhasius pictor</i>	148
<i>mero authorū contro</i>		<i>Parfimonie exempla</i>	
<i>uersia</i>	198	<i>97</i>	
<i>Nisæus</i>	54	<i>Parthenius mons</i>	214
		<i>patres</i>	

I N D E X.

patres à filijs occidi ubi	Peripatetici de anima.	
iussum	89	66
Pausanias figulus	44.	Perse Melophori cur di
eius amores	197. &	cti 143. quando sua
mors	93	gati 46. eorum ci-
peculatores apud uete-		bus 84. lex. 211. lex
res	168	de ferendis muneribus
Pelias nutritus ab equa		22. corū reges Home
201. eius parentes		ro delectati 204. re-
eod.		ges legatis suis qualia
Pelopidas munerum cō-		dederint munera 15.
temptor 174. eius		subiugatio 223. tri-
dictum	255	remes ubi perierint. 15
Peloponnesiaci belli ini-		Persica stola 25
tium	207	Persici belli initium quod
Peneus	59	207
Peparethiorum respub.		Phædon 15
272		Phalanges 9. textoria
Perdiccas 143. eripit		am artem ignorant 9
leanæ catulos	290.	phalangium 12. cru-
eius audacia	199.	ciat ceruos eod. eo-
proprietas	162	rum cibus 10
Periandri duo	198	Phalangiorū morsus le-
Pericles 96. eius filio-		talis 12. tela 10
rum mors 145. eius		Phanis formositas 190
dem magnanimitas		Phasianorum respub.
145		273
	6	5
		Phædo

I N D E X.

Phredo	271	conijcitur in carcerem	205.
Pherecydes confectus à pedunculis	270.	nitas	205. & in patribus beneuolentia
cur punitus	106	parentes	205. præcepta ultima
Pherenice	161		cod.
Pheretime	266	Phorbas	19
Philetas ferrum in calceis		Phrynichus	63. in duces
is cur habuerit.	150	cem cur electus	cod.
eius macies	149. 163	eius metus	226
Philippus cur clarissimo		Phthia	15. Ioui adama
rum liberos famulos		ta	cod.
habuerit	259. illud	Pictores ueterum ignari	
dit Menecrati	206.	ri	165
eius continentia	139.	Pigritie exempla	167
dictum	cod. epi-	Pindarus tyrannus	79
stola ad Menecratem		à Corinna quomodo	
206. uictoria	139	superatus.	229. ab aliis
philosophia ab administratione reipub. an aliena	68	pibus alitus	203. eius
Philostratus de Aeliano		domus ab Alexandro	
7		honorata	222
Philoxenus belluo	165	pingendi ars	136
Phoea	278	Pisandri uoracitas	21
Phocion	41. 205. 236.	pisces à polypodibus ut	
Alexandrum quomodo		capiantur	9
do remunerari	21	Pisistratus	140. 262.
		erga ciues qualis	154
		Pityrei	

I N D E X.

Rityrei uoracitas	21	theo laudatus	43. apes
Pittacus de fortuna	49	in ore eius mellificant	
Pœne in seruos exem-		203. eius contempta ui-	
plum	246	ta	147. & gloria 57.
Poliarchi deliciae	133	humilitas	95. in Agri-
Polium uinum	196	gentinos apophtheg-	
Polycleti simulacra		ma	195. pater. eod.
242		Praxithea	cod. (239
Polycratis auxiliarij		Prodigalitatís exempla	
194. eiusdem diligen-		Proeti regina amens	84
tia	144	Protagoras	19
Polydorus stupidus	229	Proteæ crapula	194. e-
Polygnotus	91	iufdem educatio	eod.
Polypodes 9. eorum		Protogenes pictor	200.
infidiae quales.	eod.	septennio pingit Ia-	
& robur	9	lysum	god.
Pompeius Cratippi ia-		prouerbium de Phryni-	
nuam cur frequenta-		cho	226
rit	131. eius in admī	Proxenus	194
nistranda repub. sedu		Ptolemæus Tryphō	252
litas	eod.	eius munificentia	224.
Posidippus	21	puerorum qui primi a-	
placenta Socrati missa		matores	222
175		Pythagoræ de ueritate	
Platanus à Xerxe quo-		sentētia	210. eiusdē mi-
modo amata	40	rabiles opiniones	100.
Plato 49. 170. à Timo		uestitus	194
		Pytha-	

I N D E X.

Pythagorici à quo adiu-	Romæ quis cōditor	129
ti	Romanorum in Pyrrhū	194
Pythius Apollo unde co	fidelitas	197
gnominatus	Romanis cū Lacedæmo	47
Pytheas orator	nisi quæ lex commu-	251
	nis	82
Q		
Quadrige sub muscam	Romuli & Remi qui pa-	
absconse	rentes	129
R	S	
Ranæ Aegyptiæ 10. ea=	Sacarum equi	199. &
rum calliditas 10. ea=	mores circa matrimo-	
rundem cum uaro cō=	nium. eod. mores in	
certatio	luctu	eod.
Reginorum respu. 274	sacri belli initium quod	
regis officium quod 243		207
rerumpub. amatorū ex	Samiorum respub.	269
empla	Samios quomodo nota=	249
regnum nobilis seruitus	rint Athenienses	34
44	Sannyrio stupidus	225
Rhaconis constantia in	Sannyrionis macies	163
damnando filio	Sappho	191
Rhacones	Sardoarum lex	89
Rhodij 21. eorum ob=	satyrus fistulator	82
sonia	satyri	84
Rhodopis quæ	Sauromatarum cibus	232
Rhodus	quis	eod.
Rhæcus	Scipio munerum con=	218
	temptor	

I N D E X.

temptor	174	populi 28. de trucidat
Scytharius	54	tis à tyrannis 35. lo-
Semiramis Assyria	200	quax 37. munerū con-
Sesoftris	185	temptor 155. refellit ia-
Sibylla Aegyptia	198	stantiam scorti 232. se-
Sibylla Cymæa 198. Eri-		nex & egrotus 52. ta-
thraæ. eod. Iudæa. eod.		xatus ab Aristophane
Samia. eod. Sardiana.		37. eius corpus 230. ei-
eod.		usdem de Apollodori
Sibyllæ quatuor eod.		consilio æstimatio 15.
Siciliæ lapidicinæ	202	& deliciæ 96. genius
Siculus quidā bonis ocu-		131. mors 15. sermo-
lis præditus	176	nes 245. uultus nō m-
Silenus	71	tatus 146
Sileni	84	Solon quis 45. Mega-
Silphiū ubi crescat	199	rēs quomodo uicerit
sumiarum esus remedi-		130. eius leges 136.
um leonibus	12	εἰσερχομαι 262. στρα-
Simmiæ	15	tagema 130
Sinætas	24	somnus mortis frater 52
Smilacis copia ubi	59	Spartiatæ & amor nihil
Smindyrides Sybarita		turpe norunt 66
193. eius deliciæ. eod.		Stagiritarum lex 87
& uoracitas. eod. de-		stolidorum apud anti-
licie eod.		quos exempla 225
Socrates 15. Alcibi-		Stratonicus citharædus
dem erigit cōtra metū	244	

Sues

I N D E X.

Sues agrestes medici	11	temporis æstimatio	41
Syagrus poeta	247	pud Lacedæmonios	32
Sybaritæ	17	Tenedus insula	268
Sybaritæ ridicula histo-		Tenediorum respu.	267
ria	247	Terpander	205
T		testudines marinæ	11. ea
		rum ratio. eod. cur ab	
Tachi mors	107	scondant sobolem eod.	
talentum Babylonicū	19	partū in terra edūt. ib.	
Timocreon uorax	21	Thales	201
Tapyrorum uinolentia		Thasius pictor	91
66		Thasiū uinum 196. eius	
Tarentini temulenti		quæ proprietates	222
196		Theagenes eiectus in exi-	
Tarentinorum ieiuni-		lium	270
um	214	Thebæ ab Alexandro ea	
Taurosthenis uictoria		ptæ	222
142		Thebani Corinna	229
Telemachi adiutor quis		eorum prodigia	209.
194		lex de infantibus	33
Telephus à cerua nutri-		Themistocles Hieronem	
tus	201	prohibet à ludo	145.
Telephi parêtes qui. ibi.		renunciat prodigali-	
Telmissus	51	ti 36. quercubus simi-	
Temesensis heros	141	lis 152. eius et Aristide	
Tempe Thessalica	59	certamen	237
Templum uoracitatis		Theon	58
ubi	22	Theopa	

INDEX.

Theopa	195	tyrānnus ab amasio in=	
Thespiensium resp.	280	terfectus	136
Thessalus	262	tyranni in Melanippum	
Theramenes	153	miseratio	30
Thracēs uinosi	67. eo=	Tyrrhenorum respub.	
rum respub.	275	272	
Thraciæ regis crudeli=		Tyrteus	205
tas in liberos	110	V	
Thrasylli furor	104	Varus	10
Thucydides	205	Vaticinium Anaxarchi	
Thurij 211. colunt Bo=	156		
ream	eod.	Veneris ē Sicilia disces=	
Thyi uoracitas	21	sus in Libyam	15
Timandridas	253	ueritas donum dei	210
Timesias	186	uestitus splendidus	138
Timolaus	54	ueterum proprietates	
Timotheus 35. eius fœ	100		
licitas eod. de Platonis		Vici per fumum quomo	
foelicitate sentētia. ib.		do capti	199
Thynthiorum cibus	84	Vlysses quo adiutore u=	
Tithraustes	18	sus 194. eiusdem in=	
Titormus 192. eius ro		sanis	223
bur	eod.	unitas in repub. quomo=	
Tityri	84	do retinenda	250
Tryxus qualis tyrannus		uoraces apud antiquos	
247		qui fuerint	28
Tyndarides	92	uulpes marina	11.
		hano	

I N D E X.

<p>basso cur non capia- tur. eod. earundem uersutia eod.</p>	<p>Xerxes bibit aquam p^u tridam 200. in Lydia cur tam diu moratus 40. eius commeatus 200. & benefactor ob aquā prębitam. eod.</p>
--	--

X

Xantippes de Socrate
dictum 141

Xenagoras amphora

cur dictus 194. eius
ebrietas eod.

Xenocle Euripides qui-
bus fuerit inferior 34.
eiusdem uictoria con-
tra Euripidem eod.

Xenocratis patientia
243

Xenophon filij obitum
quomodo tulerit 62.
eius pulchritudinis a-
mor 78

Z
Zaleucus 52. 229.
eius lex de abstinentia
uini 53

Zenon 154.
Zeusidis picture 246.
& imago 258. & pue-
ri 28

Zoilus 174. canis. eod.
eius patria. eod. prę-
ceptor. eod. habitus
eod.

F I N I S.

B A S I L E A E, E X O F F I C I N A

Ioannis Oporini, Anno Salutis huma-

næ M. D. XLVIII.

Mense Decembri.

